

Búkū Āfūṅá drī

Búkū Āfūṅá drī 'dī jọ ịjọ ̄wí 'bá Ādróná drī ỉ'di 'bā pēlé ndú Yāhúđị rú sáwā búkū Ỉ'dóná drī 'bā ̄sịṅá gá rī 'bā drī gá. Búkū Āfūṅá drī 'bā ỉ'dóná gá 'bá Yāhúđị rú 'dī kí ándrá pírí átí'bo ru Mịsịrị gá, wó Ādróná are māmálá ỉ'bā kí 'bālé sī ̄zākoma a'ịjọ ỉ'di drīlẹ gá rī rá. Ịjọ 'dī sī Ādróná pē dó sī Mụsā 'i adrujọ ỉ'bā drīlẹ ru sī kí anzéjọ Mịsịrị gálẹ rá. Wó táni ỉ'baní drīlẹmgbọ fẹ agá rá tí, 'bá 'dī ụfụ kí drī ̄cōgō tré la kí abe ỉ'baní wāyá co agá kōtórō agá 'dāá ỉ'baní mụ agá Kānánị gá ̄ngū ándrá Ādróná 'bā sī ̄yō najọ ỉ'di fẹ la ỉ'baní rī gá. Ỉ'baní wāyá co agá 'dāá gā kí Ādróná tị ụmgbé, wó kí mụ calé 'Bé Sīnáyị gá 'bo Ādróná ỉ'da Mụsā ní ̄zítáná lẹlé 'bá 'dī 'bā mba kí kí tã sī u'ájọ ỉdri rú ỉ'bā kí lẹlé rī kí. Ādróná fẹ vā ỉ'baní ̄zítáná kí sī Ādróná ịnzịjọ rī kí ̄zıla ̄ngū ̄talo ỉ'badrị 'bā kí sī ỉdétáná ̄zıla fétáná ̄wā'difō rú rī kí ajíjọ ỉ'diní rī kí. ̄ngū ỉ'bā kí sịlẹ 'dī ̄la umve la Hémā Ādróná ịnzịjọ rī 'i ̄zıla Hémā tị icíma drī 'i.

Anzị Ịsịrayílị drī kí ịkpājọ Mịsịrị gá rī

¹ Anzị Yākó'bō* drī mụlẹpi ỉ'di trū Mịsịrị gálẹ lịcọ ỉ'badrị abe rī kí rú 'dī 'bā áni: ² Rúbēnị 'i, Sịmónị 'i, Lévị 'i ̄zıla Yúdā 'i, ³ Ịsākárị 'i, Zābūlónị 'i ̄zıla Bézāmīnị 'i, ⁴ Dánị 'i, Nāfūtálị

* **1:1** Yākó'bō ỉ'di Ịsịrayílị 'i.

'i, Gádĩ 'i āzıla Ásērĩ 'i. ⁵ Anzi Yākó'bō drĩ kí ándrá anzi ĩ'didrĩ 'bã anzi kí abe pírí rĩ gá kǎlĩ ázĩrĩ,† ışı 'dĩ sī Yūsúfũ dó Mĩsĩrĩ gá.

⁶ Ílĩ ũ'bí vúlé gá Yūsúfũ kí ádrĩpĩka abe āzıla 'bá ílĩ ĩ'badrĩ 'dã agá rĩ abe ũdrã kí dó 'dĩ sī pírí 'bo, ⁷ wó 'bá Ịsĩrayĩlĩ drĩ ri kí drĩlẹba rú tilé gbõrú-gbõrú āzıla kǎlǎfe ĩ'badrĩ tũ dó ũ'bí ru alĩ dó rá, ịjọ 'dĩ sī ga kí dó ǎngũ Mĩsĩrĩ drĩ agá pírí.

⁸ 'Dã 'bã vúlé gá úpí āzĩ ú'dĩ ịjọ nĩlẹpĩ Yūsúfũ drĩ gá ku la ri dó ũpĩ gá Mĩsĩrĩ gá nĩ. ⁹ Jọ 'bá ĩ'didrĩ 'baní, “Índre, 'bá Ịsĩrayĩlĩ drĩ acá kí dó ũ'bí ru āzıla ũkpó ru ǎma ní ǎndânĩ. ¹⁰ Lě ǎma idé kí ịjọ ǎmaní lẹlé rĩ kí kí uru 'bá gá ũndũwã sĩ, jọ íni ku kí mu tilé ũ'bí ru drĩ gá drĩ gá āzıla, súrú āzĩ drĩ kí amụ ǎma rú ǎ'dĩ gá, kí ru ícĩ méré 'bá amúlẹpĩ ǎma rú ǎ'dĩ gá rĩ abe kí ǎma ndě rá.”

¹¹ Ịjọ 'dĩ sī, 'bá drĩlẹ ru Mĩsĩrĩ drĩ ũ'bã kí dó 'bá ǎmbogo rú Mĩsĩrĩ rú la kí 'bá Ịsĩrayĩlĩ drĩ ǎti'bo rú rĩ kí drĩlẹ gá. Ri kí dó sī kí ịkpǎlẹ āzĩ nğaná ũkpó la sĩ, āzıla sị kí dó táwũnĩ Pítómũ kí Rāmāsēsĩ be sī ǎkónã tãmbajó úpí Mĩsĩrĩ drĩ ní. ¹² Wó ĩ'baní tání kí ịkpǎ agá drĩ gá drĩ gá rá tí, kǎlǎfe ĩ'badrĩ ri tũlé tĩjã sĩ āzıla iréjã sĩ drĩ gá; 'dǎá 'bá Mĩsĩrĩ gá rĩ i'dó kí dó idélé ụrĩ sĩ 'bá Ịsĩrayĩlĩ rú rĩ kí ịjọ sĩ, ¹³ ịjọ 'dĩ sī 'bá Mĩsĩrĩ drĩ ịkpǎ kí dó kí ǎzákírílí ru. ¹⁴ Fě kí ĩ'baní āzĩ ũkpó la kí sĩ kí ịkpǎjọ ídri ĩ'badrĩ agá ũdrĩ tujó sĩ bĩrĩkĩ 'bejọ āzıla āzĩ ũví ndú ndú ǎmvú drĩ kí abe; āzĩ pírí ĩ'bã kí ngalé rĩ kí agá 'bá Mĩsĩrĩ gá rĩ kí ǎsĩ ĩ'baní ǎcí-ǎcí.

† 1:5 Bụkụ āzĩ rĩ jọ kí anzi kí kǎlǎfe kǎlĩ ázĩrĩ drĩ tówú.

15 Ijọ 'dī sī úpí Mīṣírī drī jọ ũkú ũkú Ībūrānīyā rú rī kí āzā kolépi tīnǎ gá Sīfúrā 'baní Púwā be:
 16 “Īminí ũkú Ībūrānīyā 'badrī kí āzā ko agá ngótí tīnǎ gá 'dāá ĩdrī ndre la ĩ'di ngótí ágọbị, ĩ'di ĩ'di rá, drī adru ĩzónǎ ĩmi a'be ĩ'di ídri.” 17 Ũkú ũkú kí āzā kolépi tīnǎ gá rī ru kí Ādrónǎ rá āzila nga kí āzị úpí Mīṣírī drī 'bā lūlé ĩ'baní rī ku, a'be kí dó sī anzị āgọbị rī kí ídri. 18 'Dā 'bā ũngúkú gá úpí Mīṣírī drī umve ũkú ũkú kí āzā kolépi tīnǎ gá rī kí āzila zị kí: “Īmī idé ijọ anzị āgọbị rú 'dī kí a'bejọ ídri la ā'du sī yā?”

19 Ũkú ũkú kí āzā kolépi tīnǎ sī rī umvi kí Fārāwū nī, “Ũkú Ībūrānīyā rú rī adru kí ũkú Mīṣírī rú rī kí áni ku, kí tī gbōnǎ ru, ũkú ũkú kí āzā kolépi rī kí jō mụ acá trū 'dī kí ịsụ la ũkú Ībūrānīyā rú 'dī tī kí 'bo.”

20 Ijọ 'dī sī, Ādrónǎ 'bā ásị dó sī ịgbẹ ru ũkú 'dī 'baní āzila 'bá Ịṣirayīlī drī kí kālāfe tọ dó drī gá ịdị-ịdị. 21 Wó Ādrónǎ 'bā dó ásị ịgbẹ ịlịcọ ũkú ũkú kí āzā kolépi tīnǎ sī rī 'badrī kí drī gá rá, ā'dusīku ru kí Ādrónǎ rá.

22 Ijọ 'dī sī, Fārāwū úpí Mīṣírī drī fẹ dó āzítánǎ 'dī 'bá pírí ĩ'didrī 'baní: “Anzị pírí āgọbị ũkú Ībūrānīyā rú rī 'bā kí tīlẹ rī kí ú'bé kí Mírī Náyīlī agá, anzị izonzi rú rī kí â'be kí ídri.”

2

Tīnǎ Músā drī rī

1 Sāwā 'bá Mīṣírī gá rī 'baní 'bá Ịṣirayīlī rú rī kí ịkpájọ 'dā sī, ágọbị sùrú Lévī drī agá la ịgbā vā ĩzónǎ sùrú Lévī drī agá la ũkú ru. 2 Ũkú 'dā ịsụ

'a āzila tị dó ngótịṅá ágóbì. Ī'di dó mụ ndrelé la ngótịṅá ĩ'di alá ru 'bo, uja dó sī ĩ'di ẏzìlé ìmbá na. ³ Wó ĩ'di 'bā icójó ngótịṅá ẏzìjọ ìdì ku rī sī; a'dụ gúfá idélé ẏzú sī la āzila ìbī uru' bá la ísékísé sī cí ìyị 'bā fi rú sī gúfá agálé ku. 'Bā dó ngótịṅá 'i 'a la gá āzila zī dó ĩ'di ẏzú agá ìyị Mīrī umvelé Náyìlī rī tị gá. ⁴ Ámvoṗì tu pá rá-rá ru sī ndrejó la ã'du ìjọ la nǒ mụ ru idélé ĩ'di rú nī yā áni.

⁵ 'Dā 'bā ũngúkú gá Fārówū 'bā ìzẹṗì mụ Mīrī Náyìlī gálé mụlé ru ẏjìlé, āzila izonzi ĩ'di āzākolépi rī ri kí ìyị tị pilé. Úpí ìzẹṗì ndre gúfá ẏzú agá 'dāā āzila pē dó átí' bọ ĩ'didrì ìzóná ru rī tị mụlé gúfá a'dúlé. ⁶ Úpí ìzẹṗì nzī tị la āzila ndre urekeṅá 'i. Urekeṅá la awá agá awá-awá, āzila Fārówū ìzẹṗì u'á dó cāndí sī ĩ'di ìjọ sī. Jọ “Lē ũrekeṅá 'dī 'bā adru 'bá Ìbūrānīyā rú 'dī 'bā āzì áni la.”

⁷ 'Dā 'bā vúlé gá urekeṅá 'bā ámvoṗì zì Fārówū ìzẹṗì 'i, “Má icó mụlé míní ũkú āzì Ìbūrānīyā rú la umvelé sī ngótịṅá undrujọ rá yā?”

⁸ Fārówū 'bā ìzẹṗì umvi, “Wōyí, ímụ.” Ìzóná mụ dó rá āzila ají dó urekeṅá 'bā āndrē mgbārī 'i.

⁹ Fārówū 'bā ìzẹṗì jọ urekeṅá 'bā āndrē nī, “Í'dụ mání ũrekeṅá 'dī undrulé, ma ími ũfē rá.” Ìjọ 'dī sī, ũkú 'dī 'dụ dó urekeṅá tã mbalé rá. ¹⁰ Ngótịṅá la dó mụ zolé 'bo, 'dụ dó ĩ'di agulé Fārówū 'bā ìzẹṗì drìlé āzila acá dó sī ĩ'di 'bā ngọṗì rú. 'Da dó sī rú la Músā 'i, ífí la, “Má a'dụ ĩ'di ìyị agá.”

Músā 'bā apájó Mīdīyānī gá rī

¹¹ Ụ'dụ ālu Músā 'bā zojó 'bo rī sī, mụ 'bá Ìbūrānīyā rú ĩ'di 'bā sūrú ru rī kí andrelé āzila

ndre kí ũnmĩ agá āzĩ ũkópomgboroto rĩ nga agá. Ndre ágóbĩ Mĩsĩrĩ rú la 'bá Ībūrānĩyā rú ĩ'di 'bā sūrú ru la co agá. ¹² Mūsā undré āngũ tròkĩlĩrĩ, ndre 'bá āzĩ ĩ'di ndrelépi la 'dáyũ, 'dĩ dó ágóbĩ Mĩsĩrĩ rú 'dā rá āzĩla zĩ dó ĩ'di cínákĩ agá. ¹³ Drũšĩ ĩni Mūsā 'bā mujó 'bá ĩ'didrĩ kí andréjó rĩ gá, ĩsú āgobĩ ĩrĩ Ībūrānĩyā rú la kí ru co agá. Mūsā zĩ ágóbĩ āzĩ rĩ idélépi ũnzĩ rĩ 'i, “Mi 'bá mĩ ádrĩpĩ rú rĩ co ĩni ā'du ĩjó sĩ yā?” ¹⁴ Ágóbĩ umvi, “Ā'di 'bā mi āmanĩ úpĩ ru āzĩla 'bá ĩjó lĩlépi rĩ rú nĩ yā? Īlě āma 'dĩlé cécé mínĩ ágóbĩ Mĩsĩrĩ rú 'dā 'dĩlé rĩ āni yā?” Mūsā acá dó ũrĩ sĩ āzĩla ũrā dó, “‘Bá pĩrĩ nĩ kí dó ĩjó mánĩ idélé rĩ 'bo.”

¹⁵ Fārāwũ la mu ĩjó 'dĩ arelé 'bo, ũ'bĩ tí Mūsā ndrũlé sĩ ĩ'di 'dijó rá, wó Mūsā apá Fārāwũ rú 'dāā rĩ sĩ rá sĩ mujó u'ájó Mĩdĩyānĩ gá. Mūsā la mu calé Mĩdĩyānĩ gá 'bo, ri vũ gá kídĩ tĩ gá.

¹⁶ U'dũ ālu, átáló Mĩdĩyānĩ gá rĩ 'bā izonzi ázĩrĩ 'dĩ amũ kí ĩyĩ ukolé ākójó ānākpá 'banĩ ĩyĩ fějó rĩ kí agá sĩ ĩyĩ fějó ānākpá átépĩ drĩ 'banĩ. ¹⁷ 'Bá āzĩ ānākpá tāmbalépi la amũ kí átáló Mĩdĩyānĩ gá rĩ 'bā izonzi kí drolé rá, wó Mūsā angá urugá sĩ kí pajó 'bá 'da kí drĩ gá, āzĩla ko kí āzā ĩyĩ fějó ānākpá 'banĩ. ¹⁸ Izonzi 'dĩ kí mu gōlé lĩcọ gá ĩ'bā átépĩ Rũwěĩ rũlé 'bo, Átépĩ zĩ kí, “Īmi āgō āndrũ lĩcọ gá údu ā'du ĩjó sĩ yā?” ¹⁹ Umvi kí, “‘Bá āzĩ Mĩsĩrĩ rú la pa āma 'bá ānākpá ucélépi rĩ kí drĩ gá rá. Átā uko vā āmanĩ ĩyĩ fělé ānākpá 'banĩ nĩ.” ²⁰ Rũwěĩ zĩ kí, “Ágóbĩ dó ĩngāā yā? Īmi a'be dó ĩ'di lé ā'du ĩjó sĩ? Īmi umve ĩ'di ākónā nalé āma abe.” ²¹ Mūsā ā'ĩ u'álé Rũwěĩ be rá

āzila Rūwēlī fē dó ĩ'di 'bā ĩzēpī Zīpórā 'i Mūsā ní ũkú ru. ²² Zīpórā tī ĩ'diní ngótí ágóbí, āzila Mūsā 'da dó rú la Gírīšīmū 'i, jọ “Má acá dó āmíyóná ru 'bá āzī 'bā āngū gá.”

²³ Sávā āzo vúlé gá, úpí Mīšīrī gá rī drā dó rá. 'Bá İşirayīlī rú rī ri kí drīçilé ĩ'bā kí adrujó ātí'bó rī sī. Awá kí sī āzākoma a'íjọ āzila áwáná ĩ'badrī ca kpere Ādróná rú rá. ²⁴ Ādróná are ĩ'bā āzá taná rá āzila ũrā íjọ tī icítáná ándrá ĩ'didrī İbrahimū be, İsákā āzila Yākó'bō be rī 'bā íjọ rá. ²⁵ Ādróná ndre dó āngū 'bá İşirayīlī rú rī 'ba rú āzila así dó sī kí íjọ sī rá.

3

Úpí 'bā Mūsā umvejó rī

¹ Ú'dú ālu Mūsā dro ándrīpī Yétērō átáló ru Mīdīyānī gá rī 'bā kābīlō kí ĩndrī abe muélé ucé trū āngū álí kōtórō 'bā wókō āzī 'bé Hōrēbū Ādróná drī gâlé. ² 'Dā gá 'dāá mālāyíkā Úpí drī 'da ru ĩ'diní ācí velēpi mīrī agá rī gá. Mūsā ndre mīrī la ve agá wó ācí ivé mīrī ku. ³ Íjọ 'dī sī Mūsā ũrā íjọ jọ, “Ma drī áma uja sī mujó āko i'dalēpi ndú mīrī 'bā sī vejó ku 'dā ndrelé.”

⁴ Úpí la mu ndrelé la Mūsā asé ru āni rú 'bo, Ādróná umve ĩ'di angájó mīrī ācí trū rī agâlé, “Mūsā! Mūsā!”

Mūsā umvi, “Ma 'dō.”

⁵ Ādróná jọ, “Mí amú āni rú ku. Ítrū ŋīlâ kí rá, ā'dusīku āngū mí ní sī pá tujó 'dī ĩ'di āngū ālá la.” ⁶ Jọ vā ĩ'diní, “Ma Ādróná mī áyīpīka 'badrī 'i, Ādróná İbrahimū drī 'i, Ādróná İsákā drī 'i

āzila Ādróná Yākó'bō drī 'i." 'Dī sī rī gá Mūsā zī ru miḥī cí, ā'dusīku idé ỳrī sī sī Ādróná ndrejó.

7 Úpí jọ, “Āndá ándre ũcōgō 'bá mádrī 'bā kí ịsúlé Mịsírī gá rī rá, má are áwáṅá ỉ'badrī 'bá āmbogo rú āti'bo kí drīlé gá 'dī 'bā kí sī kí ịkpājó rī rá, áṅī drīcírī ỉ'badrī rá āzila á'bā ásí kí drī gá rá. 8 Ịjọ 'dī sī ma así vữrụ sī amújó kí pajó 'bá Mịsírī gá 'dī kí drī gá āzila ma kí anzé agulé āmvé āngũ málī trũ ālá mụ'dụ-mụ'dụ lé 'bā sī rajó ala gá ānú úsā be rī gá, 'dī āngũ Kānánī, Hítī, Āmórī, Pěrézī, Hịvī, āzila Yẹbúsī 'badrī 'i. 9 Ú'dī'da rī gá má are áwáṅá 'bá mádrī Ịsịrayílī 'badrī rá, āzila ándre gẹrī 'bá Mịsírī gá rī 'baní kí ịkpājó rī rá. 10 Ịjọ 'dī sī ú'dī'da ímụ, ma ími tị pẹ Fārówũ úpí Mịsírī gá rī rụ mi dó sī 'bá mádrī Ịsịrayílī drī kí anzé súrụ ỉ'didrī agá 'dāá rī sī rá.”

11 Wó Mūsá jọ Ādróná ní, “Ma dó ā'di 'i, mání sī mujó Fārówũ rụ āzila sī 'bá Ịsịrayílī drī kí ajíjọ Mịsírī gálé rá?”

12 Ādróná umvi, “Ma adru mí be. Āzila ícétáṅá 'dī la adru mí be i'dajó la míní ápẹ ími tị ma 'i: ídrī 'bá 'dī kí ají āmvé Mịsírī gálé rī sī rá, ími dó áma ịnzī 'bé 'dī drī gá 'dā.”

13 Mūsá jọ Ādróná ní, “Ádrī dó mụ 'bá Ịsịrayílī drī 'ba rúlé āzila ádrī jọ la ỉ'baní, ‘Ādróná ỉmī áyípika 'badrī ápẹ áma tị nī,’ āzila drī kí áma zị, ‘Rú la dó ā'di 'i?’ Ma dó ỉ'baní ā'du lū yā?”

14 Ādróná jọ Mūsá ní, “MA MĀ NGÁ MA 'I. 'Dī bāsī ịjọ míní mụlé jolé 'bá Ịsịrayílī drī ' 'baní rī 'i: ‘MA MA 'I ápẹ áma tị ími rụ 'dólé nī.’ ”

15 Ādróná jọ vâ Mùsā ní, “Íjọ 'bá Ịṣirayílì drị 'baní, ‘Úpí Ādróná ìmí áyíṗíkà, Ādróná Ịburaḥímù drị, Ādróná Ịsákā drị āzila Ādróná Yākó' bō drị āpē áma tị nī.’ ‘Dī áma rú jā 'dā rī 'i, 'dī rú Mádrì anzi píri drìlẹ̀ gálẹ̀ rī 'bā kí sī áma umvejó jā 'dā rī 'i.

16 “Ímụ, ítra 'bá ìyō Ịṣirayílì drị kí āzila ijọ ì'baní, ‘Úpí Ādróná ìmí áyíṗíkà 'badrì, Ādróná Ịburaḥímù drị, Ịsákā drị āzila Yākó' bō drị i'da ru mání āzila jọ: Má amú ì'ba rú 'dōlé 'bo āzila ándre ijọ 'bá Mìsìrì drì 'ba kí idélé ì'ba rú rī kí rá.

17 Á' bā áma ásì gá ìmi anzéjọ āmvé angájọ Mìsìrì gálẹ̀, āngū 'bá 'bā kí ìminí ùcōgō fẹ́jọ rī gálẹ̀ rá, āzila ma ìmi agụ āngū málì trū mụ'dū-mụ'dū lé 'bā sī rajó ala gá ānú úsā be rī gá, 'bá Kānānì, Hìtì, Āmórì, Pẹ̀rẹ̀zì, Hìvì, āzila Yẹ̀búsì rú rī 'badrì agá.’

18 “‘Bá drìlẹ̀ ru Ịṣirayílì drì kí ijọ míní jọlé ì'baní rī are rá. Ìmi dó mụ 'bá ìyō 'dī abe úpí Mìsìrì gá rī rú āzila ìmi jọ la, ‘Úpí Ādróná 'bá Ịbūrānìyā rú rī 'badrì i'da ru āmaní. Ífē āmụ ú'dú na, āma dó sī mụ idétáná idélé Úpí Ādróná āmadrì nì.’ 19 Wó ánì rá úpí Mìsìrì drì icó ìminí ā'ílẹ̀ mụlé ku kpere ála ì'di ùṅmì agá drì ùkpó sī rá ká. 20 Íjọ 'dī sī ma áma drì tì Mìsìrì uru' bā gá āzila ma 'bá Mìsìrì drì 'baní drìrìma fē ijọ ụsùtáná ru mání mụlé idélé kí drìdrìṅì gá rī sī. 'Dā 'bā ùngúkú gá ì'di dó ìmi a'be mụlé rá.

21 “Ma 'bá Mìsìrì gá 'dī kí ásì gá lètáná fē, drì kí dó sī ìmi ndre, kí dó sī ìminí āko kí fē, ijọ 'dī sī ìmụ dó sī drìdrì ru ku. 22 Ùkú ālu-ālu Ịṣirayílì rú

rĩ la mu jĩránĩ ì'didrĩ Mĩsĩrĩ rú rĩ drĩlè àzĩla ùkú cí Mĩsĩrĩ rú u'álèpi ì'didrĩ jó agá rĩ drĩ ãko 'dĩ kí a'ílè: Sílĩvã, gólũdĩ àzĩla bõngó kí abe. Ûkú Iṣirayĩlĩ drĩ kí dó sĩ kí sũ anzi ãgõbì rú rĩ kí uru'bá gá izonzi kí abe. Īmi dó sĩ málĩ 'bá Mĩsĩrĩ rú rĩ 'badrĩ kí upa rá."

4

Ādróná fě ùkpó Mùsã ní tálí idéjò

¹ Mùsã umvi Ādróná ní, "Wó 'bá Iṣirayĩlĩ drĩ drĩ kí ìjò mání jolè rĩ ã'ĩ ku jòku drĩ kí ìjò áma tì gá rĩ gã arelé ùmgbé, drĩ kí jò la, 'Úpí i'da ru míní ku rĩ gá'?" ² Úpí zì ì'di, "Áko ìmi drĩ gá 'dĩ ã'du?" Mùsã umvi "Áko áma drĩ gá 'dò túré," ³ Úpí jò ì'diní, "Í'be ì'di vũ gá." Mùsã 'be túrè vũ gá àzĩla túrè uja ru ìnĩ rú! Mùsã mvu apalé rá. ⁴ Úpí uja jolè la ì'diní, "Ísu ìmi drĩ àzĩla íru ì'di kótè gá." Ìjò 'dĩ sĩ, Mùsã su ru drĩ a'dù'ìnĩ 'i, àzĩla ìnĩ uja dó ru ì'didrĩ gá 'dã túré rú. ⁵ Úpí jò ì'diní, "Mí idé tálí 'dĩ 'i, kí dó sĩ ã'ĩ la Úpí Ādróná ì'bã áyípìka 'badrĩ, 'dĩ Ādróná Iḃurahĩmũ drĩ, Īsákã drĩ àzĩla Yãkó'bõ drĩ i'da ru míní nĩ."

⁶ 'Dã 'bã ùngúkú gá Úpí jò, "Ísu ìmi drĩ bõngó agâlè." Ìjò 'dĩ sĩ, Mùsã su dó ru drĩ bõngó agâlè, ì'di dó mu anzélè la ãmvé 'bo, ãrí na drĩ la rá, ìní la acá imve rú cécé sí áni. ⁷ Ādróná jò vã, "Ísu ìmi drĩ vúlè bõngó agâlè." Mùsã su vã ru drĩ vúlè bõngó agâlè, ì'di mu anzélè la 'bo, drĩ la acá ãlápítí ru cécé ì'di 'bã uru'bá 'bã úkõ ãzi gá rĩ kí áni. ⁸ 'Dã 'bã ùngúkú gá Ādróná jò, "Drĩ

kí ìjọ mídrì ãrì ku jòku drì kí gá ásí 'bálé ícétáná drìdrì rì drì gá úmgbé, kí icó ícétáná ú'dí'da 'dì ãrìlé rá. ⁹ Wó drì kí ícétáná ú'dí'da 'dì ãrì ku jòku drì kí gá ìjọ arelé ími tì gá úmgbé, mí ãbì ìyì Mìrì Náyìlì drì 'i àzìla ísù ì'di vù gá. Ìyì mínì ãbìlé Mìrì Náyìlì gá rì la ru uja vù gá 'dǎǎ ãrì ru."

¹⁰ Ìjọ 'dì sī Mùsǎ jọ Úpí nì, "Úpí, ma mà ngá 'bá ìjọ ulílépi túlì-túlì ku la, ándrá idu àzìla sáwǎ mínì i'dójó ìjọ jójó àtí'bó mídrì be 'dì agá 'dǎ. Áma ìdra nì 'bǎngá ìjọ ulí sī ku, ma ìjọ jọ jǎ-jǎ rú." ¹¹ Úpí jọ ì'diní, "Ǽ'di la 'bá 'bá ru rì ní tì ìjọ jójó rì fě nì yǎ? Ǽ'di la ì'di fě adrulé bílé kóru jòku ìjọ jójó ku la nì yǎ? Ǽ'di la ì'diní mífì fě sī àngū ndrejó jòku ì'di fě adrulé mífì kóru àngū ndrejó ku la nì yǎ? Adru ma 'I, Úpí 'i ku yǎ? ¹² Ú'dí'da ímụ dô, ma mụ ími àzǎ kolé àzìla ími imbálé ìjọ mínì mụlé jọlé rì kí sī rá." ¹³ Wó Mùsǎ jọ, "Úpí, ípě rá la 'bá àzì ndú la tì áyụ." ¹⁴ Ìjọ 'dì sī, Úpí acá dó Mùsǎ ní ùmbǎ sī àzìla jọ dó, "Mí ádrìpì Ǽrónì Lévì rú rì ã'du rú yǎ? Ánì rá icó ìjọ jọlé múké-múké rá. Ì'di dó ú'dí'da àni rú gẹrì gá sī drì ufujó mí be, Ǽrónì la adru àyìkò sī ì'di 'bǎ ími ndrejó rì sī. ¹⁵ Mì mụ ìjọ jọlé ì'diní àzìla ì'diní lùlé la 'bǎ jọ ã'du ìjọ yǎ rì; Ma mụ ìmi àzǎ kolé ìrìtrá sī ìjọ jójó àzìla ìmi imbálé ìjọ ìminí mụlé ngalé rì kí sī. ¹⁶ Ì'di mụ ìjọ jọlé ù'bì 'baní ími kẹjì gá àzìla ì'di adru cécé ì'di 'bǎ rì ími tì àzìla mi 'bǎ rì ì'diní Ǽdróná rì áni. ¹⁷ Wó í'du túré 'dì ími drì gá ìndì, mi dó sī mụ ícétáná tálì ru rì kí idélé."

Mùsā 'bā gōjō Mīṣīrī gá rī

¹⁸ 'Dā 'bā ũngúkú gá Mùsā gō dó vúlé ĩ'di 'bā ándrīpī Yétērō rú āzila jọ ĩ'diní, “Ífē ágō vúlé 'bá mádrī Mīṣīrī gá rī 'ba rú sī ndrejó la ĩ'bā āzī ace kí nō ídri rú rá yā áni.” Yétērō jọ, “Ímu, āzila mí acī múké.” ¹⁹ Sávā Mùsā 'bā adrujó Mīdīyānī gá rī sī, Úpí jọ ĩ'diní, “Ígō vúlé Mīṣīrī gâlé, ā'dusīku 'bá ándrá ími ndrūlépī sī ími 'dijó rī ũdrā kí dó ú'dí'da rá.” ²⁰ Íjọ 'dī sī, Mùsā 'dụ ĩ'di 'bā ũkú 'i anzī kí abe, 'bā dó kí kāyīnō sī gá āzila ko dó drī gólé Mīṣīrī gá. 'Dụ dó túré Ādróná 'bā lūlé ĩ'diní rī ĩ'didrī gá ĩndī.

²¹ Úpí jọ Mùsā ní, “Ídrī gō vúlé Mīṣīrī gâlé 'bo, lē mí idé Fārāwū drīlé gá tálí mání sī ũkpō fējó míní mí idé kí rī kí pírí. Wó ma mu ĩ'di ásí fēlé mbalé ũkpómgboroto rú āzila icó 'bá 'dī kí a'belé mụlé ku. ²² 'Dā 'bā ũngúkú gá ilū Fārāwū ní, 'Úpí jọ: Íṣīrayīlī ĩ'di ngótīnā má drī kājānī rī 'i ²³ mání jolé míní 'bo rī áni, “Ífē ngótīnā mádrī 'bā mu, ĩ'di dó sī áma ĩnzī be nī.” Wó ígā ĩ'di a'belé úmgbé, íjọ 'dī sī ma mí ngótīnā kājānī rī 'dī rá!’ ”

²⁴ Mùsā 'bā mu agá gērī gá 'dā, ca āngū sī ú'dú kojó la gá, ufụ kí drī Úpí be āzila Ādróná apá ĩ'di 'dī sī. ²⁵ Wó Zīpórā Mùsā 'bā ũkú a'dú ilīnā sī ácí la, itārā dó sī ngópī 'i āzila aló íníríkó la sī Mùsā 'bā pá. Jọ, “Āndá-āndá ru mi ágó mádrī ārí sī rī 'i.” ²⁶ Íjọ 'dī sī, Úpí a'be dó Mùsā rá. (Íjọ Zīpórā 'bā jolé “Mi ágó mádrī ārí sī rī 'i,” rī 'bā ífí 'bá itārājó rī.)

27 Wó íni 'dī Úpí jọ Ārónĩ ní, “Ímọ kōtórō agâlẹ sī drī ọfujó Mùsā be.” Íjọ 'dī sī, Ārónĩ ọfọ kí dọ drī Mùsā be 'bé Ādróná drī drī gá āzila amvu kí dọ ru āyīkō sī. 28 'Dā 'bā ũngúkú gá Mùsā nze Ārónĩ ní íjọ pírí Úpí 'bā ĩ'di tị pějọ 'bā mọ kí jọlé rī kí vú āzila ícétáná tálí ru pírí Úpí 'bā azilẹ 'bā mọ kí idélé rī kí abe.

29 Mùsā atrá kí Ārónĩ be 'bá ĩyō Ịṣirayílí drī kí pírí, 30 āzila Ārónĩ nze ĩ'baní íjọ Úpí 'bā jọlé Mùsā ní rí kí vú pírí. Idé vā 'bá kí drīlẹ gá ícétáná tálí ru rī kí ĩndī, 31 íjọ 'dī sī 'bá Ịṣirayílí drī ā'í kí dọ rá. Kí dọ mọ arelé la Úpí así dọ kí íjọ sī rá āzila ndre dọ ũcōgō ĩ'badrī 'bo íni, su kí dọ drī vū gá sī ĩnzītáná fējọ Úpí nī.

5

Mùsā 'bā kí mujó Ārónĩ be Fāráwū 'bā drīlẹ gá rī

1 Mùsā 'bā kí Ārónĩ be íjọ jọjó 'bá ĩyō drīlẹ ru Ịṣirayílí drī kí abe 'bo rī 'bā vúlẹ gá, mọ kí dọ úpí Mìsírí drī rú āzila jọ kí ĩ'diní, “Úpí Ādróná Ịṣirayílí drī jọ, ‘Mí a'be 'bá mádrī 'bā mọ kí, kí dọ sī mọ ọmụ 'bálẹ sī áma ĩnzījọ āngū kōtórō rú rī agâlẹ.’ ”

2 Fāráwū jọ, “Úpí la 'dī dọ ā'di 'i, mání ĩ'diní ĩnzītáná fējọ āzila 'bá Ịṣirayílí drī kí a'bejọ mujó rī? Ánī Úpí la ĩmi āni 'dī ku āzila má icó 'bá Ịṣirayílí drī kí a'belẹ mọlé ku.”

3 'Dāá jọ kí, “Ādróná Ịbūrānīyā drī i'da ru āmaní ú'dī'da íni, lẹ ā'dụ ācī āzī ọ'dụ na āni la

sĩ mujó āngũ kōtórō rú rĩ agâlê sĩ mujó ídétáná idéjọ Úpí Ādróná āmadrĩ ní, jō íni ku ĩ'di āma ĩṛíkĩ júwẹ sĩ jōku ā'dĩ sĩ rá.”

⁴ Wó úpí Mīsírĩ drĩ jọ, Músā 'baní Ārónĩ be, “Īmi 'bá kí 'du āzĩ ĩ'badrĩ kí tị gá 'dâ rá la ā'du sĩ? Īgō vúlé āzĩ ĩmidrĩ kí tị gâlê!” ⁵ Fāráwũ jọ vâ, “Īndre drĩ 'bá Įşirayĩlĩ drĩ kí dó āngũ drĩ gá 'dâ ũ'bí ru, āzıla ĩlě vâ kí atrilé āzĩ ngraná gá cí.”

⁶ Ụ'dụ 'dâ sĩ Fāráwũ 'bā āzítáná 'bá āmbogo rú āti'bo kí drĩlẹ gá āzıla 'bá Įşirayĩlĩ rú āzĩ pámvú undrélẹpi rĩ abe: ⁷ “Īfě 'bá 'dĩ 'baní ásé sĩ bĩrĩkĩ 'bejọ la ĩdĩ ku, 'bā ndrũ kí ásé cénĩ. ⁸ Wó ĩfě 'bā 'be kí kālāfe bĩrĩkĩ drĩ jō lile kí drĩ gá ídu rĩ 'i; ĩmi isé bĩrĩkĩ 'bā kālāfe vúlé ku. Ūvũ la kí fě awálé sĩ jojọ la āma tá mu ídétáná idélé Ādróná āmadrĩ ní rĩ gá nĩ. ⁹ Ī'bā āzĩ āgọbị kí drĩ gá ũkpó ru, kí dó sĩ ĩjọ āvĩ ĩnzō drĩ gá rá, be la kí dó sĩ ásĩ 'bā āzĩ ngalé áyũ.”

¹⁰ 'Dā 'bā vúlé gá 'bá āmbogo rú āti'bo kí drĩlẹ gá āzıla 'bá Įşirayĩlĩ rú āzĩ pámvú undrélẹpi rĩ kí abe mu kí dó 'bá 'ba rú āzĩ āngũ gâlê ĩjọ 'dĩ lũjọ 'bá 'banĩ. Jọ kí, “'Dĩ ĩjọ Fāráwũ 'bā jolẹ rĩ 'i: 'Má icó ĩminí ásé sĩ bĩrĩkĩ 'bejọ rĩ fělẹ ĩdĩ ku.

¹¹ Īmu ásé ĩmidrĩ sĩ bĩrĩkĩ 'bejọ rĩ kí ndrũ trũ, ĩmu āngũ ĩminí sĩ icójọ įsújọ la rá rĩ gâlê wó āzĩ ĩminí ngalẹ rĩ ũmvi úmgbó la vúlé āluṅá la ku.’ ”

¹² ĩjọ 'dĩ sĩ, 'bá iré kí dó ru āngũ Mīsírĩ drĩ agāsĩ píri mujọ ásé ndrũ trũ. ¹³ 'Bá āmbogo rú āti'bo kí drĩlẹ gá rĩ ri kí 'bá 'dĩ 'baní ũcōgō fělẹ, jojọ la, “Lě ĩde bĩrĩkĩ lělẹ ĩmidrĩ ụ'dụ ālu-ālu sĩ rĩ cécé jō ĩminí ásé bĩrĩkĩ 'bejọ rĩ fějọ bábá rĩ áni.” ¹⁴ 'Bá

āmbogo rú āti'bo kí dr̄l̄é gá Ịṣirayǐl̄i rú Fārǎwũ 'bǎ ũ'bǎlé rĩ kí úco kí āzila úzi kí, “Íde b̄ir̄ik̄i l̄il̄é ĩmi dr̄i gá áj̄e āzila āndrũ rĩ kí 'belé ku ã'du s̄i?”

¹⁵ Ịj̄ó 'd̄i s̄i, 'bǎ Ịṣirayǐl̄i rú āz̄i pámvú undr̄él̄epi 'd̄i mu kí āzila 'bǎ kí māmálá Fārǎwũ rú: “Mí idé dó ịj̄ó āti'bo mídr̄i 'ba rú 'd̄i 'bǎ áni ã'du ịj̄ó s̄i yǎ? ¹⁶ Új̄o āmaní, l̄é úf̄ē āti'bo mídr̄i 'baní ásé s̄i b̄ir̄ik̄i 'bej̄ó rĩ ku, ã'be v̄a b̄ir̄ik̄i, ála d̄i āma co s̄i, 'd̄i adru izatáná āti'bo mídr̄i 'baní la ku wó 'bǎ mídr̄i 'bǎ ni la.”

¹⁷ Fārǎwũ j̄o, “D̄i ũvũ, ĩmi ũvú'bǎ! 'D̄i bǎ s̄i ịj̄ó ĩminí s̄i joj̄ó la, l̄é ām̄u kí idétáná idélé Úpí n̄i 'd̄i.

¹⁸ Ịj̄ó 'd̄i s̄i, ĩmu āz̄i gá. Ícó ĩminí ásé b̄ir̄ik̄i 'bej̄ó rĩ f̄el̄é ku, wó l̄é íde k̄āl̄afe b̄ir̄ik̄i āni l̄il̄é ĩmi dr̄i gá rĩ kí 'belé p̄ir̄i l̄el̄é rĩ áni.”

¹⁹ 'Bǎ Ịṣirayǐl̄i rú āz̄i pámvú undr̄él̄epi 'd̄i kí dó mu ịj̄ó j̄ol̄é ĩ'baní, “L̄é ís̄é k̄āl̄afe b̄ir̄ik̄i dr̄i ĩ'baní 'belé ù'd̄ú ālu-ālu s̄i rĩ ku 'd̄i arelé 'bo, n̄i kí dó rá kí dó ũcōgō āmbógó la agá.” ²⁰ Kí mu Fārǎwũ a'belé 'bo, ịs̄u kí M̄us̄ā kí Ār̄on̄i be kí kí dr̄i t̄ē agá s̄i ịj̄ó joj̄ó ĩ'ba abe, ²¹ j̄o kí ĩ'baní, “L̄é Úpí 'bǎ ndre ịj̄ó ĩmidr̄i n̄i āzila 'bǎ l̄i ịj̄ó ĩmi dr̄i gá n̄i! Íf̄ē Fārǎwũ ní āti'bo ĩ'didr̄i kí abe āma āj̄i nḡul̄é āzila ménéná ĩ'didr̄i ã'd̄i dr̄i s̄i āma ù'd̄ij̄ó ĩmi 'i.”

Ādróná Az̄i ịj̄ó 'bǎ Ịṣirayǐl̄i dr̄i kí paj̄ó

²² M̄us̄ā uja ru Úpí r̄ul̄é j̄o ĩ'diní, “Wǎwō Úpí mí aj̄i dó ũcōgō 'bǎ 'd̄i kí dr̄i gá ĩni ã'du s̄i? 'D̄i dó ịj̄ó míní s̄i āma t̄i p̄ej̄ó ala gá rĩ 'i yǎ? ²³ I'dój̄ó mání mu agá Fārǎwũ dr̄l̄é gá ịj̄ó joj̄ó ĩmi rú s̄i rĩ s̄i, Fārǎwũ aj̄i ũcōgō 'bǎ Ịṣirayǐl̄i dr̄i 'd̄i 'baní, wó ípa dr̄i v̄a 'bǎ mídr̄i 'd̄i kí ku.”

6

¹ 'Dā 'bā ūngúkú gá Úpí jọ vâ Músā ní, “Ú'dī'da mi mu ijọ mání muélé idélé Fārāwū rú rī ndrelé: Ā'dusīku ma mu ī'di ūnmīlé drī ūkpó sī sī 'bá 'dī kí tị pějọ āzila kí drojó āmvé ī'didrī sūrú agá 'dā rá.”

² Ādróná jọ vâ Músā ní, “Ma Úpí 'i. ³ Má 'da ma İbrahimū ní, Īsákā ní, āzila Yākó'bō ní Ādróná Ūkpó 'Dīpī 'i, wó áma rú Úpí 'dī má 'da ándrá ī'baní sī áma nijó ku. ⁴ 'Dī 'bā drī gāsī má itú ijọ tị icítáná icíjọ ī'ba abe āngū Kānānī drī fējọ ī'baní, 'dī ī'bā kí u'ájọ āla gá āmīyóná ru rī 'i. ⁵ 'Dī 'bā drī gāsī, má are ijọ āzá taná 'bá İṣṣrayīlī 'badrī gá rī drī rá, 'bá Mīṣīrī gá rī 'baní kí 'bājọ ātí'bó ru rī, āzila má ūrā tị icítáná mádrī ī'ba abe rī 'bā ijọ 'bo.

⁶ “İjọ 'dī sī, ijọ 'bá İṣṣrayīlī drī 'baní: Ma Úpí 'i. Ma ĩmi anzé ijọ ĩminí adrujó ātí'bó ru 'bá Mīṣīrī gá 'dī 'baní rī agá rá. Ma ūkpō mádrī āmbógó rī ayú sī 'bá Mīṣīrī gá rī 'baní drīrima ūnzí la fējọ. Ma ĩmi anzé ĩminí adrujó ātí'bó ru rī agá rá. ⁷ Ma ĩmi 'bā 'bá mgbā mádrī kī rú, ma adru Ādróná ĩmidrī 'i, ĩmi adru 'bá mádrī kī. İjọ 'dī sī ĩmi dó sī nī la rá ma Úpí Ādróná ĩmidrī ĩmi anzélépí ijọ ĩminí adrujó ātí'bó ru 'bá Mīṣīrī gá 'dī 'baní rī agá rī sī rī 'i. ⁸ Ma ĩmi ají āngū ándrá mání ūyō najó ma fē la, İbrahimū ní, Īsákā ní, āzila Yākó'bō ní rī gá; āzila ī'di adru āko ĩminí la rú jā 'dā. Ma Úpí 'i.”

⁹ Músā jọ ijọ 'dī 'bá İṣṣrayīlī drī 'baní, wó 'bá 'dā are kí tị la ku, ā'dusīku ásī lā nū kí rá ī'baní

adrujó ātí'bó ru āzila 'baní āzī ānzi ũdrōjó kí drī gá rī sī.

10 'Dǎ 'bǎ ũngúkú gá Úpí jọ vǎ Músǎ nī, 11 “Ímu, íjọ úpí Mīsírī drī nī, 'bǎ a'be 'bá Ịṣirayílī drī 'bǎ a'be kí súrú ỉ'didrī rá.” 12 Wó Músǎ jọ Úpí ní, “'Bá Ịṣirayílī rú rī drī kí áma tị are ku, Fǎráwũ ícọ dọ áma tị arelé íngoní ru, íni 'dī íjọ mání jolé rī kí ũkpō kọlì.”

Āwí Lìcọ Músǎ 'badrī Ārónī be rī drī

13 Úpí jọ íjọ Músǎ 'baní Ārónī be 'bá Ịṣirayílī drī kí drī gá āzila Fǎráwũ úpí Mīsírī drī ní. Úpí fě āzítǎǎ Músǎ 'baní Ārónī 'be sī 'bá Ịṣirayílī drī kí a'be jọ sī fūjó Mīsírī gá rī sī rá.

14 'Dī kí drīlẹ lịcọ 'bá Ịṣirayílī drī 'badrī kí:

Ngótí kǎyú Ịṣirayílī drī Rúbēnī 'bǎ anzi kí: Hǎnókí 'i, Pálǔ 'i, Hězīrónī 'i, āzila Kǎrīmī 'i. 'Dī kí ínátì Rúbēnī drī kī.

15 Anzi āgọbì Sīmónī drī kí: Yēmũwélé 'i, Yāmíní 'i, Ūhádí 'i, Yákíní 'i, Zōhárí 'i āzila Sǎwũlǔ ũkú Kǎnání rú rī 'bǎ ngọpì 'i. 'Dī kí ínátì Sīmónī drī kī.

16 'Dī kí anzi āgọbì Lévī drī kí 'bǎ rú: Gírísōnī 'i, Kōhátí 'i, āzila Měrárí 'i. Lévī u'á ílì 137.

17 Anzi āgọbì Gírísōnī drī kí, ínátì la abe Lībíní kí Síméyí be.

18 Anzi āgọbì Kōhátí drī kí Āmũrámũ 'i, Ízihǎ 'i, Hẹbũróní 'i āzila Ūzìyélí 'i. Kōhátí u'á ílì 133.

19 Anzi āgọbì Měrárí drī kí Máhílí kí Músí be. 'Dī kí ínátì Lévī drī kí íjọ sílẹ kí drī gá rī sī.

20 Āmūrámū īgbā átépī 'bā ámvòpì Yākōbédì 'i, tì dó sī ì'diní Ārónì kí Mùsā be. Āmūrámū u'á ílì 137.

21 Anzì āgòbì Īzihā drì kí rù: Kórā 'i, Néfēgī 'i, āzila Zìkīrī 'i.

22 Anzì āgòbì Ūzīyélì drì kí: Mìsīyélì 'i, Īlīzáfānì 'i āzila Sītīrī 'i.

23 Ārónì īgbā Īlīsébā Āmīnādábū ìzépì 'dī Násōnì 'bā ámvòpì 'i, tì dó sī ì'diní Nādábū 'i, Ābìhù 'i, Īlīyázā 'i āzila Ītāmārī 'i.

24 Anzì āgòbì Kórā drì kí: Āsírī 'i, Īlīkánā 'i, āzila Ābīyāsáfū 'i. 'Dī kí anzì ínátì Kórā drì kí.

25 Īlīyázā Ārónì ngópì īgbā Pùtūwélì 'bā ìzépì 'i, tì dó sī ì'diní Fīnēhásī 'i.

'Dī kí drīlẹ sùrù Lévī drì kí ínátì ì'badrì kí vú sī.

26 Ārónì kí Mùsā be 'bá ālu 'dī kí vúná Úpí 'bā jojó la, “Ìmi ají 'bá mádrì Ìsīrayílì drì kí āmvé angájó Mìsīrī gálé ínátì ì'badrì kí vú sī rī kí.”

27 Mùsā kí Ārónì be bāsī 'bá ándrá ìjọ jolépi úpí Mìsīrī gá rī ní Mìsīrī gálé, ífē 'bá Ìsīrayílì drì 'bā āfū kí Mìsīrī gálé rá rī kí.

Ārónì 'bā mujó ìjọ jojó Mùsā 'bā kējì gá rī

28 Úpí la dó mu ìjọ jolé Mùsā ní Mìsīrī gá 'dāá 'bo, 29 jọ Mùsā ní, “Ma Úpí 'i. Ílú úpí Mìsīrī drì ní ìjọ mání jolé míní rī kí pírí.” 30 Mùsā jọ Úpí ní, “Ìjọ mání jolé rī kí ũkpō kòlì, Fārāwū la dó áma tì are íngoní ru?”

7

1 'Dā 'bā ũngúkú gá Úpí jọ Mùsā ní, “Índre drī, á'bā mi acájó Fārāwū ní cécé Ādróná áni, āzila mī ádrípí Ārónī la adru nábī mídrí gá rī 'i. 2 Lē ìjọ ìjọ mání azilé míní rī kí pírí āzila mí ádrípí Ārónī 'bā lū Fārāwū ní 'bā fē 'bá Ịṣirayílí drī 'bā a'be kí súrú ì'didrī 'i. 3 Wó ma Fārāwū ásí 'bā mbajó mba-mbā, āzila ádrī tání ícétáná tálí ru rī kí kālāfe itú Mìsírī gá rá tí, 4 icó ìjọ míní jolé rī kí arelé ku. Ìjọ 'dī sī, ma dó mụ drī mádrī tìlẹ̀ Mìsírī uru'ba gá āzila ìjọ mání lilè ũkpómgboroto rī sī ma 'bá súrú Ịṣirayílí drī kí anzé āmvé āngū 'dī agálé rá. 5 Sāwā mání áma drī ìjūjọ sī drīrīma fējó 'bá Mìsírī drī 'baní sī 'bá Ịṣirayílí drī kí anzéjọ rī sī, 'bá Mìsírī gá rī kí dó nī la rá ma Úpí 'i.”

6 Mùsā kí Ārónī be nga kí ìjọ 'dī kí cécé Úpí 'bā azilé ì'baní rī áni. 7 Sāwā Mùsā 'bā kí Ārónī be ìjọ 'dī kí jọjọ Fārāwū ní rī sī, Mùsā 'bā ílí dó 'dī sī kālì ārō āzila Ārónī 'bā ílí dó 'dī sī kālì ārō drī na.

Túré Ārónī drī 'bā ru ujjọ ìnī rú rī

8 Úpí jọ Mùsā 'baní Ārónī be, 9 “Fārāwū drī jọ la ìminí, ‘Ími idé tálí āzì,’ ìjọ Ārónī ní, ‘Mí a'dú túré mídrí í'be ì'di vū gá Fārāwū drīlẹ̀ gá 'dā,’ āzila ì'di ru uja ìnī rú.”

10 Ìjọ 'dī sī, Mùsā mụ kí Ārónī be Fārāwū rú āzila nga kí ìjọ kí cécé Úpí 'ba azilé ì'ba ní rī áni. Ārónī 'be dó túré ì'didrī gá rī Fārāwū drīlẹ̀ gá 'bá ì'didrī āti'bo rú rī kí abe, túré uja dó sī ru ìnī rú.

11 Fārāwū umve 'bá ì'didrī ũndūwá ru Mìsírī gá rī

kí āzila 'bá āzì ngalépi ũjogo kí pálé gá rĩ kí abe, idé kí vâ tálí ālu 'dĩ kí vúnjá ũkpõ ĩ'badrî ndrelé ku rĩ sī. ¹² Kí ālu-ālu pírí u'bé kí túré ĩ'badrî kí vũ gá āzila uja kí ru ĩnĩ rú. Wó túré Ārónĩ drî uti dó túré ĩ'badrî kí pírí. ¹³ Ījọ 'dĩ kí agâ sī pírí tí Fārāwũ 'bā ásì mba ũkpómgboroto rú āzila are ĩjọ 'bá 'dĩ 'badrî kí ku, cécé Úpí 'bā jolé rĩ áni.

Júwě ĩyì 'bā sī ru ujjó ārí ru rĩ

¹⁴ 'Dā 'bā ũngúkú gá Úpí jọ Mūsā ní, “Fārāwũ 'bā ásì mba ũkpómgboroto rú; uga 'bá 'dĩ kí mụlé úmgbé. ¹⁵ Ímụ drî ufulé ũ'bùtì sī Fārāwũ be ĩ'di 'bā mụ agá Mīrī Náyīlī tì gâlé rĩ gá 'dĩ. Í'du ími drî gá túré ándrá ru ujalépi ĩnĩ rú rĩ ĩndĩ. ¹⁶ 'Dā 'bā ũngúkú gá ĩjọ ĩ'diní, ‘Úpí Ādrónjá 'bá Ībūrānīyā rú rĩ 'badrî āpē áma tì sī jójó la míní: “Mí a'be 'bá mádrî 'bā mụ kî, ĩjọ 'dĩ sī kí dó sī mụ áma ĩnzìlé kótórō agâlé.” Wó kpere ú'di'da mí are drî ĩjọ 'dĩ ku. ¹⁷ 'Dĩ ĩjọ Úpí 'bā jolé rĩ: “Ījọ 'dĩ sī mí dó nĩ la rá ma Úpí 'i: Túré áma drî gá 'dĩ sī ma Mīrī Náyīlī 'a gbā, āzila ĩ'di ru uja ārí ru. ¹⁸ ĩ'bì Mīrī Náyīlī agá ri kí ũdrā rá, āzila ĩyì la mụ ngūlé; 'bá Mīšrī gá rĩ icó kí ĩyì 'dĩ mvulé ku.” ’ ’ ”

¹⁹ Úpí jọ Mūsā ní, “Ílū Ārónĩ ní, ‘Í'du túré mídrî 'i mí inga trū ími drî ĩyì Mīšrī drî kí drî gá wórónjá kí, lǝrọ kí, kēbēlú kí drî gá āzila āngū ĩyì tā mbajó rĩ kí agá pírí, ĩjọ 'dĩ sī kí sī ru uja ārí ru. Ārí la mụ adrulé āngū Mīšrī drî agá pírí, kpere ākójó idélé ife sī rĩ kí agá āzila írā sī rĩ kí abe.’ ”

20 Mùsā idé kí Ārónĩ be cécé Úpí 'bā azilé ì'ba ní rĩ áni. Ārónĩ inga túré ì'didrĩ Fārāwũ drĩ gāsĩ āmbogo ì'didrĩ abe āzila gbā dó sī Mīrĩ Náyĩlĩ drĩ 'a, ìyĩ pírí uja kí dó ru ārí ru. 21 Ì'bì Mīrĩ Náyĩlĩ gá rĩ ũdrā kí rá, āzila ìyĩ 'bā ìmṅā ngūlépi rĩ sī 'bá Mīšĩrĩ gá rĩ icó kí ìyĩ mvulé ku. Ārí ri adrulé āngū Mīšĩrĩ drĩ agá pírí rá ru. 22 Wó 'bá Mīšĩrĩ gá ũjogo rú āzila 'bá āzĩ ngalépi ũjogo kí pálé gá rĩ kí abe idé kí vā tálí ālu 'dĩ kí vúná ũkpō ì'badrĩ ndrelé ku rĩ sī, āzila Fārāwũ 'bā ásì mba ũkpómgboroto rú; icó dó sī Mùsā kí tì arelé Ārónĩ be ku, cécé Úpí 'bā ándrá jolé rĩ áni. 23 Rá la Fārāwũ uja ru filé lìcò ì'didrĩ āmbōgō drĩ agá, āzila 'bā ásì ìjò 'dĩ kí drĩ gá ku. 24 'Bá pírí Mīšĩrĩ gá rĩ ga kí 'bù Mīrĩ Náyĩlĩ tì gāsĩ ìyĩ mvulé mvu-mvũ rĩ ìšújó, ā'dusiku ì'bā kí icójó ìyĩ Mīrĩ Náyĩlĩ drĩ mvujó ku rĩ sī.

Júwě ọdrúgọ 'bā kí sī āfūjọ āngū drĩ gá rĩ

25 Ọ'dú alì kí ázĩrĩ sáwā Úpí 'bā Mīrĩ Náyĩlĩ 'a gbājó 'bo rĩ 'bā vúlé gá.

8

1 'Dā 'bā ũngúkú gá Úpí jọ Mùsā ní, “Ímụ Fārāwũ rùlé ìjọ ì'diní, “Dĩ ìjọ Úpí 'bā jolé rĩ 'i: Mí a'be 'bá mádrĩ 'bā mụ kí, ìjọ 'dĩ sī, kí dó sī mụ áma ìnzilé. 2 Ídrĩ kí uga mụlé úmgbé, Ma júwě ají āngū mídrĩ agá, ọdrúgọ kí āfū āngū mídrĩ agá sī pírí. 3 Mīrĩ Náyĩlĩ 'a la ga pírí ọdrúgọ kí sī. Kí amvú ru tólé lìcò mídrĩ āmbōgō drĩ agá, āngū míní sī kojó rĩ gá, gbóló mídrĩ sị gá, jó āti'bo mídrĩ 'badrĩ kí agá sī, 'bá mídrĩ kí ọrụ'bá gāsĩ, kí

ṽṽ ṅṅ ũ ũ sī mūkátī u'béjó rī agā sī āzila ākójó sī ngánū anzájó rī kí agā sī. ⁴ Ẹdrúgọ 'dī kí ṽṽ ímí ṽṽ'bá gāsī, 'bá mídrī kí ṽṽ'bá gāsī āzila āti'bo mídrī kí ṽṽ'bá gāsī.' ”

⁵ Dā 'bā ũngúkú gá Úpí umvi Mùsā ní jọ, “Íjọ Ārónī nī, mí inga túré ímí drī gá 'dī ilū sī āngū wọrọṅá, lọró, āzila kẹbẹlú kí agálé fẹjọ la Ẹdrúgọ 'baní āfūjọ ìyí agálé āngū Mìsírí drī drī gá 'dā.”

⁶ Íjọ 'dī sī, Ārónī inga dó ru drī, lū dó sī āngū ìyí Mìsírí gá rī kí drī gá, Ẹdrúgọ āfū kí dó āzila íré kí dó ru āngū drī gāsī pírí. ⁷ Wó 'bá Mìsírí gá újógó ru āzila 'bá āzì ngalépi ùjogo kí pálé gá rī kí abe idé kí vā tálí ālu 'dī kí vúná ùkpō ì'badrī ndrelé ku rī sī, fē kí vā Ẹdrúgọ āfū kí āngū Mìsírí drī agā sī ālu rī áni.

⁸ Fārāwū umve Mùsā kí Ārónī be íjọ jójó ì'baní, “Ízì Úpí 'i Ẹdrúgọ 'dī kí ìdājó má rú 'dā 'bá mádrī abe rá āzì la ma dó sī 'bá ìmídrī kí a'be mụlé idétáná idélé Úpí nī.”

⁹ Mùsā jọ Fārāwū ní, “Ma adru āyīkō sī míní Ādróná zijó, ípě sáwā mání sī ì'di zijó míní āmbogo mídrī abe rī 'i. Lē Ẹdrúgọ 'dī 'bā fū kí rú sī ìmídrī jọ agá rī sī rá, be la rá la Mírí Náyílí agá rī 'ba ace kí nī.”

¹⁰ Fārāwū jọ, “Ízì drūṣí mání Ādróná 'i.”

Mùsā umvi, “Bā adru míní jolé rī áni, íjọ 'dī sī, mí dó sī nī la rá ādróná āzì ndú Úpí āmadrī 'dī áni la 'dá yu. ¹¹ Ẹdrúgọ kí ímí a'be 'bá mídrī jọ agá rī kí abe, āmbogo mídrī kí āzila 'bá mídrī kí abe, kí dó sī lú ace Mírí Náyílí agá á'dùsī.”

12 Músā kí Ārónĩ be ĩ'bā kí Fārāwũ a'bejọ 'bo rĩ 'bā vúlé gá, Músā 'bā māmálá Úpí drĩlẹ gá ìjọ údrúgọ ĩ'di 'bā ajílẹ Fārāwũ kí drĩ gá 'bá ĩ'didrĩ kí abe 'dĩ kí sī 13 Úpí idé ìjọ Músā 'bā zilẹ rĩ rá. Údrúgọ jó agá, lịcọ agá āzıla ámvù agá sī rĩ ũdrā kí dó rá. 14 Útra dó kí ngúlú ru ngúlú ru, ĩ'bā ìnmā sī āngũ pírí ri dó ngǔlẹ ìnmákí'dí'dí. 15 Wó Fārāwũ dó mụ ndrelé la āngũ ìgbẹ 'bo, ásì la mba vā ú'dí ru gā dó Músā kí tị arelẹ Ārónĩ be úmgbé cécé Úpí 'bā jọlé rĩ áni.

Júwẹ Lúgbákí'dí 'bā sī cijó rĩ

16 'Dā 'bā ũngúkú gá Úpí jọ Músā ní, “Íjọ Ārónĩ ní, ‘Mí inga túré ími drĩ gá 'dĩ 'i, ìgbā dó sī pùtrú āngũ drĩ gá 'dĩ 'i, āzıla pùtrú āngũ Mìsírĩ drĩ agá rĩ la dó sī ru uja pírí lúgbákí'dí ru.’ ” 17 Idé kí ìjọ 'dĩ rá, Ārónĩ inga ru drĩ túré trũ āzıla gbā pùtrú āngũ drĩ gá rĩ 'i, lúgbákí'dí ci dó sī 'bá 'ba rù ānākpá abe pírí. Āngũ Mìsírĩ drĩ uja dó sī ru pírí Lúgbákí'dí ru. 18 Wó 'bá Mìsírĩ gá újógó ru āzıla 'bá āzì ngalépi ùjogo kí pálé gá rĩ kí abe idé kí tí vā tálí ālu 'dĩ kí vúná ũkpō ĩ'badrĩ ndrelé ku rĩ sī, icó ru ku. Lúgbákí'dí ũgĩ ru 'bá kí ọrù'bá gá ānākpá kí abe kǔlũ.

19 'Bá ùjogo rú 'dĩ jọ kí Fārāwũ ní, “'dĩ ũkpō Ādróná āni la.” Wó Fārāwũ ásì mba vā ũkpó ru ìdì-ìdì, āzıla acá bìlẹ kóru cécé Úpí 'bā jọlé rĩ áni.

Júwẹ ọnú sī rĩ

20 'Dā 'bā ũngúkú gá Úpí jọ Músā ní, “Mí āfũ ẹ'bútìnìní ìmọ drĩ ọfùlẹ Fārāwũ be ĩ'di 'bā mụ agá ìyì gálẹ 'dĩ gá 'dĩ. Íjọ ĩ'diní, “Dĩ ìjọ Úpí 'bā

joḷé rĩ i, “Lě mí a'be 'bá mádrĩ 'bã mu kî, ijó 'dĩ sī kí dó sī mu áma ĩnzĩlé kōtórō agâlé. ²¹ Ídrĩ 'bá mádrĩ kí a'be muḷé ku, ma mu únú ù'bí druḍru la kí tĩ ãpělé mí rú ãmbogo mídrĩ kí abe. Jó 'bá Mĩsĩrĩ gá rĩ 'badrĩ kí pírĩ ga tré únú sī āzĩla únú la vũ drĩ aku pírĩ cí. ²² Wó ń'dú 'dā sī ijó mání muḷé idélé āngũ Gōsēnĩ gá rĩ la adru ndú 'dĩ āngũ 'bá mádrĩ 'bã kí sī u'ájó rĩ i, únú ù'bí druḍru 'dĩ ca kí calé ala gâlé ku, ijó 'dĩ sī ĩmi dó sī nĩ la Úpĩ 'i āngũ 'dĩ gá 'dā cí. ²³ Ma 'bá mádrĩ kí drĩdrĩĩ awa 'bá mídrĩ abe. Tálĩ 'dĩ la ru idé drũsĩ.” ’ ’ ’

²⁴ Úpĩ idé ijó 'dĩ rá, únú ù'bí druḍru rĩ íré kí ru tólé lícò ĩ'didrĩ āmbōgō drĩ agá, jó āmbogo Fāráwũ drĩ 'badrĩ kí agá sī, āzĩla āngũ Mĩsĩrĩ drĩ únú iza kí dó ĩ'di pírĩ.

²⁵ 'Dā 'bã vúlé gá Fāráwũ umve Mũsā kí Ārónĩ be ĩ'di rú 'dólé jo ĩ'banĩ, “Īmu idétáṅá idélé Ādróná ní āngũ 'dĩ gá 'dā.”

²⁶ Wó Mũsā jo Fāráwũ ní, “'Dā icó adrulé múké ku. Idétáṅá āmanĩ muḷé idélé Úpĩ Ādróná āmadrĩ ní rĩ la adru idétáṅá 'bá Mĩsĩrĩ gá rĩ 'banĩ ngũlé ũnzĩ rĩ 'i. Āma ní idétáṅá 'dĩ kí idé agá kí drĩ gāsĩ 'dā, icó kí āma u'belé írā sī káyĩ ku yā? ²⁷ Lě ā'du ācĩ ń'dú na la mujó idétáṅá idéjò Úpĩ Ādróná āmadrĩ ní kōtórō gá ásé agâlé, ĩ'di 'bã āmanĩ āzĩtáṅá la fějó rĩ áni.”

²⁸ Fāráwũ jo, “Ma ĩminĩ ā'ĩ muḷé Úpĩ Ādróná ĩmidrĩ ní idétáṅá idélé āngũ kōtórō rú rĩ gá ásé agâlé rá, wó adru rá-rá ru la ku: Wó ĩzĩ mání ĩ'di ĩndĩ.”

²⁹ Músā umvi Fārāwū ní, “Çotı́ ádrı́ dó fū ími drı́lé gá 'dâ 'bo, ma mu Úpı́ zı́lé rá, únú ũ'bí drudru 'dī kı́ mu ími a'belé āmbogo āzıla 'bá mídrı́ kı́ abe drüşı́ rá. Wó lē mí ulé āma ı́dı́ āzıla āma atrı́jọ sı́ mujọ ídétáná idéjọ Úpı́ āmadrı́ ní ku.”

³⁰ 'Dā 'bā vúlé gá Músā a'be dó Fārāwū rá, mu dó Úpı́ zı́lé, ³¹ āzıla Úpı́ idé ı́jọ Músā 'bā zı́lé rı́ rá: Únú a'be kı́ Fārāwū 'ı́, āmbogo ı́'dı́drı́ kı́ āzıla 'bá ı́'dı́drı́ kı́ abe rá. Únú ũ'bí drudru 'dā kı́ āzı́ ífı́ ālu la ace dó 'dāá ku. ³² Wó sáwā 'dā sı́ Fārāwū 'bā ásı́ mba ũkpó ru āzıla ā'ı́ 'bá 'banı́ mujọ ku.

9

Júwě ānākpá 'bā kı́ sı́ ũdrájọ rı́

¹ 'Dā 'bā ũngúkú gá Úpı́ jọ Músā ní, “Ímu Fārāwū rı́lé ı́jọ ı́'dinı́, 'Úpı́ Ādróná 'bá Ībūrānı́yā rú rı́ 'badrı́ jọ, “Lē mí a'be 'bá mádrı́ 'bā mu kı́, kı́ dó sı́ mu áma ı́nzı́lé.” ² Ídrı́ kı́ uga muélé úmgbé āzıla ídrı́ vā kı́ ru cí, ³ Úpı́ la júwě ũnzı́ la ajı́ ānākpá mídrı́ kı́ drı́ gá ámvú agâlé, fārásı́ kı́, kāyınō kı́, ngāmı́yā kı́, tı́ kı́, kābılō kı́, āzıla ı́ndrı́ kı́ abe. ⁴ Wó Úpı́ la ānākpá 'bá ı́şı́rayı́lı́ 'badrı́ kı́ drı́drı́ngı́ awa ānākpá 'bá Mı́şı́rı́ gá rı́ 'badrı́ abe, ı́jọ 'dı́ sı́ ānākpá 'bá ı́şı́rayı́lı́ drı́ 'badrı́ 'bā ũdrá kı́ rú sı́ ku.' ”

⁵ Úpı́ 'bā ı́'dú āzı́ jọ, “Drüşı́ Úpı́ la ı́jọ 'dı́ idé āngū 'dı́ gá 'dâ.” ⁶ Drüşı́ ı́ni Úpı́ idé ı́jọ ı́'dı́ 'bā jolé rı́ rá. Ānākpá 'bá Mı́şı́rı́ gá rı́ 'badrı́ ũdrá kı́ pírı́, wó ānākpá 'bá ı́şı́rayı́lı́ rú rı́ 'badrı́ 'bā āzı́ drá ífı́ ālu ku. ⁷ Fārāwū pē 'bá āzı́ kı́ tı́ ı́jọ ru

idélēpi 'dī kí undrélé, wó újọ ĩ'diní ānāpká 'bá Iṣirayīlī rú rī 'badrī 'bā āzī drā ífí ālu ku. Wó Fārāwū ásī mba ũkpómgboroto rú, a'be 'bá 'dī kí mụlé ku.

Júwě kūrúté drī

⁸ 'Dā 'bā ũngúkú gá Úpí jọ Mūsā 'baní Ārónī be, “Īmi āndī úfóro āti agálé rī drī gá tré āzila Mūsā 'bā yī ĩ'di ālúkúkū agá Fārāwū drī gāsī. ⁹ Ī'di acá pútrú ru ru irélé āngū Mīsírī drī agā sī pírí, āzila kūrúté la 'bá kí āvō ānāpká abe āngū Mīsírī drī agā sī pírí.”

¹⁰ Ijọ 'dī sī āndī kí úfóro angájó āti agálé āzila tu kí pá Fārāwū 'bā drīlẹ gá. Mūsā yī dó úfórō ũlī agálé āzila kūrúté 'bá kí āvōlépi ānāpká kí abe rī ũkpẹ kí āzila ce kí dó ākōzá ru kí ọrụ 'bá gāsī pírí. ¹¹ 'Bá ũjogo rú 'dī icó kí pá tulé Mūsā drīlẹ gá ku ā'dusīku kūrúté āvō kí ọrụ 'bá 'bá Mīsírī gá rī kí abe pírí. ¹² Wó Úpí fẹ Fārāwū ásī mba ũkpómgboroto rú āzila 'bā are rú sī Mūsā kí tị Ārónī be ku, cécé Úpí 'bā jolé Mūsā ní rī áni.

Júwě Sí drī

¹³ 'Dā 'bā ũngúkú gá Úpí jọ Mūsā ní, “Mí angá drūsī ũ'bútíníní, mí ọfọ drī Fārāwū be āzila ijọ ĩ'diní, Úpí Ādróná 'bá Ībūrānīyā rú rī 'badrī jọ íni, “Lẹ mí a'be 'bá mádrī 'bā mụ kī, ijọ 'dī sī kí dó sī mụ áma ĩnzīlẹ, ¹⁴ sáwā 'dī sī adru ma drīrima fẹ átí'bó mídrī 'baní jōku 'bá mídrī 'baní á'dūsī la ku, ma vā míní drīrima fẹ ĩndī. Ijọ 'dī sī mi dó sī nī la rá 'bá āzī má áni la āngū drī gá 'dá 'dáyọ. ¹⁵ Ā'dusīku ádrī tá áma drī inga ími cojó

'bá mídrī kí abe āyánī sī, ĩmi ĩlīkī tá nō ũnókú drī gá 'dâ 'bo. ¹⁶ Má a'be mi ídri rú la ĩjò 'dī sī, ma sī ũkpō mádrī i'da míní āzila ála sī áma rú ikú āngū drī gá 'dâ pírí. ¹⁷ Í'bā mi 'bá mádrī kí drīlẹ́ gá āfó ru, mí a'be sī 'bá mádrī kí mụlẹ́ ku. ¹⁸ ĩjò 'dī sī, drūsī ĩtú 'dōpí ma sí fẹ zólẹ́ ũkpó ru jōdrī ídu ru idélẹ́pi āngū Mīšīrī drī agá 'dâ ĩ'di 'bā i'dóná gá ku la kpere āndrū. ¹⁹ Mí azi ĩjò ú'dī'da, 'bá kí tị pějọ mujọ ānākpá āzila āko pírí ámvú gá ásé agálẹ́ rī kí ajíjọ lícọ́ gá āngū sī kí tāmбайó rī gá, ā'dusīku sí la zō 'bá, āzila ānākpá pírí ajílẹ́ tāmбайé ku ásé agálẹ́ rī kí drī gá, āzila kí ũdrā rá." ' ' "

²⁰ 'Bá Fārāwū drī āmbogo ru ĩjò Úpí drī ũrīlẹ́pi rī fẹ́ kí ātí'bó ĩ'badrī kí ānākpá kí abe ajílẹ́ tā mbalé jó agá rá. ²¹ Wó 'bá ĩjò Úpí drī idelẹ́pi rá rī a'be kí ātí'bo ĩ'badrī kí ānākpá kí abe ámvú agá ásé agálẹ́.

²² 'Dā 'bā ũngúkú gá Úpí jọ vā Músā ní, "Mí ĩjū ĩmi drī 'bū gálẹ́ ru, ĩjò 'dī sī sí 'bā zō āngū Mīšīrī drī agá pírí 'bá kí drī gá ānākpá kí abe āzila āko zolẹ́pi ámvú 'bá Mīšīrī rú rī 'badrī kí agá rī kí abe."

²³ Músā la mụ túré ĩjūlẹ́ 'bū gálẹ́ 'bo, Úpí fẹ́ āvi ní ũnījọ āzila ũkpějọ āzila sí ní zōjọ āngū drī gá. ĩjò 'dī sī Úpí fẹ́ sí ní zōjọ āngū Mīšīrī drī agá pírí; ²⁴ sí zō āzila āvi ují āngū nēmē-nēmē. Sí 'dā ándrá jōdrī ídu zólẹ́pi 'dā 'bā áni súrú Mīšīrī drī agá āwí ĩ'didrī gá ku la. ²⁵ Mīšīrī 'bā āngū gá pírí, sí co āko ámvú agá ásé agálẹ́ rī kí, 'bá kí ānākpá abe; co vā āko pírí zolẹ́pi ámvú agá ásé

agâlé rĩ kí ãzĩla ife kí bĩ zõ pírĩ. ²⁶ Āngũ sí 'bã sĩ zõjõ ku rĩ ĩ'di lú ãngũ Gõsénĩ gá 'bá Ịṣirayíḽĩ rú rĩ 'badrĩ 'i.

²⁷ Ịjõ 'dĩ sĩ Fārówũ umve dó Mũsã kí Ārónĩ be ãzĩla jõ ĩ'banĩ, “Sáwã 'dĩ sĩ má iza rá. Úpĩ 'bã Ịjõ 'bãngá pịrị, ãzĩla ãma idé 'bãngá ùnzĩ 'bá mádrĩ abe. ²⁸ Mí a'ĩ mánĩ Úpĩ 'i, ã'dusĩku ãvi 'dĩ kí sí 'dĩ abe ca kí ãmanĩ rá. Ma ĩmi a'be mụlé rá; ĩmi u'á dó sĩ ụ'dụ ãzo rú 'dã ku.”

²⁹ Mũsã umvi, “Ádrĩ fũ táwũnĩ 'dĩ agá 'dã ãmvé 'bo, ma áma drĩ aja Úpĩ drĩlé gá ĩ'di a'ĩjõ. Āvi 'dĩ la pá tu rá ãzĩla sí la adru 'dá yụ, mi dó Ịjõ 'dĩ sĩ nĩ la ụnọkụ 'dĩ Úpĩ ãni. ³⁰ Wó ánĩ rá mi 'i ãzĩla ãmbogo mídrĩ 'dĩ kí abe ĩmi idé Úpĩ Ādrónjã sĩ ụrĩ sĩ ku.”

³¹ Wārũ kí ãná abe sí co kí rá, ãná 'bã ayijó rá ãzĩla wārũ 'bã ụfũ ci jó 'bo rĩ sĩ. ³² Āná ngánũ rú rĩ kí bũrúsú kí abe co kí ku ĩ'bã kí drĩ angájó ku rĩ sĩ.

³³ Mũsã a'be dó Fārówũ rá ãzĩla fũ táwũnĩ 'a gá rĩ sĩ ãmvé. Aja ru drĩ kí Úpĩ rú; ãvi ãzĩla sí tu kí dó pá rá; uzogó asu dó ãngũ drĩ gá ku. ³⁴ Fārówũ la dó mụ ndrelé la uzogó, sí ãzĩla ãvi tu kí pá 'bo, ĩ'di 'i ãzĩla 'bã ãmbogo ĩ'didrĩ kí abe iza kí Ịjõ ịdị ãzĩla ásị la mba kí ụkpó ru. ³⁵ Fārówũ 'bã ásị mba vã ụkpómgboroto rú ịdị-ịdị ãzĩla icó 'bã Ịṣirayíḽĩ drĩ kí a'belé mụlé ku, cécé tá Úpĩ 'bã jolé Mũsã ní rĩ áni.

10

Júwě úmbí sĩ rĩ

1 'Dā 'bā ũngúkú gá Úpí jọ Mùsā ní, “Ímụ Fārāwū rùlé ã'dusīku á'bā ǐ'di 'bā ásí mbalé ũkpómgboroto rú 'bá ãmbogo rú ǐ'didrī kí abe, ma dó sī ìjọ mádrī tálí ru rī kí idé kí drīdrīñí gá 'dā benī, ² mi dó sī vú la nze mī anzi 'baní āzila mī anzi 'bā anzi 'baní, ìjọ ándrá ũmbā 'bā sī áma najó 'bá Mīsīrī rú 'dī 'baní āzila mání dó sī ìjọ mádrī tálí ru rī kí idéjọ kí drīdrīñí gá rī abe āzila ǐmi dó sī nī la rá ma Úpí ru ma 'i.”

³ Ìjọ 'dī sī Mùsā kí Ārónī be mụ kí dó Fārāwū rùlé āzila jọ kí ǐ'diní, “Úpí Ādróná 'bá Ībūrānīyā rú rī 'badrī jọ: ‘Mí gā áma tị arelé úmgbé ú'dú ìngōpí yā? Lē mí a'be 'bá mádrī 'bā mụ kī, ìjọ 'dī sī kí dó sī mụ áma ìnzīlé kótórō agálé. ⁴ Ídrī kí uga mụlé úmgbé, drūsī ma úmbí fē 'delé āngū mídrī agá. ⁵ Kí āngū aku cí ícọ dó sī āngū ndrelé ku. ǐ'di āko mídrī were sí 'bā colé ku 'dī kí iza rá, ife zolépi mídrī ámvú agá 'dī kí abe pírí. ⁶ Kí ru tō jọ mídrī kí agá, jọ 'bá mídrī ãmbogo rú 'dī 'badrī abe āzila jọ 'bá Mīsīrī gá rī 'badrī kí agá sī pírí. 'Dī la adru ìjọ āzī jō drī údu ru ngalépi mí átépi jōku mí áyípika kí ọrụ 'bá gá ku la ǐ'dójọ ú'dú ǐ'bā kí rijó āngū 'dī gá 'dā rī sī kpere āndrū.’” Cọtí Mùsā uja ru a'be dó Fārāwū rá.

⁷ Āmbogo Fārāwū drī jọ kí ǐ'diní, “Ágóbí 'dī la āmaní ùcōgō fē ú'dú ìngōpí yā? Mí amá drī Mīsīrī ǐlīkī rá rī ku yā? Ìjọ 'dī sī á'be 'bá 'dī 'bā mụ kí dó sī Úpí Ādróná ǐ'badrī ìnzīlé kótórō agálé.”

⁸ 'Dāá Mùsā kí Ārónī be ájí dó kí vùlé Fārāwū rú 'dōlé. Fārāwū jọ, “Ímụ Úpí Ādróná ǐmidrī ìnzīlé. Wó mgbārī gá ā'di kí mụ nī?”

9 Músǎ umvi, “Āma mu anzi āzila 'bá ĩyō āmadrī kí abe, āmā anzi āgōbī rú āzila izonzi rú rī abe, kābīlō āzila tī kí abe, ā'dusīku āma mu ũmū 'bālé sī Úpí ĩnzījó.”

10 Fārǎwū jō, “Āsō ũyō Úpí 'bā rú sī, má icó ĩmi a'belé mule ũkú ĩmidrī kí trū anzi abe ku. Ījō 'dī i'da ru mání piri-piri Ījō ũnzí āzī ĩmi agá ĩminí itulé la cí. 11 Yu! Āgōbī 'bā mu kí Úpí ĩnzīlé nī á'dūsī; 'dī 'bā adrujō Ījō míní lélé rī 'i rī sī.” 'Dǎá çotī ádró dó Músǎ kí Āronī be Fārǎwū drīlé gǎlé rá.

12 Wó Úpí jō Músǎ ní, “Mí ĩjū ĩmi drī āngū Mīsīrī drī drī gá úmbí ũ'bí 'bā 'de kí dó sī āngū Mīsīrī drī drī gá āzila 'bā mu kí ākónā kalépi ámvú agá sí 'bā izalé ku rī 'bā ĩmbí acelépi rī kí nalé pírí.”

13 Ījō 'dī sī Músǎ inga dó túré ĩ'didrī gá rī 'i, āzila Úpí fē ālúkúkū i'dó dó alílé ĩtú 'bā āfū agálé ru lijó āngū Mīsīrī drī drī gá ĩtú rū āzila ĩnī ārā. ĩ'di mu calé ũ'bútī sī ālúkúkū adró úmbí kī; 14 Úmbí 'dī amú kí ũ'bí ru āzila pa kí dó āngū Mīsīrī drī pírí. Júwě āzī jō drī úmbí āni 'dī 'bā áni la 'dá yu jōku icó vā mule 'delé 'dī 'bā áni ĩdī ku. 15 Ri kí dó āngū pírí agá, Ījō 'dī sī aku kí dó ũnókū drī cí āzī la ũnókū i'dá dó ĩ'badrī ĩnī rú. Na kí dó ākónā 'bā ĩmbí sí 'bā colé ku rī kí pírí, āko ife rú pírí ífí kalépi kākā rī kí trū. Āko āzī acelépi ĩrī ru āngū Mīsīrī drī agá la 'dá yu.

16 Çotī Fārǎwū umve Músǎ kí Āronī be jō ĩ'baní, “Má iza Ījō Úpí Ādrónǎ ĩmidrī rú āzila ĩmi rú rá. 17 Ījō 'dī sī má a'ī trūtánǎ ĩmidrī Ījō ũnzí

mádrî sî pálé ālu ìdî āzila ìzi mání Úpí Ādróná ìmidrî sî drā ũnzíkákānā 'dī nzejó rá.”

¹⁸ Mùsā āfū dó Fārāwū drīlé rī sī rá āzila zì dó Úpí 'i. ¹⁹ 'Dā 'bā vúlé gá Úpí uja dó ālúkúkū tì lijó ìtù 'bā 'de agálé ru sī úmbí kí drojó Mīrī Ika rī agálé. Úmbí āzì ālu acelépi āngū Mīšīrī drī agá la 'dá yu. ²⁰ Wó Úpí fē Fārāwū ásì mba ũkpómgboroto rú sī 'bá İşīrayīlī drī kí a'bejó mujó ku.

Júwě āngū 'bā sī nijó rī

²¹ 'Dā 'bā ũngúkú gá Úpí jọ Mùsā nī, “Mí ìjū ìmi drī 'bū gálé āngū 'bā nì dó sī Mīšīrī drī gá kpákpá, āngū nīlépi 'bá 'bā kí icólé ìtrīkālé rá la.” ²² İjọ 'dī sī Mùsā inga dó ru drī 'bū gálé, āngū nì dó Mīšīrī drī gá pírí kpákpá ú'dú na. ²³ 'Bá Mīšīrī rú rī icó kí ru ndrelé ku jòku a'be kí āngū ì'bā kí sī adrujọ rī kí ku cajọ ú'dú na 'dīpí. Wó ìni 'dī İşīrayīlī kí ngá u'á dīzā agá.

²⁴ 'Dā 'bā ũngúkú gá Fārāwū umve Mùsā 'i jọ ì'diní, “İmu Úpí ìnzīlé. İmi ũkú kí 'du anzì ìmidrī kí abe trū mujó rá; wó ìmi a'be kābīlō kí tì abe vúlé 'dā.”

²⁵ Wó Mùsā jọ, “Lē mí a'be āma mùlé idétáná ivélé ivē rī idélé Úpí Ādróná āmadrī nī. ²⁶ Ānākpá āmadrī kí mù āma abe pírí ìndī; ānākpá āzì ālu la ace vúlé ku. Āma mù āzì rī kí ayulé sī Úpí Ādróná āmadrī ìnzījọ, wó ādrī ca lé 'bo ānī āma mù ādu ayulé sī Úpí ìnzījọ yā rī gá ku.”

²⁷ Wó Úpí fē Fārāwū ásì mba ũkpómgboroto rú, āzila lē 'bá 'dī 'bā mù kí ku. ²⁸ Fārāwū jọ

Mūsā ní, “Mí ìdā mi áma drīlẹ́ gá 'dā rá! Lě mí i'da mi áma drīlẹ́ gá ìdì ku! Ẹ'dú míní áma méléti ndrejó rī sī mi mu drālẹ́ rá.”

²⁹ Mūsā umvi Fārāwū nī, “Cécé míní jolé rī áni, mí icó áma méléti ndrelẹ́ ìdì ku.”

11

Júwẹ́ anṣi kájānì rī 'bā kí sī ũdrājó rī

¹ 'Dā 'bā ũngúkú gá Úpí jọ Mūsā nī, “Ma júwẹ́ āzì ají ālu úpí Fārāwū drī gá 'bá ì'didrī Mīṣírī gá rī abe. 'Dā 'bā vúlẹ́ gá ì'di ìmi a'be mụlẹ́, ì'di mgbārī gá ìmi dro 'dā rī gá āmvé. ² Íjọ íjọ 'bá Ịṣirayílí drī 'baní āzila ilū ì'baní 'bā a'í kí āko gólūdī, āzila sílívā āko ũnī drī kí 'bá ì'bā jīránī rú rī 'badrī.” ³ Úpí fẹ́ 'bá Mīṣírī drī i'da kí 'bá Ịṣirayílí drī 'ba ní ásì ịgbẹ́ rá. Mgbārī gá, Fārāwū 'i āmbogo ì'didrī kí āzila 'bá ì'didrī abe pírí ā'í kí Mūsā ì'di 'bá āzì āmbógó la rī gá rá.

⁴ Íjọ 'dī sī, Mūsā jọ dó Fārāwū nī, “'dī íjọ Úpí 'bā jolé rī, 'Āni rú sáwā ázìyá ịnì drī sī ma acì Mīṣírī agā sī pírí. ⁵ Anṣi kájānì 'bá Mīṣírī rú rī 'badrī kí ũdrā pírí rá, i'dójó ngótì kájānì Fārāwū drī drúzì rilẹpi úmvúke ũpī drī drī gá rī sī, cajó ngótì kájānì átí'bó ũkú ru ānā 'ilẹpi drī sī rī drī gá, āzila kájona kájānì tì 'badrī gá rī kí vā ũdrā ìndī. ⁶ Āngū Mīṣírī drī agá pírí ũlúlú la angá uru gá ũnzīkānā sī jōdrī idu ru idélẹpi ku la, jōku icó vā ru idélé ìdì ku. ⁷ Wó āngū Ịṣirayílí drī gá ũcógó ífí ālu la icó āgbọlẹ́ 'bá sī jōku ānākpá sī ku. Íjọ 'dī sī ìmi dó nī la Úpí awa 'bá Ịṣirayílí drī kí drīdrīnī 'bá Mīṣírī drī abe ndú ndú rī gá rá.

8 'Bá ãmbogo mídrì 'dĩ kí pírí amú má rú kí ãvũ vürú áma drìlé gá àzìla kí jò la, "Ímọ 'bá mídrì ími vú bílèpi rĩ kí abe pírí!" 'Dã 'bã vúlé gá ma ãngũ 'dĩ a'be rá.' " Mùsã acá ùmbã rú àzìla a'be dọ Fārówũ rá.

9 Úpí jọ Mùsã nî, "Fārówũ la gã ími tì arelé úmgbé, ìjọ 'dĩ sī ma rú sī ìjọ mádrì ỳsūtáná ru 'dĩ kí idé ãngũ Mìsírì drì gá 'dã wěwě rú benĩ."

10 Mùsã kí Ārónì be idé kí ìjọ ỳsūtáná ru 'dĩ kí Fārówũ drìlé gá, wó Úpí fě Fārówũ ásì mba ùkpómgboroto rú, àzìla ãrì 'bá Ịsìrayìlì drì kí a'belé mụlé sùrú ì'didrì agá 'dãá rá la ku.

12

Ọmũ alijọ 'bá drì gãsĩ rĩ

1 'Dã 'bã ùngúkú gá Úpí jọ Mùsã 'baní Ārónì be Mìsírì gá 'dãá, 2 "Ìmbá 'dĩ 'bã adru ìminí ìmbá drìdrì ílì 'bã sī i'dójó rĩ 'i. 3 Ìlũ 'bá ù'bí Ịsìrayìlì drì 'dĩ 'baní pírí ìmbá 'dĩ 'bã ụ'dụ mụdrì sī ágóbì ãlu-ãlu 'bã a'dụ lịcọ ì'didrì agá 'dãá kãbìlò mvá mülüküdũ la. 4 'Bá lịcọ 'dã agá rĩ drì kí adru were rú sī icójó kãbìlò mvá mülüküdũ rĩ najó pírí ku 'bã icí kí ru 'bá ì'dĩ 'bã jìránì Ịsìrayìlì rú rĩ be, sī icójó najó la pírí rá. Lě ìnì rá 'bá mụlépi kãbìlò mvá mülüküdũ lélé 'dã 'bã ìzá nalépi rĩ 'bã na kí ì'di pírí ìmbì la 'bã ace ku. 5 Ānãkpá ìminí pélé rĩ 'bã adru kí kãbìlò ágó jòku ìndrì ágó bílẹmì kóru calépi ílì ãlu rá la. 6 Ìmba kí tã cajó ìmbá 'bã ụ'dụ mụdrì drì sù rĩ gá, 'bá ù'bí Ịsìrayìlì drì 'bã ulì kí dọ ãnãkpá 'dĩ kí ìndró sī. 7 'Dã 'bã ùngúkú gá 'bã a'ì kí ãnãkpá ulìlé 'dĩ kí 'bã ãrì àzìla 'bã trì kí

ĩ'di kějīṭi 'bā fūrēmū búlú gá, āzila ɔruga rĩ gá jó ĩ'bā kí sī ānākpá 'dī kí ĩzá najó rĩ gá. ⁸ ĩṅi 'dā 'bā vúná sī 'bā na kí ĩzá 'dī ācí drī gá 'dā ìbìbì ỳjì la sī āzila mūkátī ākúkì kóru rĩ sī. ⁹ ĩna ĩzá la ìbì rú ku jōku ĩmi a'dí ĩ'di a'dí a'dī ku, ú'bā ĩ'di ũ'bīlé ācí drī gá táni drīkā, kícū, ífí ĩmi ũ'bī kí ũ'bī-ũ'bī. ¹⁰ ĩmi a'be ìmbì la cajó ỳ'bùṭi gá ku, āzila drī kí ru a'be rá, ĩmi ivé kí rá. ¹¹ ĩna ĩ'di mbēlē-mbēlē, ịsụ ĩmi bábá ācì ní āko pá gá trū, túré trū drī gá 'dī ỳmū alijó 'bá drī gāsī Úpí drī gá rĩ 'i.

¹² “ĩṅi ālu 'dā sī ma mu alilé āngū Mīsīrī drī agā sī, ma mu anzi kājānī 'bá 'badrī kí ɔ'dīlé ānākpá 'badrī kí abe pírí, ma vā mu ijó ìlè ādroṅa Mīsīrī gá rĩ kí drī gá pírí. Ma Úpí ru ma 'i. ¹³ Ārí 'dī la dó adru ícétáná ru jó ĩminí adrujó ala gá rĩ kí i'dajó; ijó 'dī sī ádrī dó ārí ndre 'bo ma alì ĩmī drī gāsī alì-alì. Júwẹ 'dī aló ĩmi ku mání 'bá Mīsīrī drī kí aco agá.

¹⁴ “ĩmi ĩnzī ỳ'dú ỳmū alijó 'bá drī gāsī rĩ 'i sī ijó Úpí 'bā ándrá idélé ĩminí rĩ igájó anzi ĩmidrī mulé ṭilé drīlé gálé rĩ 'baní pírí. ¹⁵ Ỗ'dú ázīrī 'dī kí agá lē ĩna mūkátī ākúkì kóru rĩ áyọ, ỳ'dú drīdrī rĩ sī ĩmi iyá ākúkì kí ĩmidrī jó agálé āmvé 'bá āzī āko ākúkì trū rĩ nalépi ỳ'dú drīdrī ázīrī 'dā agá rĩ sī rĩ lē údro ĩ'di Ịsīrayīlī kí agá rá. ¹⁶ Ỗ'dú drīdrī rĩ kí ỳ'dú ázīrī rĩ be 'bā adru kí ĩminí ỳ'dú ālá sī ru trajó ĩnzītáná idéjó rĩ kī, ĩnga āzī āluná la kí agá ku, be la rá la ĩmi ícò íná a'dīlé ĩminí nalé rá.

¹⁷ “ĩ'bā ỳ'dú ỳmū Mūkátī Ākúkì kóru rĩ drī gá

rī āmbógó ru ĩnzītáná ru, ā'dusīku 'dī ú'dú ándrá mání sī ĩmi drīdrīnī cojó 'bá Mīsīrī gá rī kí abe rī 'i. ĩmi dó sī ú'dú 'dī tā mba āzītáná ru anzi ĩmidrī mule tīlé drīlé gálé rī 'banī. ¹⁸ ĩmbá drīdrī rī sī ĩna mūkátī ākūkī kóru rī áyu, i'dójó ĩndró ú'dú mūdri drī sū rī drī sī cajó kpere ú'dú kālī ĩrī drī ālu rī drī 'bā ĩndró sī. ¹⁹ Lē ísú ākūkī jó mídrī agá 'dāá ku cajó ú'dú ázīrī 'dīpī. 'Bá ísulé āko ākūkī trū rī nalépi rī lē únze ĩ'di 'bá ũ'bí İşirayīlī drī kí agá 'dāá rá, jō tání 'bá āmíyóná ru la jōku āngū 'dīpī ru la. ²⁰ ĩna āko idélé ākūkī sī la kí ku. Tání āngū ĩminí sī u'ájó rī gá, lē ĩna mūkátī ākūkī kóru rī áyu.”

²¹ İjó 'dī sī Mūsā umve dó 'bá İyō İşirayīlī drī kí ĩ'di rú 'dólé jō dó ĩ'baní, “İmu cotī ĩmi ũpē ānākpá lícō ĩmidrī kí vú sī ĩmi ulī dó kābīlōmvá ũmū alijó 'bá drī gāsī rī drī kí. ²² ĩmi ānū ũdúgó bí kí, İsu kí ārí bākūlē gá rī agá ĩmi ũyā āzī rī kí kējītī gá ũru gá 'dāá āzī rī kējītī 'bā fūrēmū kí gá. 'Bá āzī 'bā āfū jó agâlé āmvé ku cajó kpere ũ'bútī sī. ²³ Úpī drī alī āngū Mīsīrī drī agá sī anzi Mīsīrī gá rī kí ũ'díjó, ĩ'di ārí 'dī ndre kējītī gá ũru gá āzīla kējītī 'bā fūrēmū kí agá, ĩ'di dó alī jó 'dī drī gāsī mālāyīkā 'bá ũ'dīlépi rī fi dó sī jó agâlé 'bá 'dīlé ku.

²⁴ “İmi ũbī İjó āzītáná ru 'dī kí vú anzi ĩmidrī mule tīlé drīlé gálé rī kí abe āzīla drīlé ĩmidrī gá rī kí trū sī kí tā mbajó jā 'dā. ²⁵ İdrī fi āngū Úpī 'bā azilé ĩ'di mu fēlé la ĩminí rī agâlé 'bo, lē ĩmba jō İjó ũmū 'dī drī tā. ²⁶ Anzi ĩmidrī mule tīlé drīlé gálé rī drī kí ĩmi zī, 'İjó ũmū 'dī drī 'bā ífī íngoní

yā?’ ²⁷ Ījọ ĩ'baní, “Dĩ ũmũ alijó 'bá drĭ gâsĩ idélé idétáná ru Úpí ní sĩ ĩ'di ĩnzĭjọ rĩ 'i, ā'dusĭku ĩ'di 'bā ándrá alijó jó 'bá Īṣirayĭlĭ 'badrĭ kí drĭ gâsĩ āngũ Mĭṣĭrĭ drĭ agâ sĩ rĩ sĩ, pa ándrá 'bā āmadrĭ kí āzĭla u'dĭ ándrá 'bá Mĭṣĭrĭ drĭ kí 'bā anzi kǎjǎní rĩ kí rá.’ ” 'Bá ĩyō Īṣirayĭlĭ drĭ tĭ kí dó āja vŭrú ĩnzĭ kí dó sĩ Úpí 'i rá. ²⁸ 'Bá Īṣirayĭlĭ drĭ idé kí ĩjọ Úpí 'bā āzĭtáná fĕjọ Mŭsā 'badrĭ Āronĭ be rĩ rá.

²⁹ ĩ'di mu calé ĩní ágágá Úpí u'dĭ anzi kǎjǎní 'bá Mĭṣĭrĭ gá rĩ 'badrĭ kí pírí, i'dójọ Fārāwŭ 'bā ngótĭ kǎjǎní rilĕpi úmvúke ĩ'didrĭ drĭ gá rĩ sĩ, 'bá 'bǎlé mǎbŭsŭ gá āngũ ĩni rĩ gá rĩ 'bā anzi kǎjǎní rĩ kí, āzĭla ānǎkpá 'bā mvaka kǎjǎní rĩ kí pírí ĩndĩ. ³⁰ Fārāwŭ kí 'bá āmbogo ĩ'didrĭ kí abe āzĭla 'bá Mĭṣĭrĭ drĭ kí abe ángá kí pírí urugá ĩní 'dā sĩ, áwáná āmbógó la ángá dó āngũ Mĭṣĭrĭ drĭ agá nĩ, lĭcọ āzĭ ālu 'bá āzĭ 'bāsĩ drǎjọ ala gá ku la 'dáyú.

'Bá Īṣirayĭlĭ drĭ 'bā kí āfŭjọ Mĭṣĭrĭ gǎlé rĩ

³¹ Fārāwŭ umve Mŭsā kí Āronĭ be ĩní 'dā sĩ jọ ĩ'baní, “Īmi ĩdā ĩmi! Īmi a'be 'bá mádrĭ kĭ, āzĭla ĩ'du 'bá Īṣirayĭlĭ drĭ ĩmbĭ acelĕpi rĩ kí ĩmi abe! Īmu, Úpí ĩmidrĭ ĩnzĭlé ĩminí a'ílĕ rĩ áni. ³² ĩ'du ĩmi kǎbĭlō kí tĭ kí abe, ĩmu ĩminí jolĕ rĩ áni, má a'ĭ ĩmi mání ásĭ ĩgbĕ a'bejó.”

³³ 'Bá Mĭṣĭrĭ drĭ ũnmĩ kí 'bá Īṣirayĭlĭ drĭ 'dĩ kí ũkpó sĩ sĩ āngũ ĩ'ba drĭ a'bejó. Ā'dusĭku jọ kí, 'bá 'dĩ drĭ kí mu ku, “Āma mu ũdrǎlé pírí!” ³⁴ ĩjọ 'dĩ kí vŭlé gá 'bá Īṣirayĭlĭ drĭ tra kí dó ānáfóró ākŭkĭ kóru rĩ kí, āko sĩ mŭkátĭ u'béjọ rĩ kí abe umbé kí dó kí bōngó sĩ āngũ ālu gá sĩ kí gĭjọ kótró

gá. ³⁵ 'Bá Ịṣirayílǐ drị idé kí cécé Músǎ 'bǎ lùlé ỉ'baní rǐ áni, a'í kí ãko idélé sílǐvǎ sǐ, gólũdǐ sǐ ǎzıla bōngó sǐlélé sǐsǔ rǐ kí 'bá Mǐsírǐ gá rǐ 'badrị. ³⁶ Úpí fě ásí ịgbẹ́ 'bá Mǐsírǐ gá rǐ 'baní ndre kí dó sǐ 'bá Ịṣirayílǐ drị kí múké ǎzıla 'bá Mǐsírǐ drị fě kí dó sǐ ỉ'baní ãko ỉ'bǎ kí a'ílé rǐ kí rá; upa kí dó sǐ 'bá Mǐsírǐ drị kí 'bǎ málǐ kí rá.

³⁷ 'Bá Ịṣirayílǐ drị i'dó kí dó ǎcǐ angájó táwũnǐ Rāmāsésǐ gá trũ mujó táwũnǐ Sũkọtǐ gá. 'Bá ǎgọbị rú mụlépí pá sǐ rǐ kí ǎni rú 600,000 ala gá ũkú kí anzịnǎ kí abe úlǎ kí ku. ³⁸ 'Bá ũ'bí ǎzị mụ kí ỉ'ba abe ỉndǐ, dro kí ǎnǎkpá ũ'bí, ịndrị, kǎbílō ǎzıla tị kí abe. ³⁹ ǎnáfóró ỉ'bǎ kí ajílé Mǐsírǐ gǎlé rǐ sǐ idé kí mụkátǐ ǎkúkị kóru rǐ kǐ, ǎ'dusǐku ádró kí angájó Mǐsírǐ gǎlé rǐ sǐ ũkpó sǐ ǎnáfóró ǎkúkị kóru rǐ trũ, ịsụ kí dó sǎwǎ sǐ ỉ'baní ǎkónǎ a'díjọ ku.

⁴⁰ Ílǐ 'Bá Ịṣirayílǐ drị 'bǎ kí u'ájó Mǐsírǐ gá rǐ pírí ílǐ 430. ⁴¹ Ílǐ 430 'bǎ ukónǎ gá, kpere ụ'dụ 'dǎ sǐ, súrú Úpí drị 'bǎ 'bá a'be kí ǎngũ Mǐsírǐ drị gá rǐ rá. ⁴² ǎngũ 'bǎ adrujọ ịnị rǐ sǐ Úpí mba 'bá kí tǎ nǐ ỉ'diní 'bá kí anzéjọ Mǐsírǐ gǎlé 'bo rǐ sǐ, lě 'bá Ịṣirayílǐ drị 'bǎ mba kí ịnị ǎlu 'dǐ tǎ Úpí ní ịnzịtǎnǎ ru anzị ỉ'badrị mụlé tǐlé drǐlẹ́ gá lé rǐ kí abe pírí ílǐ vú sǐ.

ǎzítǎnǎ ũmũ alijọ 'bá drị gǎsǐ rǐ drị gá rǐ

⁴³ Úpí jọ Músǎ 'baní ǎrọnǐ be, "'dǐ kí ǎzítǎnǎ ũmũ alijọ 'bá drị gǎsǐ rǐ drị kǐ: 'Bá ǎmíyọnǎ ru rǐ 'bǎ na kí ku. ⁴⁴ 'Bá ỉminí ịgbǎlé ǎtǐ'bó ru séndě sǐ rǐ kí ỉmi ỉtǎrǎ kí rá ká 'bǎ na kí ỉndō, ⁴⁵ wó 'bá ǎmú ru rǐ kí 'bá iyólé iyô rǐ abe 'bǎ na kí ku.

46 “Ízá idélé ũmũ alijó 'bá drī gāsī rī drī rī úna ĩ'di jó la sī ĩ'di idéjọ rī agá ũgũgõ, âfũ ĩmbị la trũ ãmvé ku, âzıla ânu ĩfākā ânākpá la 'dā drī ku. 47 'Bá ũ'bí Ịsịrayílị drī kí pírí 'bā nga kí ũmũ ĩnzítáná ru 'dī idélé rá.

48 “'Bá ãmíyọ́nà ru lèlèpi ũmũ alijó 'bá drī gāsī Úpí drī gá 'dī ĩnzílèpi ĩndī rī lè 'bā ĩtārā 'bá āgọbị rú ĩ'di drīko gá rī kí pírí rá; ĩ'di dó sī adru āngũ 'dípị rú ĩndõ. Bá āgọbị rú ĩtārālè ku rī 'bā na kí ũmũ 'dī ku. 49 Āzítáná ālu 'dī 'bā vúná la āzị nga 'bá āngũ 'dípị rú tìlè rī ní, āzıla 'bá ãmíyọ́nà ru rī ní ĩndī.”

50 'Bá Ịsịrayílị drī kí pírí idé kí íjọ kí Úpí 'bā jọlé Músā kí tị gá Ārọnị be rī áni. 51 I'dójọ ú'dú 'dā sī cọtị Úpí anzé 'bá Ịsịrayílị drī kí súrú tị vú sī āngũ Mịsírị drī agâlè rá.

13

Anzị Kājānị rī kí pějọ ndú rī

1 Úpí jọ Músā nì, 2 “Mí ũpě mání anzị kājānị rī kí ndú, ā'dusīku anzị āgọbị kājānị 'bá Ịsịrayílị drī āzıla ânākpá pírí kājānị ágọ rī kí māni.”

3 Músā jọ 'bá 'banî, “Īmi ũrā jō ú'dú 'dī 'bā íjọ, 'dī ú'dú ándrá ĩminí āfũjọ Mịsírị gâlè rī 'i, āzıla āngũ ĩminí ándrá sī adrujọ alagá ātí'bo ru rī 'i, ā'dusīku Úpí anzé ándrá ĩmi Mịsírị gâlè ãmvé drī ũkpó ĩ'didrī sī. Lè ĩna mūkátī ākúkị trũ la ku. 4 Āndrũ ĩmbá Ābíbũ drī 'dī ĩminí sī fũjọ Mịsírị gá 'dā rī 'i. 5 Úpí drī ĩmi ufí āngũ 'bá kánání rú, Híťị rú, Āmórị rú, Hí'vị rú, āzıla Yẹbúsị rú rī 'badrị kí agá ĩ'diní ũyõ nalé 'i fē la ĩmĩ áyípịka

'baní, āngũ málí trũ mũ'dũ-mũ'dũ lé 'bã sī rajó ala gá ānú úsã be rī gá 'bo, ĩmi ĩnzĩ ũmũ alijó 'bá drĩ gãsĩ rī ĩmbá Ābĩbũ drĩ 'dĩ sī. ⁶ Ʋ'dú ázĩrĩ 'dĩ kí agá lē ĩna mũkátĩ ākúkĩ kóru rī áyũ, āzĩla Ʋ'dú ázĩrĩ rī sī ĩmi idé dó ũmũ Úpí nĩ sī ĩ'di ĩnzĩjó. ⁷ ĩna mũkátĩ ākúkĩ kóru rī Ʋ'dú ázĩrĩ 'dã kí agá, āko āzĩ ākúkĩ trũ la 'bã indré ĩmi drĩdrĩñĩ gá ku, jō ku ākúkĩ ndrejó āngũ āzĩ agá lōkókōrĩ ĩmidrĩ gá la 'bã adru yũ. ⁸ Ʋ'dú 'dã sī mínĩ ũmũ 'dĩ na agá, ínze vú la anzĩ mídrĩ 'banĩ, 'Ma ĩjó 'dĩ idé ĩni la ĩjó Úpí 'bã idélé sī āma ũfũjó Mĩsĩrĩ gálé rá rī sī.' ⁹ Ʋmũ 'dĩ naná 'bã igá mi ĩjó Úpí 'bã idélé mínĩ rī ũrājó ĩ'di 'bã ĩmi anzejó drĩ ũkpó ĩ'didrĩ sī Mĩsĩrĩ gálé rī sī. Lē 'bã adru mínĩ āko sũlé ícétáná ru drĩ gá āzĩla ĩmi androko gá rī rú, ĩjó 'dĩ sī lē āzítáná Úpí drĩ 'bã āvĩ ĩmi tĩ gá ku, íngo ĩ'di āzĩla mí ũñĩ ĩ'di. ¹⁰ ĩmi ĩnzĩ ũmũ alijó 'bá drĩ gãsĩ 'dĩ āzítáná ru Ʋ'dú pélé rī sī ílĩ ālu-ālu vú sī.

¹¹ “Úpí drĩ ĩmi ajĩ āngũ 'bá Kānání rú rī 'badrĩ gá, ĩ'dinĩ ũyō la najó ĩminĩ āzĩla ĩmĩ áyĩpĩka 'banĩ rī gá 'bo, āzĩla drĩ dó fē la ĩminĩ rá, ¹² ĩmi anzĩ āgōbĩ ĩmidrĩ kājānĩ rī kí fē ānākpá ágó kājānĩ rī abe pírĩ Úpí nĩ. ¹³ Kāyĩnō mváná kājānĩ rī mi unze la kābĩlō fējó kējĩ la gá rī sī, ídrĩ lē unzelé la ku mi imbe la nũ rá. Lē mí unze anzĩ āgōbĩ kājānĩ rī kí rá.

¹⁴ “Ʋ'dú drĩlẹ gá rī sī, ngótĩ mídrĩ drĩ ĩmi zĩ 'Ʋmũ 'dĩ 'bã ífĩ íngonĩ yã?' Mi umvi la, 'Úpí ayú drĩ ũkpó ĩ'didrĩ 'i sī āma ũfũjó Mĩsĩrĩ gálé, āngũ āmanĩ ándrá adrujó ātĩ'bó ru rī gá. ¹⁵ Fārāwũ drĩ ũnzĩ sī uga ándrá āmanĩ āfũlé úmgbé, Úpí

u'dī ándrá anzi āgɔbɪ āzila ānākpá ágó kājāní Mīṣírī gá rī kí pírí. Ijò 'dī bāsī āma ní ānākpá ágó kājāní rī kí fējó Úpí ní 'dī, āzila āma anzi āgɔbɪ kājāní āmadrī kí unze ājẹ sī.' ¹⁶ Lě ũmũ 'dī 'bā adru ĩminí āko sũlé ícétáná ru drī gá āzila ĩmi androko gá rī áni sī ĩmi igájó Úpí unze ándrá ĩmi Mīṣírī gálé drī ũkpó ĩ'didrī sī."

Ūrú'bũ ānzi rī kí Ācí be

¹⁷ Fārāwũ la mu 'bá kí a'belé muḷé 'bo, Ādróná 'de kí drī āngũ 'bá Fīlīṣītīnī rú rī 'badrī gāsī ku, táni ĩ'diní adrujó āni rú rá tí, ā'dusīku Ādróná jò, "Ā'dī drī mu 'delé 'bo, 'bá 'dī kí ru ũrātáná uja sī gójó vúlé Mīṣírī gálé. ¹⁸ Ijò 'dī sī Ādróná 'de kí drī nī, pi kí dó sī ru gērī sī mujó kótórō gāsī drī jajó sī mujó Mīrī Ika rī gálé. 'Bá Iṣirayílī drī fū kí Mīṣírī gá 'dā bábá āko ĩ'badrī ā'dī 'dijó rī kí trũ."

¹⁹ Mūsā 'du ĩfākā Yūsúfũ drī kí ĩ'di be ĩndī, ā'dusīku Yūsúfũ fē ándrá anzi Iṣirayílī drī 'baní ũyō nalé, Yūsúfũ jò, "Ādróná drī ĩmi āzā ko rá ĩ'du jō áma ĩfākā kí ĩmi abe ĩndī."

²⁰ 'Bá Iṣirayílī drī a'be kí Sũkótī mu kí rīlé Ītāmũ gá, 'dī āngũ kótórō rú rī 'bā i'dóná gá.

²¹ Jō ĩtú sī Úpí la mu kí drīlé gá ũrú'bũ i'dálépi ìdíná áni rī sī, jō ìnì sī ĩ'di mu ácí i'dálépi ìdíná áni rī sī ĩ'baní āngũ jìjò kí dó sī ácí ĩtú sī āzila ìnì sī. ²² Ūrú'bũ ìdíná áni ānzi ĩtú sī rī āzila ácí ìdíná ru āmbógó ìnì sī rī ĩdā kí ru 'bá 'dī kí drīlé gá 'dāá ku.

14

¹ 'Dā 'bā ũngúkú gá Úpí jọ Músā nî, ² “Ílū 'bá Ịṣirayílì drị 'baní ru ujjó vúlé āzila sī ru trajó āni rú Pī Hāhīrótí gá 'dī drīdrījī Mīgīdólì 'bā āni Mīrī lka rī be rī gá. 'Bā tra kí ru āni rú Mīrī tị gá, pịrị-pịrị wókō Bāálì Zēfónì drị gá. ³ Fārāwū la dó ũrā la, 'Bá Ịṣirayílì drị kí dó wāyá co ásé agá āngū kótórō rú rī agá 'dī.' ⁴ Ma Fārāwū ásí 'bā mbalé mba-mbā, ỉ'di dó sī kí vú dro. Ma dó dīzā ịsụ Fārāwū rụ sī āsīkārī pírí ỉ'didrị kí abe, 'bá Mịsírị drị kí dó sī nị la ma Úpí 'i.” Ịjọ 'dī sī 'bá Ịṣirayílì drị idé kí dó ịjọ kí cécé lūlé ỉ'baní rī áni.

⁵ Ála mu lūlé la úpí Mịsírị drị ní 'bá Ịṣirayílì drị mu kí 'bo, Fārāwū kí 'bá ỉ'didrị āmbogo rú rī abe uja kí ỉ'bā ũrātáná 'bá 'dī kí drị gá rī rá jọ kí, “Ịjọ āmaní idélé íni rī ā'du? Áma a'be 'bá Ịṣirayílì drị kí mulé rá āzila āma āvī kí vā āzị jọ ỉ'bā kí ngalé āmaní rī kí rá!” ⁶ Ịjọ 'dī sī itú dó gārī ā'dị drị kí bábá āzila 'du dó āsīkārī ỉ'didrị kí trū mujó. ⁷ 'Du dó fārásī gārī ā'dị drị selépi múké āndānī rī kí 600 āzila fārásī pírí Mịsírị gá 'dāá rī kí trū, āmbogo la kí drị celépi rī abe. ⁸ Úpí 'bā Fārāwū úpí Mịsírị drị 'bā ásí mbalé ũkpómgboroto rú, inga dó sī ásí la 'bá Ịṣirayílì drị kí vú bījọ, ỉ'bā kí fūjọ drị ũkpō sī rī sī. ⁹ Ásīkārī Mịsírị drị bī kí 'bá Ịṣirayílì drị kí vú, Fārāwū 'bā fārásī kí, gārī ā'dị drị kí, āzila 'bá cẹlépi la rī kí, āsīkārī kí abe pírí, ịsụ kí 'bá 'dī tra kí ru ịyị tị gá āni rú Pī Hāhīrótí 'bā wókō āzị Bāálì Zēfónì rī gá.

¹⁰ Fārāwū la mu kí ũnmílé 'bo, 'bá Ịṣirayílì drị ndre kí āngū kí ũngúkú gálé, ndre kí 'bá Mịsírị

gá rĩ kí kí vú ābĩ agá. Acá kí ũrĩ sĩ āzila awá kí dọ sĩ Úpí rú. ¹¹ Jọ kí Músā nĩ, “Mí ají āma ũdrálé kótórō agá 'dólé āngũ 'bā adrujó yu sĩ 'bá kí řšĩjọ Mřsřřĩ gálé rĩ sĩ yā? Míni idélé íni 'dĩ dọ ā'du míní sĩ āma anzéjọ Mřsřřĩ gálé rá? ¹² Ājọ ándrá míní Mřsřřĩ gá 'dāá, ‘Mí a'be āma, lē ānga āzĩ 'bá Mřsřřĩ gá rĩ 'banĩ rĩ gá ku yā?’ Ī'di āmaní múké āndānĩ sĩ āzĩ ngajọ 'bá Mřsřřĩ gārĩ 'banĩ ndē āmaní ũdrájọ āngũ kótórō rú 'dĩ agá 'dā rĩ rá!”

¹³ Músā umvi 'bá 'banĩ, “Īmi idé ũrĩ sĩ ku. Ītu pá ũkpó ru ĩmi mu ú'dĩ'da patáná Úpí 'bā muélé ĩ'dalé ĩminí āndrũ rĩ ndrelé rá. 'Bá Mřsřřĩ drĩ ĩminí ndrelé āndrũ 'dĩ kí ĩmi icó kí ndrelé řđĩ ku. ¹⁴ Úpí la mu ā'dĩ 'dilé ĩminí nĩ, lē ĩmi adru drĩṅá.”

¹⁵ 'Dā 'bā ũngúkú gá Úpí jọ Músā nĩ, “Mi awá sĩ āzākoma ndrřjọ má rú ā'du řjọ sĩ? Ījọ 'bá řšřayĩřĩ drĩ 'banĩ 'bā mu kí drĩ gá. ¹⁶ Mí řjũ ĩmi drĩ Mřřĩ drĩ gá řjọ 'dĩ sĩ řyĩ la dọ sĩ ru awa 'bá řšřayĩřĩ drĩ 'bā za kí rú sĩ āngũ ā'ĩ gāsĩ. ¹⁷ Ma 'bá Mřsřřĩ drĩ kí ásĩ 'bā mbalé mba-mbā řjọ 'dĩ sĩ kí dọ sĩ fi kí vú gāsĩ. 'Dāá ma dọ sĩ đřzā řsũ Fārāwũ drĩ, āsřkārĩ ř'dřdrĩ kí pĩrĩ, gārĩ ā'dĩ drĩ kí āzila āḡoḡĩ cēlépi fārāsĩ sĩ rĩ kí abe pĩrĩ. ¹⁸ 'Bá Mřsřřĩ drĩ kí dọ sĩ nĩ la ma Úpí 'i, ádrĩ dọ đřzā řsũ Fārāwũ rũ sĩ, gārĩ ř'dřdrĩ ā'dĩ drĩ kí, āzila āḡoḡĩ cēlépi fārāsĩ sĩ rĩ 'badřĩ 'bo rĩ gá.”

¹⁹ Cọtĩ mālāyĩkā Ādróná drĩ tá āsřkārĩ řšřayĩřĩ drĩ kí drĩ celépi nĩ rĩ uja dọ ru kí ũngúkú gálé ru. Ūrũ'bũ ānzĩ řđřṅá áni rĩ ajá ru kí drřlę gálé rĩ sĩ kí ũngúkú gá, ²⁰ āzila amú dọ pá tulé āsřkārĩ Mřsřřĩ

'badrī kí drīdrīñĩ gá 'bá Ịṣirayīlī 'badrī abe. Ịnị-
 ārā ỳrụ'bụ ájị ịnị wókō āzị rĩ nị āzila āngū ule
 wókō āzị rĩ nị, 'bá āzị rĩ ca kí 'bá āzị rĩ 'ba rụ āni
 rú ku ịnị 'dā sī pírí.

²¹ 'Dā 'bā vúlé gá Mụsā ịjū ru drị ịyị drị gá, ịnị
 'dā agá 'dāá pírí Úpí dro ịyị gōjọ vúlé ālúkúkū
 ũkpó angálépi ịtụ 'bā āfū agálé la sī, āngū acá
 dó sī ā'í ru, ịyị awa dó ru, ²² āzila 'bá Ịṣirayīlī drị
 za kí mīrī agá sī āngū ā'í gāsī, ịyị tu pá cí Bōrō
 áni drị ịjị gá āzila āndá gá.

²³ Āsīkārī Mīṣírī drị bī kí 'bá Ịṣirayīlī drị kí vú,
 Fāráwū 'bā fārásī kí, gārī ā'dị drị kí, 'bá cẹlépi
 la rĩ kí abe fi kí ịyị agálé ịndī. ²⁴ Āngūsārā sī
 Úpí andré āngū vūrú 'dōlé ỳrụ'bụ ānzi ịdịna áni
 āzila ācí ịdịna áni āmbógó rĩ agá sī āsīkārī Mīṣírī
 drị 'ba rụ āzila drị la 'be kí dó ru rá. ²⁵ Úpí unze
 gārī ā'dị drị fārásī 'bā kí selé rĩ 'bā pá kí rá, 'bā
 cẹ kí rú sī tí be nī. 'Bá Mīṣírī drị jọ kí, “Úpí la
 ā'dị 'dị 'bá Ịṣirayīlī drị 'baní nī! Lè āma ịdā kí
 āma ị'ba rụ 'dā rá.”

²⁶ 'Dā 'bā ũngúkú gá Úpí jọ Mụsā nị, “Mí ịjū ími
 drị Mīrī drị gá, ịjọ 'dī sī ịyị la dó sī āgō vúlé 'dōlé
 'bá Mīṣírī drị kí ịmvújọ fārásī āzila 'bá cẹlépi
 fārásī sī rĩ kí abe.” ²⁷ Mụsā ịjū dó drị Mīrī drị
 gá, āzila āngū 'bā ụwị agá 'dī Mīrī āgō dó ũkpó
 ị'diní údu rĩ trū vúlé. 'Bá Mīṣírī drị 'bā kí apá
 agá, Úpí iti kí ịyị agá lé. ²⁸ Ịyị ici dó ru vúlé aku
 dó gārī ā'di drị kí, 'bá fārásī cẹlépi rĩ kí trū, mgbā
 rĩ gá aku āsīkārī Fāráwū drị 'bá Ịṣirayīlī drị kí vú
 bīlépi Mīrī agálé 'dī kí pírí. Āzị ālu ru palépi rá
 la 'dá yu.

29 Wó 'bá Ịṣirayílī drị za kí ịyị agâ sī āngũ ã'í gâsī, ịyị tu pá cí Bòrō áni drị ịjị gá àzıla drị àndá gá. 30 Ụ'dụ 'dā sī Úpí pa 'bá Ịṣirayílī drị kí 'bá Mịsírī drị kí drị gá nī àzıla 'bá Ịṣirayílī drị ndre kí àvũ 'bá Mịsírī drị 'badrị kí 'bára cínákí drị gá ịyị tị gá 'dāá. 31 'Bá Ịṣirayílī drị kí mụ ũkpō àmbógó Ādróná drị 'bá Mịsírī gá rī 'ba rụ 'dī ndrelé, ụrị rụ 'bá Ịṣirayílī drị kí ịjọ Úpí 'bā idélé 'dī kí sī àzıla 'bā kí dó ã'ītáná ị'badrị Úpí kí drị gá àtí'bó ị'didrị Músā be.

15

Úngó Músā 'bā ngolé rī

1 Músā kí 'bá Ịṣirayílī drị kí abe ngo kí úngó 'dī Úpí nī:

“Ma úngó ngo Úpí ní, ã'dusīku ndē ã'dị rá ìnga rú la ụrụgá.

Fārásī kí 'bá cẹlépí drị la gá rī abe u'bé kí ịyị agá.

2 Úpí ị'di ũkpō mádrị 'i àzıla ma úngó ngo ị'dinī; ị'di 'bá áma palépi rī 'i.

Ị'di Ādróná mádrị 'i, ma ị'di ịcụ jã 'dā,

Úpí má átépi drị, àzıla ma àmbögō ị'didrị ungo.

3 Úpí ị'di 'bá ã'dị 'dìlépi rī; rụ la Úpí 'i.

4 Fāráwũ 'bā gárī ã'dị drị kí àsīkárī abe u'bé kí ịyị agá.

Àsīkárī àmbogo Fāráwũ drị múké àndānī rī kí ịmvụ kí Mírī Ika rī agá.

- 5 Ịyị kịrị rī aku kị drị cí;
 'De kị ịyị ịndụ gâlé cécé írā áni.
- 6 Úpí, ími drị ãndá rī,
 í'da ũkpõ mídrị ãmbógó rī 'i.
- 7 Ũkpõ mídrị ãmbógó rī sī
 mí u'bé 'bá ími lēlépi ku rī kị vŭrụ.
 Ínzị ũmbā mídrị ãcí ru rī kị drị gá;
 Ívé kị rúmú-rúmú ásé áni.
- 8 Ũlị míní vúlé ũmvu sī rī
 tra ịyị ụrụ gá.
 Ịyị umvulépi tūlātūlā rī tra ru āzıla tu pá Bōrō
 áni;
 ịyị ịyị 'bā ágádrị gá kịrị rī tra ru ulílé ũkpó
 ru.
- 9 Mérọ'bá ịpị kị ru,
 'Ma kị vú bī, ma kị arụ rá.
 Ma ãko í'badrị mání arálé rī kị awa;
 Áma 'a la aga kị sī.
 Ma ménéṅá mádrị anzé,
 ma kị ịlịkị í'di sī.'
- 10 Wó ívu kị ũlị ími ũmvu gá rī sī,
 āzıla ịyị aku kị drị rá.
 'De kị ịyị ịndụ gâlé
 cécé írā 'bā 'delé ịyị ũkpó agá rī áni.
- 11 Úpí, ã'di 'i ãdroṅa kị agá mī áni la nī yā?
 Ā'di 'i mī áni rī gá nī?
 Dịzā rú āzıla ālá ru,
 Āzị míní ngalé rī ụsūtáná ru
- 12 Mí ịjū ími drị ãndá rī
 Vū uti mérọ'bá kị rá.
- 13 Lētáná mídrị a'délépi ku rī sī,
 í'de 'bá míní anzélé rī kị drị.

Ūkpō mídrī sī mi kí andre tē,
 āngū ālá míní sī u'ájó rī gá.
 14 Súrú drī kí are la āzila kí yā-yā;
 ūcōgō la 'bá Fīlīsītīnī gá rī kí rụ cí.
 15 Drīlẹ́ Ídōmū gá rī kí idé ỳrī sī,
 Drīlẹ́ Mụwábụ́ gá rī kí ỳrī la kí rụ yāṅá trū,
 'bá Kānánī drī kí aká ralé sùsù ru;
 16 ỳrī āmbógó la fi kí ásị gá nī.
 Drī kí drī ūkpó mídrī ndre
 kí pá tu āvēvī kóru ỳrī sī
 kpere 'bá mídrī 'bā kí alị agá, Úpí,
 kpere 'bá míní apalé rī 'bā kí alị agá.
 17 Mí kí ají āzila mí kí iri
 'bé mídrī drī gá,
 āngū míní idélé míní sī u'ájó rī gá Úpí,
 āngū ālápítí, Úpí míní idélé drī mídrī sī rī 'i.
 18 Úpí mí adru Úpí ru jā 'dā."

Úngó Mírìyāmū 'bā ngolé rī

19 'Bá Ịsịrayílị drī 'bā kí alijó ịyị agá āngū ǎ'í rī
 drī gāsī rī sī, Fāráwū 'bā fārásī kí, gārī ǎ'dị drī
 kí, 'bá cẹlépi la rī kí abe fi kí ịyị agalé, Úpí ají
 ịyị kí drī akulé mụ'dū. 20 Nábị ūkú ru Mírìyāmū
 Àrónī 'bā ámvọpị a'dụ kụlìmvá drī gá, āzila ūkú
 pírí bī kí ỉ'di vú, ǎko ỉ'badrị úngó drī trū āzila
 úngó tunjá trū. 21 Mírìyāmū ngo úngó ỉ'baní
 "Ma úngó ngo Úpí ní, ǎ'dusīku ndē ǎ'dị rá ịnga
 rụ la urugá.
 Fārásī kí 'bá cẹlépi drī la gá rī kí abe u'bé kí
 ịyị agá."

Ịyị ỳjị rī

22 Ijọ 'dā 'bā vúlé gá Músā 'de dó 'bá Iṣirayílí drị kí drị Mírí Ika rí gá rí sī, mụ kí dó āngū kōtórō ru Súrí gá. Ací kí āngū kōtórō rú rí agá ú'dú na ịsú kí ịyí ku. 23 Kí mụ acalé Mārā gá 'bo, icó kí ịyí 'dāá rí mvulé ku ā'dusīku ịyí ụjị-ụjị. (Ijọ 'dī bāsī ị'baní āngū 'dā 'bā rú 'dajó Mārā 'i 'dī.) 24 'Bá unu kí Músā ụrụ'ba gá, jọ kí, “Āma dó mụ ā'du mvulé?”

25 Músā 'bā māmálá Úpí drílẹ gá, āzila Úpí i'da ị'diní ife dúlú. 'Be ife ịyí agá, āzila ịyí uja dó sī ru ājị-ambamba rú mvulé mvụ-mvụ.

Āngū 'dā gá 'dāá Úpí azị āzítáná ị'baní, āzila ụ'bí sī kī. 26 Jọ ị'baní, “Īdrī Úpí Ādróná ìmidrị tị are múké-múkẹ, āzila ìdrī ijọ áma mịfị gá múké rí kí idé áyụ, ìdrī ásị 'bā āzítáná mání azilé rí kí tāmujó rá, Má icó āyání ándrá mání ajílẹ 'bá Mịsírí gá rí kí drị gá rí ajílẹ ìmi drị gá ku, ā'dusīku ma Úpí ìmi adrílẹpi rí 'i.”

27 'Bá 'dī mụ kí dó Ịlímụ gá, 'dāá ịyí kídí ru rí kí mụdrị drị ịrị, āzila káci kí kālị ázịrị, āzila ri kí dó ịyí tị gá 'dāá āni rú.

16

'Bá 'bā kí unujó ākónā ākō sī rí

1 'Bá ũ'bí Iṣirayílí drị ko kí dó pírí drị mụlé angájó Ịlímụ gá rí sī āzila ca kí dó kōtórō umvelé Síní rí gá, 'dī drīdrījị Ịlímụ 'badrị Sínáyí be rí gá ìmbá ịrị rí 'bā ú'dú mụdrị drị tōwú rí sī 'dī ị'baní āfújó Mịsírí gálẹ rí sī. 2 Kōtórō agálẹ ũ'bí Iṣirayílí drị unu kí Músā kí ụrụ'ba gá Āróní be. 3 'Bá Iṣirayílí drị jọ kí ị'baní, “Ādrī ándrá ũdrā

agá Úpí drī gá Mīsrī gâlê la ándrá múké. Āma ándrá ĭzá na ĭyō rú ĭ'di ca āmaní rá āzila āma ándrá ākónā na agá āmaní lēlé rī áni, wó ĭmi aji āma lú kōtōrō 'dī agá 'dōlé sī āma ʔ'dijó píri ābīrī sī."

⁴ Dā 'bā ũngúkú gá Úpí jō vā Mūsā nī, "Īndre ma mu ākónā fēlé angájó 'bū gâlê ĭminī, ʔ'dú ālu-ālu sī 'bá 'bā mu kí ākónā calēpi ĭ'baní ʔ'dú 'dā sī rá rī atralé. ĭjó 'dī sī ma kí ʔ'bī kí nō sī icó āzítānā mádrī kí vú ũbīlé rá yā jōku yu yā rī. ⁵ ʔ'dú ázīyá Sābīṭī ālu-ālu drī sī, drī kí āko ĭ'baní tralé rī kí idé ajilé jó agá, 'bā adru dó ĭyō rú pâlê ĭrī sī, 'bā ndē jō tralé ʔ'dú āzī 'dā 'badrī gá rī kí rá."

⁶ ĭjó 'dī sī, Mūsā kí Ārónī be jō kí 'bá píri Īṣirayīlī drī 'baní, "Īndró 'dī sī ĭmi dó nī la rá ĭ'di Úpí ĭmi ajilépi angájó Mīsrī gâlê rī 'i, ⁷ āzila ʔ'būtī sī ĭmi dīzā Úpí drī ndre, ā'dusīku are ununuṅá ĭminí unujó ĭ'di ʔru'ba gá rī rá. Āma dó ā'di 'i ĭminí sī unujó āma ʔru'ba gá?" ⁸ Mūsā jō vā, "Īmi nī la 'dī Úpí 'i ĭ'diní ĭminí ĭzá fējó najó Īndró sī āzila ākónā ĭminí lēlé rī fējó ʔ'būtī sī rī sī, ā'dusīku are ununuṅá ĭmidrī ĭ'di ʔru'ba gá rī rá. Wó āma ā'di kí? Adru ĭmi 'dī unu āma ʔru'ba gá la ku, wó ĭmi 'dī unu Úpí ʔru'ba gá."

⁹ Mūsā jō Ārónī ní, "ĭjō 'bá ũ'bī Īṣirayīlī drī 'baní píri, 'bā amú kí Úpí drīlê gá, ā'dusīku are ununuṅá ĭ'badrī rá."

¹⁰ Ārónī 'bā drī ĭjō jō agá ũ'bī píri Īṣirayīlī drī kí abe 'dī gá 'dā, ndre kí āngū kōtōrō agâlê, āzila dīzā Úpí drī 'i da ru ʔrú'bū agá.

Ādróná 'bā Mānā kí fējó Ālí'boṅá trū rī

11 Úpí jọ Músā ní, 12 “Má are ununúná 'bá Ịṣirayílī drī 'badrī 'bo. Íjọ ị'baní, Ịtọlọṅá sī ịmi ịzá na, āzila ụ'bútị sī ịmi aga ākónā sī rá. Ịmi dó sī nī la ma Úpí Ādróná ịmidrī 'i.' ”

13 Ịndró 'dā sī ālí'boṅá amụ kí āzila uri kí āngū 'bá Ịṣirayílī drī 'bā kí búrújọ kí drōjọ rī gá pírí, āzila ụ'bútị sī andrelíká ka āngū drī gá fumgbu. 14 Andrelíká la mụ ụngülé 'bo, āko āzị 'be āngū drī cí. 15 'Bá Ịṣirayílī drī kí mụ ndrelé la 'bo, nī kí ākō ā'du yā rī gá ku i'dó kí ru ụzilé céní-cení rú, “Āko 'dī ā'du?”

Íjọ 'dī sī, Músā jọ ị'baní, “'dī bā sī ākónā Úpí 'bā fēlẹ ịminí nalé rī 'i. 16 Úpí fē āzítáṅá, 'Lē 'bá ālu-ālu 'bā tra ākónā ị'diní lélé rī áni. Í'du 'bá ālu-ālu mídrí lícọ gá rī 'baní ị'di bākūlẹ ịrị-ịrị calépi ị'baní rá rī sī.' ”

17 'Bá Ịṣirayílī drī idé kí cécé lūlẹ ị'baní 'dā áni, 'bá āzị rī tra kí ākónā ịyō rú āzị rī tra kí were rú.

18 'Bá 'dī kí mụ ākónā ị'baní tralé rī kí ụ'bīlẹ 'bo, 'bá tralépi la ịyō rī 'baní adru ambamba ku, āzila tralépi la were rī 'badrī adru kí dódọ ku. 'Bá pírí tra kí ākónā calépi ị'baní lélé rī vú sī.

19 Músā jọ ị'baní, “'Bá āzị 'bā mba jō tā la cajó kpere ụ'bútị gá ku.”

20 Wó 'bá āzị rī are kí Músā 'bā tị ku mba kí tā la kpere ụ'bútị gá. Ị'di mụ calé ụ'bútị sī ākónā cí kí dó ụ'bụ rú i'dó kí dó ngūlẹ ngūngū. Íjọ 'dī sī, Músā u'á ị'baní ụmbā sī. 21 Ụ'bútị ālu-ālu sī 'bá ālu-ālu rí tralé la ị'diní lélé rī áni; ịtú drī aká ācí ru 'bo, tá acelépi rī kí aká rá.

22 Ụ'dụ ázíyá rĩ sī, tra kí ãkónǎ ãyō rú bǎkúlẹ sụ 'bá ãlu-ãlu sī pǎlẹ ãrĩ. 'Bá drĩlẹ ru ù'bí 'badrĩ amú kí pírí ãzıla lū kí ãjọ la Músǎ ní. 23 Músǎ jọ ĩ'baní, "Ĭjọ 'dĩ bǎsĩ Úpí 'bǎ azilẹ rĩ: Drũsĩ ĩ'di Sǎbátũ ụ'dụ ãlá avíjọ Úpí 'bǎ 'bǎlẹ ndú sī ĩ'di ĩnzĩjọ rĩ 'i. Ĭmi u'bé ãko ĩminí lẹlẹ u'bélé rĩ kî, ãzıla ĩmi a'dí ãko ĩminí a'dílẹ rĩ kî. Ĭmba ĩmbí la kí tǎ 'bǎlẹ búlú gá ụ'dụ drũsĩ rĩ nî." 24 Mba kí tǎ la kpere ụ'bútị gá cécé Músǎ 'bǎ azilẹ ĩ'baní rĩ áni, ãzıla ci ụ'bụ rú ku jọku ngũ ku. 25 Músǎ jọ, "Ĭna ãndrũ ĩ'di, ã'dusĩku ãndrũ ĩ'di Sǎbátũ ụ'dụ ãlá avíjọ Úpí 'bǎ 'bǎlẹ ndú sī ĩ'di ĩnzĩjọ rĩ 'i ãzıla ĩmi icó ãkónǎ ãsúlẹ ãngũ drĩ gá ãmvélé ku. 26 Ụ'dụ ázíyá rĩ kí agá, ĩtra ãkónǎ ĩmidrĩ kî, wó ụ'dụ ázĩrĩ rĩ la adru Sǎbátũ, ãko ãzĩ ãkónǎ rú la 'bǎ adru ala gá 'dáyụ."

27 Wó ụ'dụ ãlu Sǎbátũ drĩ 'dǎ sī, 'bá ãzĩ rĩ fũ kí tí mụlẹ ãkónǎ tralẹ, wó ãsụ kí ku. 28 'Dǎ 'bǎ ũngúkú gá Úpí jọ Músǎ nî 'bǎ jọ, "'Bá Ĭsĩrayĩlĩ drĩ 'dĩ ĩmi ãzĩtǎnǎ mádrĩ kí gǎ tǎ mbalẹ úmgbé ụ'dụ ãngõpí yǎ? 29 Ĭndre drĩ ma Úpí 'i, áfě ĩminí Sǎbátũ sī avíjọ ụ'dụ ázíyá sǎbĩtĩ ãlu-ãlu drĩ sī, ĩmi ãkónǎ tra ụ'dụ ãrĩ ãni. 'Bá pírí 'ba u'á kí ãngũ ãlu gá ụ'dụ sǎbátũ drĩ sī; 'bá ãzĩ 'bǎ fũ ãmvé ku." 30 Ĭjọ 'dĩ sī, 'bá aví kí dó ụ'dụ ázĩrĩ rĩ sī.

31 'Bá Ĭsĩrayĩlĩ drĩ umve kí ãkónǎ 'bǎ rú mǎnǎ. Ĭ'dá ándrá cécé ũrĩ ãzĩ ífĩ imve la áni ãzıla ãjĩ la ándrá cécé mũkátĩ idélé ãnú sī rĩ drĩ áni. 32 Músǎ jọ ĩ'baní, "Ázĩtǎnǎ Úpí 'bǎ fělẹ rĩ íni: Ĭ'du mǎnǎ bǎkúlẹ ãlu ãzıla ĩmba tǎ la anzĩ ĩmidrĩ drĩlẹ gǎlẹ rĩ 'banĩ, kí dó sī ãkónǎ ándrá mǎnĩ fělẹ ĩminí

nalé kōtórō agá 'dǎá mání ĩmi anzėjó Mīsīrī gǎlé rī ndre.”

³³ Ịjọ 'dī sī, Mūsā ọ Ɔrọnī ní, “Í'dụ úmvú lúrúlrũ rú la í'bā mǎnā bākúlẹ ǎlu ala gá. Í'bā ĩ'di Úpí drīlẹ gá tǎ la mbajó anzi ĩmidrī drīlẹ gǎlé rī 'banī.”

³⁴ Ɔrọnī are ịjọ Úpí 'bā azilẹ Mūsā ní 'dǎ rá, idé cécé lūlé ĩ'diní mǎnā ịjọ vú nzejó rī 'bǎjọ sī tǎ la mbajó rá. ³⁵ 'Bá Ịsīrayīlī drī na kí dó mǎnā ílī kǎlī sụ, kpere ĩ'baní acá agá ǎngū ĩ'bā kí sī ri jó rī gá; na kí dó mǎnā kpere ĩ'baní ca agá lōkókōrī Kǎnánī drī gá.

³⁶ (Āko ǎ'í rī 'bā ỳ'bīnǎ ífǎ rī ají kí ru lítǎ kǎlī ịrī rī be.)

17

Ịyị ǎfūlẹpí ịrǎ agá rī

¹ 'Bá ỳ'bí Ịsīrayīlī drī ko kí dó drī pírí mvulé kōtórō umvelé Síní gǎlé wǎyá co trū Úpí 'bā ǎzítǎnǎ la fējó rī ǎni. Mụ kí dó rilé Rīfīdīmụ gá, wó ịyị 'bá 'baní icólẹ mvulé la 'dá yu. ² Ịjọ 'dī sī 'bá i'dó kí dó ǎwǎlé Mūsā ụru'bá gá ǎzila ọ kí, “Ífẹ ǎmaní ịyị mvulé.” Mūsā umvi ĩ'baní, “Īmi ǎwǎ má be ǎ'du ịjọ sī yǎ? Īmi Úpí ỳ'bī ǎ'du ịjọ sī yǎ?”

³ Wó ịyị vī ndě dó 'bá kí rá, i'dó kí dó ịjọ ọlẹ Mūsā ụru'bá gá. Ọ kí ĩ'diní, “Mí ají ǎma angájó Mīsīrī gǎlé ǎmaní sī drī cijó ǎmǎ anzi abe ǎzila ǎnǎkpá kí trū ịyị ǎkō sī sī ỳdrǎjọ ǎ'du ịjọ sī yǎ?”

4 'Dā 'bā ũngúkú gá Mūsā 'bā dó māmálá Úpí drīlẹ́ gá, “Ma dó rá la 'bá 'dī 'baní ā'du idé? Kí bábá lẹ́jọ́ áma u'bẹ́jọ́ írā sī sī áma 'dijó.”

5 Úpí umvi Mūsā ní, “Ímọ 'bá kí drīlẹ́ gálẹ́. Í'du 'bá ìyō Ịṣirayílí drī kí 'bā āzị kí āzila í'du vā ími drī gá túré ándrá míní sī mīrī umvelé Náyílí 'i rī 'a gbājọ́ rī 'i āzila ímọ́ dọ. 6 Ma mọ́ pá tulẹ́ ími drīlẹ́ gá 'Bé Hōrẹ́bū gá 'dāá. Ígbā írā 'i, ìyí la dó sī āfū alagálẹ́ 'bá 'baní mvulẹ́.” Íjọ́ 'dī sī Mūsā idé dó íjọ́ 'dī 'dī 'bā áni 'bá ìyō Ịṣirayílí drī kí drī gāsí. 7 'Da dó sī āngū 'dā 'bā rọ́ Māsā 'i āzila Mẹ́rībā 'i, ā'dusíku 'bá Ịṣirayílí rú rī 'bā kí āwājọ́ āzila Úpí ỳ'bíjọ́ rī sī, “Úpí áma agá 'dā cí yā jọku 'dáyọ́?”

'Bá Āmālẹ́kí drī kí ndẹ́jọ́ rī

8 'Bá Āmālẹ́kí drī amú kí ā'dí 'dílẹ́ 'bá Ịṣirayílí drī kí abe Rífídímú gá. 9 Mūsā jọ́ Yósūwā nì, “Mí ùpẹ́ āgọ́bì āzị kí āgọ́bì āmadrī́ kí agá 'dā mọ́jọ́ ā'dí 'dijó 'bá Āmālẹ́kí drī abe, drūsí ma mọ́ pá tulẹ́ 'bé drī gá túré Ādróná drī trū áma drī gá.”

10 Íjọ́ 'dī sī Yósūwā 'dì dó ā'dí 'bá Āmālẹ́kí drī kí abe Mūsā 'bā jọ́lẹ́ ì'diní rī áni, Mūsā 'i, Āróní 'i āzila Húrí 'i tọ́ kí ọ́rọ́gá 'bé sí gálẹ́. 11 Mūsā drī drī inga ọ́rọ́gá, 'bá Ịṣirayílí drī kí ā'dí ndẹ́ nì, wó drī la drī ũrọ́ asíjọ́ vūrú, 'bá Āmālẹ́kí drī kí ā'dí ndẹ́ nì. 12 Mūsā 'bā drī la dó mọ́ ũrọ́lẹ́ 'bo, Āróní kí Húrí be a'dú kí írā 'bálẹ́ Mūsā ní sī rijọ́ drī la gá. Āróní kí Húrí be tu kí pá, inga kí drī la kí ọ́rọ́gá, 'bá álu rī wókó álu rī gá, āzị rī wókó āzị rī gá. Íjọ́ 'dī sī Mūsā 'bā drī ace kí dó ũkpó ru

urugā sī kperē ĭtū 'bā 'de agá. ¹³ ĭjọ 'dī sī Yósūwā u'dí dó 'bá Āmālékī drī kí ménéná sī.

¹⁴ 'Dā 'bā ũngúkú gá Úpí jọ Músā ní, “ĭsī ĭjọ 'dī kí búkū gá sī ĭjọ ũrājó drī la gá. Lē ífē Yósūwā 'bā are ĭ'di 'bā bílẹ́ sī cé, ā'dusīku ma mu 'bá Āmālékī drī 'dī kí u'dílẹ́ ũnókú drī gá 'dā pírí rá.”

¹⁵ Músā sị dó ālītārī sī ídétáná idéjọ rī, 'da dó sī rú la “Úpí fē mání ā'dí ndēlé rá 'i.” ¹⁶ Músā jọ, “ĭjọ 'dī sī drī sulé urugálẹ́ rī la ca kperē úmvúke Úpí drī rú. Úpí la mu ā'dí 'dílẹ́ 'bá Āmālékī drī kí abe jā 'dā!”

18

Yétērō amú Músā ndrelé

¹ Ū'dú ālu Músā 'bā ándrípī Yétērō átáló ru Mīdīyānī gá rī are ĭjọ pírí Ādróná 'bā idélé Músā ní 'bá ĭsīrayīlī drī kí abe rī kí, āzıla Úpí 'bā 'bá kí anzéjọ Mīsīrī gálẹ́ āmvé rī kí rá. ² Músā 'bā ándrípī Yétērō amú ĭ'di rú 'dólẹ́, ají ũkú Zīpórā ándrá Músā 'bā tị pėlẹ́ vúlẹ́ ĭ'di rúlẹ́ rī 'i, ³ āzıla ĭ'di 'bā anzī ĭrī rī kí ĭndī. Ngópī ālu rī rú la Gírīšīmū 'i āzī rī rú la ĭlīyázā 'i Músā jọ, “Ári u'álẹ́ 'bá āzī 'bā āngū gá āmíyóná ru,” 'da dó sī ngópī rú Gírīšīmū 'i.* ⁴ Jọ vā, “Ādróná má átépī drī ko áma āzā āzıla apá ma úpí Mīsīrī drī 'bā lẹ́jọ áma 'dijó rī sī,” ĭjọ 'dī sī 'da dó ngópī rú ĭlīyázā 'i.†

⁵ Yétērō amú kí ĭzépī Músā 'bā ũkú trū āzıla anzīnā kí abe kótórō agá 'bé Ādróná drī Músā

* **18:3** Gírīšīmū ífí la ĭbūrānīyā tị sī “āmíyóná 'i.” † **18:4** Ādróná pa ma drā sị gá.

'bā kí rijó rī 'bā pá gá. ⁶ Pě dó ọ̀'đúkọ̀ tị Mùsā ní lūjọ̀ la kí amụ gẹrī gá 'dī, ⁷ ịjọ̀ 'dī sī Mùsā mụ kí a'ílẹ̀, kí mụ drị ọ̀fulé 'bo, Mùsā ǎvụ vùrú, ǎzila inga dó ru ỉ'di amvulé jújú sī. Zị kí ru vị sī, ǎzila mụ kí filé Hémā agálẹ̀. ⁸ Mùsā nze Yétērō ní ịjọ̀ Úpí 'bā idélé úpí Mịsírī drị rú ǎzila 'bá Mịsírī drị kí ọ̀rụ 'bá gá, ỉ'di 'bā sī 'bá Ịsịrayílị drị kí pajó rī kí pírí. Nze vā ỉ'diní ịjọ̀ 'bá Ịsịrayílị drị 'bā kí cāndí ịsújọ̀ gẹrī gá ǎzila Úpí 'bā kí pajó rī.

⁹ Yétērō la mụ ịjọ̀ Úpí 'bā idélé múké sī 'bá Ịsịrayílị drị kí pajó 'bá Mịsírī drị kí drị gá rī arelé 'bo, ǎyīkō fụ ỉ'di rá, ¹⁰ Yétērō jọ, "Ícụ Úpí 'i, ỉ'di 'bā ịmi apájọ̀ angájọ̀ úpí Mịsírī drị ǎzila 'bá Mịsírī drị kí drị gá rī sī! Ícụ Úpí 'i, ỉ'di 'bā 'bá ỉ'didrị kí apájọ̀ ỉ'baní adrujọ̀ ǎtí'bó ru rī gá rī sī. ¹¹ ǎnị dó ú'di'da Úpí ndě ǎmbōgō sī ǎdroṅa ǎzị 'bá 'bā kí ịnzilẹ̀ ǎzị rī kí pírí rá, ǎ'dusīku idé ịjọ̀ 'dī kí 'bá Mịsírī rú 'dī 'ba rú 'dī sī kí 'bá Ịsịrayílị drị kí u'é agá ụnzí." ¹² Yétērō Mùsā 'bā ǎndrịpị ají dó ǎko fẹlẹ̀ idétáná ivélé ivê rī rú rī kí, ǎko ǎwā'dífō rú fẹlẹ̀ ǎdróná ní rī kí abe; ǎzila ǎrōnị amụ kí 'bá ịyō Ịsịrayílị drị kí abe pírí ǎkónā idélé ndú ǎrútáná ru 'dī nalé ǎdróná drīlẹ̀ gá.

'Bá ịjọ̀ lịlẹ̀pi ri kí ụpẹjọ̀ rī

¹³ Drụsị ịni Mùsā ri ụmvúke ỉ'didrị drị gá sī 'bá kí ịjọ̀ lịlẹ̀. 'Bá fẹ́ kí ỉ'diní sáwā sī avíjọ̀ ku i'dójọ̀ ụ'bútị sī kpere ịndrọ̀ sī. ¹⁴ Yétērō lā mụ ịjọ̀ Mùsā 'bā idélé 'dī kí ndrelẹ̀ pírí 'bo, zị Mùsā 'i, "Ịjọ̀ míní idélé sī 'bá pírí kí 'bā ịjọ̀ lịjọ̀ mi 'i 'dī ǎ'du? Mi kí

nga pírí mi 'i la ã'du sī, 'bá pírí 'baní sī pá tujó ími andre gá i'dójó ũ'bùtì sī kpere ìndró sī?"

¹⁵ Mùsā umvi Yétērō ní, "Ā'dusīku 'bá kí amú má rú ìjọ Ādróná 'bā lélé rī nīlẹ. ¹⁶ 'Bá drī kí ìjọ ịsú kí drīdrīnī gá, ála ají la mádrị, āzıla ma dó sī ìjọ ỉ'badrị awa ã'di pịrị la nī jōku ã'di pịrị ku la nī āzıla ma ỉ'baní āzítáná Ādróná drī kí lū rá."

¹⁷ Yétērō jọ dó Mùsā ní, "Ìjọ míní idélé 'dī adru múké ku. ¹⁸ Mí mụ ãndélé 'bá amúlẹpi mí rú 'dī kí abe rá. Āzị 'dī míní ngalé á'dụsī rī gá ambamba. ¹⁹ Mí are drī ìjọ áma tị gá rī, āzıla Ādróná la ími āzā ko rá. Ỉ'di múké la míní pá tujó 'bá kí kẹjị gá Ādróná drīlẹ gá āzıla ìjọ ỉ'bā kí āwájó rī kí lújó ỉ'dinī. ²⁰ Mí imbá kí āzítáná Ādróná drī kí sī āzıla gbíyā múké rī kí sī 'bā nī kí rú sī kí ã'du idé yā rī gá cé. ²¹ Ũ'bājó la 'dī drī gá, lẹ mí ũpẹ 'bá icólẹpi rá rī kí, lẹ 'ba adru kí 'bá idélẹpi ũrị sī Ādróná sī rī kī, icójó ásị tịjọ kí drī gá rá āzıla 'bá séndẹ sī 'ba mịfị sajó rī ngùlẹpi ũnzị rī kī. Ỉ'bā kí āmbogo rú ìjọ lịlẹ 'bá álífū drī kí, 'bá túrú drī kí, 'bá kālị tōwú drī kí, āzıla 'bá mụdrị drī kí drīlẹ gá. ²² Ífẹ 'bā nga kí āzị 'bá kí ìjọ lịjọ ú'dụ pírí. 'Bā lị kí ìjọ were rī kí, ìjọ ānzị rī kí 'ba ají kí kí mídrị. Āzị la sī adru míní ịpé ru drī kí āzị 'bā ānzị ale mí be rī gá. ²³ Ídrī idé la 'dī áni, āzítáná Ādróná 'bā fẹlẹ mídrị rī sī mí icó ãndélé āzị sī ku, 'bá 'dī kí pírí mụ lịcọ gálẹ ásị ịgbẹ sī āzıla kí ịsú la ìjọ ỉ'badrị kí úde kí rá."

²⁴ Mùsā are ìjọ Yétērō 'bā jolẹ ỉ'diní rī kí rá āzıla idé ìjọ pírí ỉ'di 'bā jolẹ rī kí rá. ²⁵ Mùsā ũpẹ 'bá icólẹpi rá rī kí 'bá Ịsịrayílị drī kí drīdrīnī gá.

Ūpě 'bá āmbogo rú ǐjọ lịlẹpi 'bá álǐfū, 'bá túrú, 'bá kǎlǐ tówú, āzıla 'bá mụdrị kí drịlé gá rǐ kǐ.
 26 Nga kí āzǐ 'bá kí ǐjọ lịjọ rǐ āsǐnǎ kóru, kí ǐjọ ānzǐ rǐ kí ájǐ Mụsǎ drị, kí ǐpé rǐ kí ǐjọ de lịlé nǐ.

27 Mụsǎ azǐ dó ándrǐpǐ Yétěrō be, 'bǎ dó pá la āzıla mụ dó sǐ ǐ'didrị súrú gǎlé.

19

'Bá Ịsịrayílǐ drị 'bǎ kí adrujọ 'bé Sǐnáyǐ gá rǐ

1 'Bá Ịsịrayílǐ drị 'bǎ kí āfūjọ Mịsǐrǐ gǎlé 'bo rǐ sǐ, acǐ kí ǐmbá ǐrǐ āzıla ǐmbá na rǐ 'bǎ ụ'dụ ālu rǐ sǐ āzıla acá kí dó 'bé Sǐnáyǐ gá. 2 'Dǐ ǐ'bǎ kí āngū Rǐfǐdímǔ* drị a'bejọ 'bo rǐ gá, fi kí dó āngū kótórō rú Sǐnáyǐ drị agá, 'bá Ịsịrayílǐ drị ri kí dó 'dǎā āngū kótórō rú 'bé Sǐnáyǐ drị 'bǎ méléti gǎlé ru.

3 'Dǎ 'bǎ ũngúkú gá Mụsǎ mụ dó Ādrónǎ rú 'bé sǐ gǎlé, āzıla Úpǐ umve dó ǐ'di 'bé agǎlé āzıla jọ ǐ'dinǐ, "'Dǐ ǐjọ mínǐ mụlé jolé 'bá Yǎkó'bō drị lịcọ gá āzıla 'bá Ịsịrayílǐ drị 'banǐ rǐ: 4 'Īmǐ āmgbǎ rǐ ndre kí ǐjọ mánǐ idélé 'bá Mịsǐrǐ gá rǐ 'ba rú 'dǐ kí ǐmi mǐfǐ sǐ cé, āzıla mánǐ ǐmi ụ'dujọ ụpúpǐ sǐ cécé yúkú 'bǎ mvaka kí ụ'dujọ rǐ áni sǐ ǐmi ajǐjọ má rú 'dǎlé. 5 ǐjọ 'dǐ sǐ ǐdrǐ áma ru ásǐ pírǐ sǐ āzıla tǐ icǐma mádrǐ ǐmi abe rǐ tǎmba rá, súrú pírǐ ụnọkú drị gá 'dǐ kí agá 'dǎ ǐmi adru 'bá mánǐ áma ásǐ 'bǎjọ rǐ kí. Ụnọkú tǎni adru agá má āni tí, 6 ǐmi ātalo Úpǐ drị kǐ āzıla súrú ālá rǐ kǐ.' 'Dǐ kí ǐjọ mínǐ mụlé jolé anzǐ Ịsịrayílǐ drị 'banǐ ri kǐ."

* 19:2 Āfūnǎ 17:1; 17:8

7 'Dā 'bā vúlé gá Músā mu dó 'bá ÿō İşirayîlî drî kí tralé sî amújó ïjó tá Úpí 'bā jolé ĩ'diní rî kí vú nzejó kí drîlé gá ĩ'dī 'bā āzítānjá la fējó ĩ'diní 'bā jō rî áni. 8 'Bá pírí ā'ī kí dó tì ālu sî, “Āma ïjó pírí Úpí 'bā jolé rî kí idé rá.” 'Dā 'bā vúlé gá Músā agu dó umvitānjá la vúlé Úpí rûlé.

9 Úpí jō Músā ní, “Ma mu amulé mí rû 'dôlé ũrû'bū ānzî la agâ sî, 'bá kí dó āma are ïjó jō agá mí be kí dó sî ásî 'bā ími drî gá jā 'dâ.” 'Dā 'bā ũngúkú gá Músā i'da dó ïjó tá 'bá 'bā kí jolé rî kí Úpí ní.

10 Úpí jō Músā ní, “Ímu 'bá 'ba rûlé mí itú kí adrujó ālá ru āndrû cajó kpere drûsî. 'Bā ũjî kí ĩ'bā bōngó kí ālá ru, 11 āzîla ú'dú na la sî 'bā adru kí bábá ā'dusîku ú'dú 'dā sî Úpí la asî vûrû 'bá 'ba rû 'dôlé 'bé Sínáyî drî gá 'dāá 'bá pírí kí dî ĩ'di ndre sî. 12 Í'bā lõkókõrí 'bé pá gâsî trôkîlîrî āzîla ílû 'bá 'baní, 'bā mba kí ru tâ 'bā alî kí jō lõkókõrí 'dī drî gâsî sî tujó 'bé sî gâlê ku āzîla 'bā ca kí jō 'bé pá gâlê ku. 'Bá 'bé ũrû'bá alólêpi rî lē ú'dî ĩ'di rá. 13 Lē ú'bé ĩ'di írā sî jōku úcā ĩ'di 'é sî, 'bá āzî 'bā aló ũrû'bá la drî sî ku drî tání adru 'bá jōku ānākpá, â'ī ĩ'diní adrulê ídri ku. Údrî dó jaligó vu sáwā āzo rú 'bo, 'bá kí dó tû 'bé sî gâlê ĩndõ.”

14 Músā la mu asîlé 'bé sî gâlê rî sî 'bá 'ba rú 'dôlé 'bo, itú dó 'bá kí sî kí 'bájó ālá ru āzîla ũjî kí dó ĩ'bā bōngó kí. 15 'Dā 'bā vúlé gá Músā jō dó 'bá 'banî, “Ími itú ĩmi ú'dú na la sî bábá. ĩmi icî ĩmi ũkû ĩmidrî kí abe ku.”

16 Ụ'bùtị ụ'dụ na rĩ drị gá rĩ sī āvi 'bā ũkpēṅá āzıla ũnīṅá i'dó dó nī, ụrụ'bụ ānzi la aku dó 'bé 'bā drī cí, āzıla ụ'dúkọ gūká āni kùlépi re la akú dó nī. 'Bá pírí búrújọ gá rĩ i'dó kí dó yálé yā-yā. 17 'Dā 'bā ũngúkú gá Mùsā 'de dó 'bá kí drī trū fūjó búrújọ kí agá 'dāá trū mujó Ādróná rùlé, utu kí dó pá 'bé pá gá 'dāá. 18 Ācíkā ìmülū dó 'bé Sīnáyī pírí, ā'dusīku Úpí asị dó rilé 'bé drī gá 'dāá ācī agā sī. Ācíkā la tụ dó 'bụ gálé cécé ācíkā úká drī āni, 'bē i'dó ru ayalé ũkpó sī, 19 gūká 'bā ụ'dúkọ i'dó dó 'ulé rere ũkpó sī drī gá drī gá. 'Dā 'bā vùlé gá Mùsā la dó ìjọ jọ, Ādróná dó umvi la ì'diní ụ'dúkọ sī. 20 Úpí asị dó 'bé Sīnáyī 'bā drī gá umve dó Mùsā ì'di rụ 'bé 'bā drīkā gálé. Ìjọ 'dī sī Mùsā tụ dó rá, 21 Úpí jọ dó Mùsā nī, "Ísị vūrú 'bá 'ba rùlé mí itré kí 'bā alì kí jō lōkókōrī ũkpó sī amújọ Úpí ndrejọ ku, 'bā ũ'bí kí mụ ũdrālé ku. 22 Tāni ātalo amùlépi āni rú Úpí rụ rĩ kí, 'bā itú kí ru 'bājó ālá ru cénī, jō ìni ku ma drīrīma fē ì'baní rá."

23 Mùsā jọ Úpí ní, "'Bá icó kí tulé mí rụ 'bé Sīnáyī drī gálé ku ā'dusīku ími āmgbā rĩ itré āma 'bo, 'Lōkókōrī míní 'bālé tròkìlirị sī 'bē 'bājó ālá ru rĩ sī.' "

24 Úpí umvi, "Ísị vūrùlé mí ají Ārónī ụrụgá 'dōlé ìndī. Wó ātalo kí 'bá āzì 'dī kí abe 'bā amụ kí Úpí rụ ụrụgá 'dōlé ku, drī kí amụ rá kí ũdrā rá."

25 'Dā 'bā vùlé gá Mùsā sị dó 'bá 'ba rùlé āzıla nze ìjọ 'dī kí vú ì'baní.

20

Āzītáná Ādróná drī mūdṛī rī kī
(Āzītáná Amviná 5:1-21)

- ¹ Ādróná jọ ìjọ 'dī kī:
- ² “Ma Úpí Ādróná mídrī ími anzélépi Mīsírī gálé, míní ándrá adrujọ átí'bó ru rī sī rī 'i.
- ³ “Lě mí ìnzī ādróná āzī ku wó lú Ma 'i á'dùsī.
- ⁴ “Lě mí idé míní í'dá āko āzī āni 'bū gá jōku ùnókú drī gá jōku ìyí ùnókú ìndú gá la āni ku. ⁵ Lě ítì ími āja vūrú ādroṅa ìnzō rú 'dī 'baní jōku mí ìnzī kī ku, ā'dusīku ma Úpí Ādróná mídrī 'i ma Úpí ājā rú rī 'i. Ma drīrīma fě 'bá áma ngǔlépi ùnzí rī 'baní anzi ì'badrī abe cajọ kpere á'bí anzi na āzila sọ rī 'ba rú. ⁶ Wó ma lětáná mádrī i'da 'bá áma lělépi āzila āzītáná mádrī tāmبالépi rī 'bā anzi mụlé tìlé drīlẹ gálé álífū álífū rī 'baní.
- ⁷ “Mí ayú Úpí mídrī 'bā rú ìjọ ùnzí gá ku, ā'dusīku ma Úpí Ādróná mídrī 'i, ma drīrīma fě 'bá áma rú ayúlépi yā 'dā rī ní rá.
- ⁸ “Mí ùrā ú'dú Sābátū drī āzila ímba tā la ālá ru. ⁹ Ínga āzī mídrī kī ú'dú ázíyá, ¹⁰ Wó ú'dú ázīrī rī ì'di Sābátū ú'dú sī avíjọ pélé ndú Úpí Ādróná mídrī ní rī. Ú'dú 'dā sī, tání mi 'i, anzi mídrī kī, átí'bó mídrī kī, ānāpká mídrī kī, tání āmíyóná u'álépi mídrī súrú gá 'dā rī kī abe pírí āzī nṅáná 'dá yu. ¹¹ Ú'dú ázíyá rī sī, Úpí 'bā 'bū kī ùnókú be, ìyí, āzila āko pírí ala gá rī kī abe, wó ú'dú ázīrī rī sī aví dô sī.

Íjọ 'dĩ sī Úpí wi sùsù Sābátũ drī gá āzila 'bā
ĩ'di ālā ru.

12 “Íru mí átẹ̀pì kí mí āndrē be, íjọ 'dĩ sī mi dó
sī u'á ilí āzo rú āngũ Úpí Ādróná mídrī 'bā
mùlẹ̀ fẹ̀lẹ̀ míní rī gá.

13 “Lẹ̀ í'dì 'bá ku.

14 “Lẹ̀ ínga āwũ ku.

15 “Lẹ̀ mí ẹ̀gũ āko ku.

16 “Lẹ̀ mí alí ìnzò mì jírání rú ku.

17 “Lẹ̀ ími ụ̀lẹ̀ 'bā āngā mì jírání 'bā jó sī ku.
Lẹ̀ ími ụ̀lẹ̀ 'bā āngā ĩ'di 'bā ụ̀kú sī ku, ātí'bó
ĩ'didrī ágóbí ru jọku ụ̀kú ru rī sī ku, tì kí sī
ku, kǎyīnò kí sī ku, jọku āko āzì pírí ĩ'di 'bā
trū adrujọ 'dĩ kī sī ku.”

'Bá idé kí ẹ̀rī sī

18 'Bá kí mọ̀ ẹ̀vi āzila gũká 'bā ẹ̀'dùkọ̀ arelé, 'bé
'bā ācíkā gbùgbù 'dĩ ndrelé 'bo, yā kí ẹ̀rī sī yā-yā
āzila tu kí sī pá rá-rá ru. 19 Jọ kí Mùsā nī, “Íjọ
āmaní íjọ mi 'i, āma are la rá, wó Ādróná drī íjọ
jọ āmaní nī āma ụ̀drā rá.”

20 Mùsā umvi ĩ'baní, “Ími idé ẹ̀rī sī ku; Ādróná
amú lú ĩmi ẹ̀'bílẹ̀, āzila ĩmi sī ĩ'di ẹ̀rī, ĩmi sī ásí
'bā sī tì la arejọ, íjọ 'dĩ sī ĩmi idé rú dó sī íjọ ụ̀nzí
ku.” 21 Wó 'bá rí kí pá tulẹ̀ rá-rá ru, Mùsā mọ̀
āni rú ẹ̀rú'bù ānzì Ādróná 'bā adrujọ 'dā gálẹ̀ nī
á'dùsī.

Āzítáná Ālītárī drī gá rī

22 'Dā 'bā ụ̀ngúkú gá Úpí jọ Mùsā nī 'bā jọ 'bá
Ìṣirayílí drī 'baní, “Índre áma mgbārī 'bā íjọ ájọ
agá ĩminí angájọ 'bù agálẹ̀ íngoní yā rī gá rá.

23 Īmi ũ'bā ādroṅa āzī ĩminí idélé sílīvā sī jōku gólūdī sī la kí ĩnzīlé má be ku. 24 Īsì mání ālītáří ũdrí sī, āzila ĩmi idé idétáná ĩmidrī kābīlō sī āzila tī sī idétáná ivélé pírí āzila idétáná ásì ĩgbē drī kí drī la gá. Āngū pírí mání pélé ndú áma ĩnzījó rī kí agá, ma amú, ma dó sī ĩminí sūsú wi. 25 Īdrī mání ālītáří sī írā sī, ĩmi idé ĩ'di írā upalé upā rī sī ku, ā'dusīku írā upalé upā rī adru múké āzì mádrī kí ngajó ku. 26 Īsì ālītáří āpīkẹ trū sī tujó drī la gálé ku, ā'dusīku ĩ'di ĩmi pílípílí i'da ĩminí tẹ agá uruḡalé āpīkẹ gāsī 'dī gá 'dā rá.

21

'Bá Ībūrānyā rú āti'bo rú rī kī

1 “Āzítáná 'dī kí míní mụlé lūlé 'bá ĩṣṣrayīlī drī 'baní rī kī:

2 “Īdrī 'bá mī sūrú ru Ībūrānyā rú la ĩgbā ātí'bó ru, lē 'bā nga āzì míní ílì ázìyá, ílì ázìrī rī sī ítrū ĩ'di rá ími ũfēṅā kóru. 3 Drī ándrá amú á'dūsī lē 'bā mụ drīlé mgbọ sī á'dūsī, wó drī ándrá adru ũkū trū lē 'bā mụ kí ũkū be. 4 Ī'di 'bā āmbógó drī ĩ'diní ũkú fē nī drī ātí'bô ní anzì kí tị rá, ála ágóbì trū rá, wó ũkú kí anzì abe ace āmbógó ĩ'didrī āni.

5 “Wó ātí'bô drī jọ la, ‘Álē má āmbógó 'i, má ũkú kí anzì abe rá íjọ 'dī sī álē áma trūlé ku.’

6 'Dā 'bā ũngúkú gá āmbógó ĩ'didrī la dó ĩ'di agụ āngū Ādróná ĩnzījó rī gá. Ála dó ĩ'di agụ kẹjítì jọ Ādróná ĩnzījó rī drī gá jōku ídīṅá kẹjítì drī gá, sī bílé la lūjọ ũ'bí kí drīlé gá. 'Dā 'bā ũngúkú gá ātí'bô la dó ace āmbógó 'bā pálé gá jā 'dā.

7 “Ágóbǐ āzǐ drǐ ĩ'di 'bǎ ĩzépǐ ĩtǔndǎ ātǐ'bó ru, útrǔ ĩ'di cécé ágóbǐ ātǐ'bó ru rǐ drǐ áni ku. 8 Āmbógó ĩzónǎ 'dǐ ĩgbǎlépi ātǐ'bó ru rǐ drǐ ĩ'di lě ĩ'dinǐ ũkú ru, wó ĩzónǎ 'dǐ drǐ āyǐkō fě ĩ'dinǐ ku, 'bǎ ĩtǔndǎ ĩ'di átépǐ ní vúlé. Lě 'bǎ ĩtǔndǎ ĩ'di drǐ gá 'bá āzǐ āmǐyónǎ ru la ní ku ā'dusǐku drǐ ĩ'di ĩtǔndǎ rá ífǐ la mba ĩjǒ ĩ'banǐ itúlé rǐ tā ku. 9 Wó āmbógó ĩzónǎ ātǐ'bó ru rǐ drǐ drǐ kí ĩjǒ itú ĩzónǎ be sǐ ĩ'di ĩgbǎjǒ ngópǐ nǐ, lě 'bǎ 'bǎ dǒ ĩ'di ātǐ'bó ru ku be la rá la ĩ'di 'bǎ ĩzépǐ rú.

10 “Ágóbǐ ũkú ātǐ'bó ru rǐ ĩgbǎlépi rǐ drǐ ĩ'di 'bǎ ũkú āzǐ a'dú, lě 'bǎ nde ĩ'di āko ĩ'didrǐ ākónǎ rú, bǒngó ru, āzǐla adrujǒ ágóbǐ kí ũkú be rǐ kǐ sǐ ku. 11 Drǐ ĩcě ĩjǒ na 'dǐ kí idéǎ sǐ ĩ'dinǐ rá, útrǔ ũkú 'dǐ rá, 'bá āzǐ 'bǎ ũfě séndě sǐ ĩ'di unzejǒ ku.

Ījǒ 'bá adrájǒ rǐ

12 “‘Bá 'bá āzǐ colépi āzǐla ĩ'di 'dǐlépi káyǐ rǐ lě ú'dǐ ĩ'di rá. 13 Wó drǐ adru drǐlě ũnzǐ Ādrónǎ 'bǎ ajǐlé sǐ ĩ'di fějǒ drǎjǒ ĩ'didrǐ gá nǐ la yǎ áni, ma āngǔ ĩ'dinǐ sǐ apájǒ ru zǐjǒ rǐ ĩ'da rá. 14 Wó 'bá āzǐ drǐ 'bá 'dǐ círǐ ru, drǐ sǐ apá ru zǐlé ālǐtǎrǐ mádrǐ gá, lě ásé ĩ'di dǐlé rá.

15 “‘Bá átépǐ kí colépi āndrě be rǐ, lě ú'dǐ ĩ'di rá.

16 “‘Bá 'bá kí ʊrǔlépi ũkpō sǐ sǐ kí ĩtǔndǎjǒ jǒku kí tǎmbajǒ ĩ'dinǐ ātǐ'bó ru rǐ lě ú'dǐ ĩ'di rá.

17 “‘Bá átépǐ kí u'dálépi āndrě be rǐ, lě ú'dǐ ĩ'di rá.

18 “‘Bá āzǐ drǐ kí ru co kí drǐdrǐǐ gá údrǐ dǒ sǐ āzǐ rǐ dǐ írǎ sǐ jǒku bǐnǐyǎ sǐ wó drǐ drǎ ku āzǐla drǐ ru la vǔrǔ gbólǒ sǐ, 19 'bá dǐlé rǐ drǐ ru imbá acǐlé túré sǐ ĩ'di 'bǎ pá sǐ, 'bá ĩ'di dǐlépi rǐ ní úfě

drīrima ku be la rá la ĩ'di ágóbí dīlé 'dā tām̄ba kperē ĩ'di 'bā adrí agá múké-múké rá ká. 'Bā ũfē ú'dú ágóbí dīlé rī 'bā izalé sī u'ájó vū gāsī rī kí rá.

²⁰ “Bá āzī drī ĩ'di 'bā ātí'bó ágóbí ru jōku ũkú ru rī gbā ĩ'didrī sī káyī rá, lē 'bā įsú drīrima rá, ²¹ wó ātí'bô drī drā ku drī ru imbá ú'dú ālu jōku ú'dú įrī vúlé gá rá, ĩ'di 'bā adrujó āmbógô 'bā āko rī sī úca dó sī āmbógô ní drīrima fēlé ku.

²² “Āgóbí āzī drī kí ru co, drī kí ũkú 'a trū la sī sī ngótī ní āfūjó rá, wó āko āzī drī ũkú idé ũnzí ku, 'bá įjó 'dī idélēpi rī 'bā ũfē kí āko ágô jōku kēsī 'bā līlé kí drī gá rī rá. ²³ Wó údrī ĩ'di įpēnā trēyī drī sī drā rá, idri 'bā ũfū kí drī idri be, ²⁴ mīfī 'bā ũfū kí drī mīfī be, sī 'bā ũfū kí drī sī be, drī 'bā ũfū kí drī drī be, pá 'bā ũfū kí drī pá be, ²⁵ ívéńá 'bā ũfū kí drī ívéńá be, ākōzá 'bā ũfū kí drī ākōzá be, kŭńá 'bā ũfū kí drī kŭńá be.

²⁶ “‘Bá āzī drī ĩ'di 'bā ātí'bó ágóbí ru jōku ũkú ru rī 'bā mīfī gbā rá mīfī la drī sī ru iza rá, lē 'bā a'be ĩ'di mūlé drīlé mgbọ rú sī ātí'bó 'dā 'bā mīfī ũfējó. ²⁷ Drī sī ātí'bó ágóbí ru jōku ũkú ru rī drī adī rá, lē 'bā a'be ĩ'di mūlé drīlé mgbọ rú sī ātí'bó 'dā 'bā sī ũfējó.

²⁸ “Mónĭgô drī ágóbí jōku ũkú āzī fū káyī, lē ú'bé ĩ'di írā sī káyī 'bá āzī 'bā na įzá la ku. Wó ícô tī 'dīpī rulé įjô 'bá drālēpi rī drī sī ku. ²⁹ Drī adru tī ũmbá 'bá fūlépi fŭfŭ la, újô jô įjô la 'dīpī ní tī gī jô ĩ'di ku wó drī ágóbí jōku ũkú āzī fū káyī rá, ú'bé ĩ'di írā sī āzila lē ú'dī vā 'dīpī rá. ³⁰ Wó údrī āko āzī ũfē rú la lī ĩ'di drī gá sī ru unzejó, 'bā ũfē āko līlé ĩ'di drī gá rī rá. ³¹ Mónĭgô drī vā 'dīpī

'bǎ ngòpì jōku ịzépì fụ, ála vâ ǎzítánǎ ǎlu 'dǎ 'bǎ vúnǎ 'bǎ kí drǐ gá. ³² Mònǐgò drǐ ǎtí'bó ágòbì ru jōku ũkú ru ǎmbógó ǎzì ǎni la fụ, tị 'dípì 'bǎ ũfê ǎmbógó ǎtí'bó 'dǎ drǐ séndê ífí-fí sílǐvǎ kǎlǐ na sǐ ǎzǐla ú'bé mònǐgò 'dǎ írǎ sǐ rá.

³³ "'Bá ǎzì drǐ 'bụ ga drǐ tị la u'bé ku jōku drǐ 'bụ 'bá ǎzì 'bǎ galé la tị nzǐ mgbo ǎnǎkpá ǎzì drǐ a'dé ala gá, ³⁴ 'bụ 'dípì 'bǎ ũfê ǎnǎkpá drǎlépì rǐ 'bǎ 'dípì 'i séndê sǐ ǎzǐla ǎnǎkpá drǎlépì rǐ la dó ace 'bụ 'dípì ǎni.

³⁵ "'Bá ǎzì 'bǎ mònǐgò drǐ 'bá ǎzì ǎni la fụ káyǐ, lē ítũndǎ mònǐgò ídri rǐ rá 'bǎ awa kí séndê la kí trũ-trũ ǎzǐla 'bǎ awa kí vâ ịzǎ mònǐgò drǎlépì rá rǐ drǐ trũ-trũ. ³⁶ Wó údrǐ ǎndrá nǐ la mònǐgò 'dǐ ũmbá ru ỉ'di mònǐgò kí fụfụ, wó 'dípì drǐ ỉ'di gǐ ku, lē 'bǎ ũfê mònǐgò drǎlépì rá rǐ mònǐgò sǐ. Mònǐgò drǎlépì rá rǐ dó ace mònǐgò tá ỉ'di fụlépì rǐ 'bǎ 'dípì ǎni.

22

Āzítánǎ ǎko kí drǐ gá rǐ

¹ "'Bá ǎzì drǐ tị jōku kǎbǐlō ụgǔ ǎzǐla drǐ ỉ'di lị jōku ịtũndǎ rá, lē ụgǔ'bá 'dǎ 'bǎ ũfê tị ỉ'di 'bǎ ụgǔlê ǎlu rǐ tị gá tị kí tówú, ǎzǐla kǎbǐlō ǎlu ỉ'di 'bǎ ụgǔlê rǐ tị gá kǎbǐlō kí su. ² Údrǐ ụgǔ'bá ru jó tị nũ agá ịnị sǐ ǎzǐla údrǐ ỉ'di gbǎ káyǐ rá, ịjọ ǎzì lịlê 'bá ụgǔ'bá 'dǎ 'bǎ ǎrí asulépì la drǐ gá la 'dá yu. ³ Wó ịjọ 'dǐ drǐ ru nga ịsú 'dǐ sǐ ǎngũ uwị rá ká, 'bá ụgǔ'bá 'dǎ 'bǎ ǎrí asulépì rǐ idé ịjọ ũnzǐ la.

“Lě ŭgú'ba 'bā ŭfě āko ĩ'di 'bā ŭgǔlé rĩ tị rá, wó āko āzĩ drĩ adru ĩ'didrị ŭfějó la yu, lě ítũndā ĩ'di átí'bó ru sĩ āko 'dā tị ŭfějó.

4 “Údrĩ ānākpá ĩ'di 'bā ŭgǔlé rĩ ịsú ĩ'didrị 'dāá ịdri, jō nō mọnịgọ yā, kāyĩnō yā jōku kābĩlō yā lě 'bā ŭfě tị la pālékó ịrị sĩ.

5 “Bá drĩ ĩ'di 'bā ānākpá kí ucé ámvụ agá jōku ámvụ zābībũ drị agá āzĩla drĩ kí a'be ịsáli filé 'bá āzĩ 'bā ámvụ agá, lě 'bā ŭfě tị la ākónā kalépi múké ĩ'didrị ámvụ agá rĩ sĩ.

6 “Bá āzĩ drĩ ācí su velé drĩ ru iré āngũ ásé ru rĩ agá píri sĩ 'bá āzĩ 'bā ākónā tralé ámvụ agá jōku zolépi zozō jōku āko ámvụ agá rĩ kí ivéjọ píri rá, lě 'bá ācí sulépi rĩ 'bā ŭfě ākónā velépi rĩ kí tị rá.

7 “Bá āzĩ drĩ ĩ'di 'bā séndě jōku āko āzĩ kí fě tāmbalé jĩránĩ drị āzĩla údrĩ kí ŭgǔ ĩ'di 'bā jĩránĩ drị jó agálé rá, údrĩ ŭgú'ba la ru rá, lě ŭgú'ba 'dā 'bā ŭfě āko ĩ'di 'bā ŭgǔlé rĩ kí tị pālékó ịrị. ⁸ Wó údrĩ ŭgú'ba la ru ku, lě 'bá āko kí fějọ ĩ'didrị rĩ 'bā amụ pá tulé āngũ Ādróná ịnzịjọ rĩ gá sĩ amájọ la 'dụ nō āko ĩ'di 'bā jĩránĩ drị kí nĩ yā áni. ⁹ Āgátā drĩ āfũ 'bá ịrị kí drĩdrịĩ gá jō nō mọnịgọ yā, kāyĩnō yā, kābĩlō yā, bōngọ yā, jōku āko āzĩ cí āvĩlépi āvĩ-āvĩ la drị gá, 'bá ālu-ālu drĩ jọ la, 'Áko 'dĩ m̄ani,' 'bá ịrị 'dā 'bā ají kí ịjọ 'dĩ amalé āngũ Ādróná ịnzịjọ rĩ gá. Lě 'bá ịjọ 'bā ndélé rá rĩ 'bā ŭfě āko ĩ'di 'bā jĩránĩ drị pālékó ịrị sĩ.

10 “Bá āzĩ drĩ nō mọnịgọ yā, kāyĩnō yā, kābĩlō yā, jōku ānākpá āzĩ fě tāmbalé ĩ'di 'bā jĩránĩ drị

wó drī drǎ rá, adrá rá jōku āvī rá 'bá āzí 'bā nǐnǎ kóru, ¹¹ lē 'bá 'dī 'bā mụ āngū sī Úpí ǐnzǐjǎ rī gá ũyō nalé sī jojó la má ũgū 'bá 'dā 'bā ānǎkpá ku. Lē 'dípǐ 'bā ā'ǐ dó āvī rá rī gá rá āzila 'bá 'dā 'bā ũfē dó sī ārígó tǐ lǎ ku. ¹² Wó údrī ānǎkpá 'dā ũgū jīránī drǐ rá, lē 'bā ũfē tǐ la 'dípǐ drǐ rá. ¹³ Ānǎkpá ásé agá la drī ǐ'di ci nalé rá, lē 'bá tā lǎ mbalépi rī 'ba ajǐ ǐmbǐ la acelépi rī sādínī rú i'dalé 'dípǐ ní rá āzila icó dó sī tǐ la ũfélé ku.

¹⁴ “‘Bá āzí drī ānǎkpá a'ǐ ǐ'dī 'bā jīránī drǐ 'bo ānǎkpá drī adrá rá jōku drǎ rá ǐsú 'dī sī 'dípǐ 'dáyū, lē 'bá a'ǐlépi la rī 'bā ũfē tǐ la rá. ¹⁵ Wó 'dípǐ la drī adru sáwā ǐ'di 'bā drǎjǎ rī sī cí, ũfē tǐ la ku. Wó údrī ānǎkpá 'dụ pāngísā rú, ũfē tǐ la ku ā'dusīku séndē sī ǐ'di ǐpāngísǎjǎ rī ca tǐ la ũfējǎ rá.

Āzítánǎ sī ũ'bí kí tā mbajǎ rī

¹⁶ “Ágǎbǐ āzí drī ǐzónǎ bíkīrǎ rú drī ũyō sǎlépi ágǎbǐ āzí 'dụjǎ ǐ'di 'bā ágǎ ru ku la ulé sī ru lajǎ ǐ'di sī, lē 'bā ũfē ājē ǐzónǎ 'dā drǐ 'bā 'dụ dó ǐ'di ǐ'diní ũkú ru. ¹⁷ Wó ǐzónǎ 'bā átépǐ drī ǐ'di uga félé ágǎbǐ 'dā ní úmgbé, lē 'bā ũfē ājē sī izonzi bíkīrǎ rú rī kí ǐgbǎjǎ rī ǐzónǎ 'bā átépǐ drǐ rá.

¹⁸ “Ũkú ũjǎgō āzǐ ngalépi rī, lē ú'dǐ ǐ'di rá.

¹⁹ “‘Bá ru lalépi ānǎkpá sī rī, lē ú'dǐ ǐ'di rá.

²⁰ “‘Bá ǐdétánǎ ǐdélépi ādronǎ ndú ndú 'dī 'banī adru Úpǐ ní ku rī, lē ú'dǐ ǐ'di rá.

²¹ “Ífē jǎ ũcǎgō 'bá āmǐyónǎ ru rī 'baní jōku kí ǐkpǎjǎ ku ā'dusīku ǐmi ándrá vā Mǐsǐrǐ gǎlé āmǐyónǎ.

22 “Ífě jō āwuzì 'baní ìmvú kí abe m̀ndrẹ mvulé ku. 23 Ídrĩ kí fě m̀ndrẹ mvulé rá, wó drĩ kí awá má rù, ma ì'bā áwájá are rá. 24 Ûmbā la áma na ìminí āzila ma ìmi ụ'dì ménéṅá sī; ùkú ìmidrì kí acá āwúzì ru āzila anzìṅá ìmidrì kí adru átéṗì kóru.

25 “Ídrĩ séndě fě m̀ṛì ru 'bá m̀ani ìmi drĩdrìṅì gá 'dā lēmērí ru ālu la nī, ìmi adru jō 'bá lēlépì ùròdrì ìsùlépì séndě āzì lìná sī drì la gá rĩ kí áni ku. Ìmi ù'bā séndě āzì ùròdrì ru la drì la gá ku. 26 Ídrĩ ìmĩ jìránì 'bā bōngó 'dù gúrā rú, ìmi uja ì'di ngá 'i 'dĩ sī ìtù 'de drì ku. 27 Ázì sī bōngó 'dĩ 'i ì'di 'bā āko cí rá ì'di 'bā sī icójó ru drì 'bejó rĩ 'i. 'Bá icó kolé drì mgbọ rú ìngoní ru? Ídrĩ bōngó 'dĩ uja ku, wó ìmĩ jìránì drì dó awá áma drìlẹ gá āzākoma ìsújó, ma ì'di tì are rá ā'dusìku ma Ādróná 'bá 'bā ìzákìzā ndrelépi ìndĩ rĩ 'i.

28 “Ìjọ ìjọ ùnzì Ādróná rù ku jòku ìwā 'bá ìmidrì drìlẹ ru rĩ kí ku.

29 “Ìminí āwā'dìfô fě agá m̀aní, ìfě ùndú, wáyìní āzila ādu drì kí adru bábá rĩ gá.

“Ífě anzì ìmidrì āgòbì kájānì rĩ kí m̀aní.

30 “Lě ìfě ānākpá mvaka kájānì ru tì 'badrì, āzila kābìlō 'badrì kí m̀aní. Be la rá la 'bā u'á kí ì'bā andreka kí abe ụ'dù ázìrì ráká; ìmi ají dó kí fělé ụ'dù ārō la sī.

31 “Ìmi 'bá m̀ani ālá rĩ kí. Ìjọ 'dĩ sī, ìna jō ìzá ānākpá ásé agá rĩ 'bā kí cilé nalé nĩ rĩ 'bā ìmbì ku. Ì'be ì'di ùcogo 'baní.

23

Āzítáná sī ijó lijó piri-piri ásí igbẹ sī rĩ kí

¹ “Īmi ují ú'dúkó ìnzō rú la ku. Īmi ātī 'bá ijó ũnzí ngalépi rĩ 'bā ũngúkú sī pá tujó ĩ'diní sādínĩ rú ku.

² “Ībī ũ'bí ijó ũnzí idélépi rĩ kí vú ku. Údrĩ ĩmi umve ijó ìndú nzelé sādínĩ rú dūwánĩ drīlẹ gá, ĩfi jō ũ'bí 'baní ijó piri rĩ ífi uajó ìnzō rú ku, ³ āzila ĩfi jō 'bá lēmērí rĩ ní dūwánĩ gá ĩ'di 'bā adrujó āko āzĩ kóru rĩ sī la ku.

⁴ “Īdrĩ ĩmĩ mērọ'bá 'bā mōnīgó jōku kāyīnō ịsú abá agá, ĩmi agụ ĩ'di vúlé ĩ'didrīlẹ. ⁵ Īdrĩ kāyīnō 'bá ĩmi ngūlépi ũnzí rĩ 'baní la ịsú a'dé vū gá tẹrí ĩ'di 'bā selé rĩ trū, ĩmi a'be jō ĩ'di vū gá 'dāá ku. Ītu pá sī mērọ'bā 'bā āzā kojó sī ĩ'diní kāyīnō ingajó.

⁶ “Mí ụtří ijó lịná piri rĩ 'bá lēmērí rĩ ní dūwánĩ gá ku.

⁷ “Ītō 'bá ìnzō sī ku āzila ĩfẹ 'bá ijó kóru rĩ ní drālẹ ku ā'dusīku ma 'bá pírí ijó ũnzí 'dī áni rĩ kí idélépi rĩ kí ijó lị rá.

⁸ “Īfẹ 'bá āzĩ 'bā sa ĩmi mịfị āko āzĩ sī ku, ā'dusīku 'bá mịfị sajó āko āzĩ sī rĩ la 'bá mịfị āzụ sī ijó piri rĩ ndrejó cí. 'Bá mịfị sajó āko āzĩ sī rĩ la 'bá ijó piri rĩ ngalépi rĩ fẹ ijó piri rĩ 'bā ífi uajó ndú.

⁹ “Īmi ĩkpā jō 'bá āmíyóná ru rĩ ku; ā'dusīku ĩ'bī ándrá adrujó āmíyóná ru rĩ 'bā sịmvú Mịsírị gálẹ rá.

Āzítáná sābátū drī kí

10 “Īsō ámvú ĩmidrĭ gá rĭ kí ílí ázíyá sĭ ākónā saǵó āzĭla kí atrájó. 11 Wó ílí ázĭrĭ la sĭ ĩmi a'be ámvú ĩmidrĭ kí avĭlé, ĩsō kí ku. Īǵó 'dĭ sĭ 'bá lēmērí ĩmi drĭdrĭṅĭ gá rĭ 'bā ṣṣú kí sĭ ākónā ámvú 'dā kí agá, āzĭla ānākpá ásé agá rĭ 'bā na kí acelēpi rĭ kĭ. ĩmi idé vā 'dĭ 'bā áni ámvú zābĭbũ drĭ 'baní ámvú mĭzēyĭtũ drĭ be.

12 “Īṅga āzĭ ỳ' dũ ázíyá, wó ỳ' dũ ázĭrĭ rĭ sĭ ĩnga āzĭ ku, Īǵó 'dĭ sĭ mónĭǵó ĩmidrĭ kí kāyĭnō kí abe, ātĭ'bó tĭlé ĩmidrĭ lĭcó gá rĭ kí āzĭla 'bá āmĭyóná ru rĭ kí abe kí dó sĭ sáwā ṣṣú sĭ avĭjó.

13 “Īmi adru múké-múké sĭ ndrejó la ĩmba Īǵó mání azĭlé ĩminí 'dĭ kí tã rá. Īzĭ Īǵó ādroṅa āzĭ ndú 'dĭ kí tĭ gá ku, ĩmi umve kí rų ĩmi tĭ sĭ ku.

Ūmũ na ílí ālu-ālu sĭ rĭ kí

14 “Lē ĩ'bā ūmũ kí na ílí ālu-ālu agá sĭ áma ĩnzĭjó sĭ ārútáná fējó mánĭ. 15 ĩmi ĩnzĭ Ūmũ mŭkátĭ ākŭkĭ kóru rĭ drĭ 'i, ĩna mŭkátĭ ākŭkĭ kóru rĭ ỳ' dũ ázĭrĭ, cécé mání azĭlé ĩminí rĭ áni. ĩmi ĩnzĭ ỳ' dũ 'dĭ sáwā pĭrĭ rĭ agá ĩmbá na 'bā ni sų be, ā'dusĭku 'dĭ sáwā ándrá ĩminí sĭ Mĭṣĭrĭ a'bejó rĭ 'i. 'Bá āzĭ 'bā amų jō áma drĭlé gá drĭdrĭ ru ku.

16 “Ī'bā Ūmũ ākónā āfŭlépi drĭdrĭ ĩmidrĭ ámvú agá rĭ drĭ 'i.

“Ī'bā Ūmũ ākónā ámvú agá rĭ kí Atrájó pírĭ 'bo rĭ drĭ 'i ílí 'bā ukóná gá.

17 “Āǵoḃĭ 'ba amų kí Ūkpó 'Dĭpĭ Úpĭ Ādroṅá drĭlé gá ĩ'di ĩnzĭjó ílí ālu-ālu agá pālékó na.

18 “Sáwā ūmũ 'dĭ drĭ sĭ lē ĩmi ajĭ mánĭ ārĭ ānākpá ídétáná ru rĭ drĭ āṅgũ ālu gá mŭkátĭ

idélé ākúkì trũ rĩ be ku, ĩmi a'be jō úsá ĩzá lìlẹ́ mání ídétáná ru la āni la u'alé kpere ỳ'bútì sĩ ku.

19 “Ílì ālu-ālu sĩ ĩmi ají ākónā āfūlẹ́pì ĩmidrì ámvú agá drìdrì múké āndānĩ rĩ kí jó Úpí Ādróná ĩmidrì gá rĩ drì agá.

“Lě ĩmi a'dí ñndrì mváná ĩzá āndrě 'bā lẹ́sú sĩ ku.

Āzì Mālāyíkā Ādróná drì 'bā ngalé rĩ

20 “Īndre drì, ma mālāyíkā āzì tì pē ĩmi drìlẹ́ gá ĩmi tām̄bajó gẽrĩ gá 'dā vā sĩ ĩmi agujó āngũ mání itúlẹ́ ĩminí rĩ gá. 21 Īfě ĩ'diní ārútáná āzìla ĩmi are ìjọ ĩ'di 'bā jolẹ́ rĩ kí. Īgā jō ĩ'di tì ku, ā'dusìku icó ĩmi trũlẹ́ ìjọ ĩminí ĩ'di tì gājó rĩ gá ku áma rú 'bā adrujọ ĩ'di agá rĩ sĩ. 22 Wó ìdrì ìjọ ĩ'di tì gá rĩ are múké-múkẹ́ āzìla ìdrì ìjọ mání jolẹ́ ĩminí rĩ kí nga rá, ma mụ adrulẹ́ mērọ́'bá ru 'bá ĩmi lẹ́lẹ́pì ku rĩ 'ba ní āzìla ma ā'dì 'dì bá ĩmi ngũlẹ́pì ũnzì rĩ kí abe. 23 Mālāyíkā mádrì gá rĩ lā mụ ĩmi drì 'delẹ́ āzìla ĩmi agulẹ́ āngũ 'bá Āmórì rú, Hìtì rú, Pẹ̀rẹ̀zì rú, Kānánĩ rú, Hìvì rú āzìla Yẹ̀búsì rú rĩ 'badrì agá āzìla ma 'bá 'dĩ kí ñìkì pírì. 24 ĩmi ỳtì aja ādroṅa ĩ'badrì kí drìlẹ́ gá jòku kí ñnzìjọ́ jòku ìjọ ĩ'bā kí ngalé rĩ kí ngajọ́ ku. ĩmi andi ādroṅa ĩ'badrì gá rĩ kí āzìla ĩmi aco írā ĩ'bā āni ñnzìlẹ́ ñnzì-ñnzì 'dĩ kí vùrú. 25 ĩmi ñnzì Úpí Ādróná ĩmidrì gá rĩ 'i, ìjọ́ 'dĩ sĩ, ásì ñgbẹ́ ĩ'didrì la dó sĩ adru ākónā ĩmidrì gá rĩ kí drì gá ñyì abe. Ma āyánĩ kí nze ĩmi drìdrìṅĩ gá 'dā pírì rá 26 Ūkú āzì 'bā ngótìṅá icó āfūlẹ́ ku jòku 'bá āzì icó adrulẹ́

úndó ru āngū ĩmidrī agá 'dâ ku. Ma ĩmi fē u'álé ú'dú āzo rú.

²⁷ “Ma 'bá ĩjọ ĩmidrī kí gālēpi úmgbé rī kí fē acájó ũrī sī āzıla ābāṅá ají súrú ālu-ālu ĩminí drī ufujó ĩ'ba abe rī 'banī. Ma mērọ'bá ĩmidrī kí fē pírí ru ũngúkú ujajó sī apájó ĩmi sī apá-apâ.

²⁸ Ma mērọ'bá ĩmidrī kí uru'bá fē ācí colé kpīrí-kpīrí āzıla ma súrú Híivī drī, Kānānī drī āzıla Híifī drī 'dī kí dro gērī ĩminí mujó rī agá rī sī rá. ²⁹ Wó má icó kí drolé ílī ālu agá ku, ā'dusīku ádrī kí dro rá, āngū lā mụ acalé bá kóru āzıla ānākpá ásé agá rī kí kālāfe la acá ũ'bíkāná rú ĩminí āndānī.

³⁰ Ma mụ kí drolé ĩmi drīlẹ gá 'dāá were-were, kpere kālāfe ĩmidrī 'bā ca agá sī āngū 'dā 'dujọ ĩmi āni la rú.

³¹ “Ma lōkókōrī ĩmidrī 'bā angájó Mīrī Ika rī gá kpere ĩyí 'bá Fīlīsītīnī rú rī 'badrī agá, āzıla i'dójó kótórō agá rī sī kpere ĩyí Ūfūrátí gá. Ma 'bá u'álēpi āngū 'dī agá rī kí fē ĩmi drī alé gá āzıla ĩmi kí dro ĩmi drīlẹ gá rī sī rá. ³² ĩmi ici tī ĩ'ba abe jōku ādroṅa ĩ'badrī abe ku. ³³ Īfē ĩ'baní u'ájó āngū ĩmidrī drī gá ku, jō íni ku, kí ĩmi fē ĩjọ ũnzí idéléle áma uru'bá gá, ā'dusīku ĩ'ba ní ādroṅa ĩ'badrī kí ĩnzījọ rī la adru ĩminí āko ĩmi isílēpi la rú.”

24

Tī ícīma ātījọ rī

¹ Úpí jọ Músā ní, “Īmi amú Ārọnī be má rú 'dólé, Nādábū kí Ābīhū be āzıla 'bá ĩyō kālī ázīrī Īṣīrayílī drī kí abe. ĩmi ĩnzī ma ĩminí adru agá

rá-rá ru, ² wó Músā 'bā amụ kpere má rú 'dólé á'dụsī, 'bá āzī 'bā asé kí ru āni rú ku āzila 'bá āzī 'bā amụ Músā be ĩndī ku."

³ Músā la mu ijọ Úpí drị kí vú nzelé āzítáná ĩ'didrị kí abe 'bá 'dī 'baní 'bo, umvi kí pírí ijọ tị ālu sī, "Ijọ pírí Úpí 'bā jolé rī kí āma kí nga rá."

⁴ 'Dā 'bā ũngúkú gá Músā sī dó ijọ Úpí 'bā jolé rī kí pírí vū gá.

Músā angá ụ'bútị nịnị āzila sị ālītārī 'bé pá gá 'dāā āzila ụtị írā kí mụdrị drị ĩrī, írā ālu-ālu tu pá súrú 'bá Ịsịrayílí rú rī 'badrị kí kējị gá. ⁵ 'Dā 'bā ũngúkú gá pē dó kārīlē Ịsịrayílí drị kí tị ídétáná ivélé ivē rī idélé āzila fē kí ídétáná ru mọnịgọ mūlūkūdū la kí ídétáná ásí ịgbẹ drị rú Úpí nī.

⁶ Músā 'dụ ārí nụsụ ānākpá lile ídétáná idéjọ 'dā 'badrị 'i āzila sū dó ĩ'di bākūlē kí agá āzila ũyā nụsụ la ālītārī drị gá. ⁷ 'Dā 'bā ũngúkú gá, Músā 'dụ Búkū tị Icíma drị 'i āzila lā dó ĩ'di 'bá 'baní. 'Bá umvi kí, "Āma ijọ Úpí 'bā jolé āmaní 'dī kí nga pírí rá; āma kí vú ũbī rá."

⁸ 'Dāā Músā 'dụ ārī 'i, ũyā dó ĩ'di 'bá kí drị gá āzila jọ, "'Dī ārí tị icíma āni Úpí 'bā tị icíjọ ĩmi abe ĩ'di 'bā āzítáná 'dī kí fējó rī sī rī 'i."

⁹ Músā 'i, Āronī 'i, Nādábū 'i Ābīhū 'i āzila 'bá ĩyō kālī ázīrī Ịsịrayílí drị kí abe tọ kí 'bé drị gá ụrugálé ¹⁰ āzila ndre kí dó sī Ādróná Ịsịrayílí drị rá. Āko ĩ'di sī pá 'bājó drị la gá rī cécé jó 'a idélé írā pāpā-pāpā sáfírē sī rī áni, ālápítítí ru 'bū áni.

¹¹ Wó Ādróná idé drīlē Ịsịrayílí drị kí ũnzí ku; táni ĩ'bā kí Ādróná ndre agá rá tí, na kí ākónā āzila mvụ kí āko mvulé mvụ-mvụ rī kí ĩ'di andre

gàsī āngū ālu gá. ¹² Úpí jọ Músā nī, “Mí atú má rú 'bé sị gá 'dòlè āzila mí u'á 'dâ, ma míní írā 'bara-'bara mání sī āzítáná sījọ drị la gá rī kí fē, míní sī 'bá kí imbájó.”

¹³ Músā ko kí dó drị mụlé Yósūwā 'bá ĩ'di āzākolépi rī be, āzila Músā tụ dó 'bé Ādróná drị drị gálé. ¹⁴ Jọ 'bá ĩyō rī 'baní, “Ītē āma 'dâ kpere āma ní āgō agá ĩmi rú 'dòlè. Ārónī kí Húrī be kí adru ĩmi abe cí. 'Bá āzị drị kí íjọ isú kí drīdrīnī gá, 'bā mụ kí ĩ'ba rú sī íjọ la itújó.”

¹⁵ Músā la dó mụ tulé 'bé sị gálé 'bo, ỳrú'bụ aku dó 'bê cí. ¹⁶ Dīzā Úpí drị ri dó 'bé Sínáyī drị gá. Ỗrú'bụ aku 'bê drị ụ'dụ ázìyá, wó ụ'dụ ázìrī rī sī Úpí umve Músā 'i angájó ỳrú'bụ agálé. ¹⁷ Dīzā Úpí drị indré 'bá Ịsịrayílī drị 'baní 'bé drị gá 'dāá cécé ācí āko kí ivélépi rī áni. ¹⁸ 'Dā 'bā ũngúkú gá Músā 'bā mụ agá 'bé sị gálé, fi dó ỳrú'bụ agá. Āzila u'á dó 'bé drị gá 'dāá ụ'dụ kālī sụ āzila ínī kālī sụ.

25

Āko fējó Hémā Ādróná Ịnzījọ rī sịjọ rī

¹ Úpí jọ Músā ní, ² “Ílū 'bá Ịsịrayílī drị 'baní 'bā ají kí mání āwā'dīfō fēlé. Mí a'ị mání āko 'bá ālu-ālu lélépi āwā'dīfō fēlépi ĩ'di ásị agálé mání rá rī drị. ³ 'Dī kí āko míní mụlé a'ílé rī kī: gólūdī, sílīvā āzila aya būrōnzī rú rī; ⁴ wízī la 'bā gbētí 'bā adru kí bụlụ, pápūlū āzila ika; bōngó ājẹ rú mífí níríná, idélé ịndrị 'bíko sī rī; ⁵ kābīlō ínì vúlé rāngi sī ika rī kí, ānākpá íníríkó ālá la sī, bāwū 'bókọlọ ife drị sī, ⁶ tārā ādu; ādu ājị ngūlépi

vĩrĩ ùsũlé 'bá drĩ gá rĩ 'i ãzĩla lũbání ivélé ivê rĩ be; ⁷ ãzĩla írã únĩkĩsĩ rú rĩ kí írã ãzĩ ãjẹ rú icolé igbèlé átáló ãmbógó ãndânĩ rĩ 'bã bõngó ifódĩ rú rĩ gá ãzĩla bõngó jújú gá rĩ gá rĩ 'i.

⁸ “Dã 'bã ùngúkú gá 'bá Ịsịrayílĩ drĩ 'dĩ 'bã sị kí mání ãngũ ãlápítí la, ma dó sị u'á ì'ba abe. ⁹ Ịsị Hémã sị áma Ịnzjijó rĩ ãko ù'bãlé ala gá 'dĩ kí abe cécé mání mụlé i'dalé míní rĩ áni.”

Sãndúkũ Tị icíma drĩ

¹⁰ Úpí jọ Mùsã nì, “Bá Ịsịrayílĩ drĩ 'bã idé kí Sãndúkũ tị icíma drĩ bawũ 'bókòlò drĩ sị, 'bã zo mítã ãlu nùsũ, mgbọ la 'bã adru ãni rú mítã ãlu nùsũ, ãzĩla ãzo la urugálé ru rĩ 'bã adru ãni rú mítã ãlu nùsũ. ¹¹ Í'bu uru'ba la agá sị ãzĩla ãmvé sị rĩ gólũdĩ ãlá rĩ sị. ãzĩla mí ulí láyĩnĩ ùnĩ ãni la gólũdĩ sị uru'ba la gãsĩ pírí cí. ¹² Mí idé Sãndúkũ tị icíma drĩ ní ìmve gólũdĩ sị la kí sụ sị ì'di ujíjọ, mí icí kí pá la sụ rĩ kí agá, ìmve 'bã adru kí Sãndúkũ 'bã wókò ãlu rĩ gá ịrĩ ãzĩ rĩ gá vâ ịrĩ. ¹³ 'Dã 'bã ùngúkú gá, mí idé ife sị ì'di ujíjọ la kí bawũ 'bókòlò drĩ sị ãzĩla í'bu uru'ba la kí gólũdĩ sị cí ¹⁴ ãzĩla Ịsu ife sị ì'di ujíjọ la kí ìmve 'dã kí agá sị Sãndúkũ tị icíma drĩ 'bã búlú gãsĩ sị ì'di ujíjọ. ¹⁵ Ife sị Sãndúkũ tị icíma drĩ ujíjọ rĩ 'bã ace kí ìmve kí agá 'dãá ùgũgò; lẹ únze kí ku. ¹⁶ 'Dã 'bã ùngúkú gá í'bã dó ãzítánjá mání silé írã 'bara-'bara ịrĩ 'dã kí drĩ gá mání mụlé fèlé mídrĩ rĩ kí ala gá.

¹⁷ “Mí idé Sãndúkũ tị icíma drĩ ní ùmvúke ásị ịgbẹ drĩ sị ì'di tị ụpíjọ rĩ gólũdĩ ãlá rĩ sị, ãzo la 'bã adru ãni rú mítã ãlu nùsũ, mgbọ la 'bã adru

āni rú mítā ālu. ¹⁸ Mí idé kẹ̀rúbī úpúpí trū la kí ịrị gólūdī u'dilē u'dī rī sī úmvúke ásị ịgbẹ̀ drị 'bā tị āsịjọ rī kí gá. ¹⁹ Mí idé kẹ̀rúbī úpúpí trū ālu rī wókō ālu rī gá, āzị ālu rī vā āzị rī gá; mí icí kẹ̀rúbī úpúpí trū rī kí Sāndúkū 'bā tị be ālu tị la ịrị rī kí gá. ²⁰ Kẹ̀rúbī úpúpí trū rī 'bā inga kí ru úpúpí ụrụgálé ru 'bā aku kí dó sī úmvúke ásị ịgbẹ̀ drị sī Sāndúkū tị ụpịjọ rī cí. 'Bā ndre kí ru ndre-ndrē āzila 'bā ndre kí āngū āko sī Sāndúkū 'bā tị ụpịjọ rī gálé ru. ²¹ Í'bā írā 'bara-'bara ịrị 'dī kí Sāndúkū tị icíma drị agá āzila mí ụpị dó Sāndúkū tị cí. ²² Ma dó mụ drị ụfulé mí be úmvúke ásị ịgbẹ̀ drị sī Sāndúkū tị icíma drị tị ụpịjọ rī 'bā drịlẹ̀ gá, kẹ̀rúbī úpúpí trū ịrị ipalé Sāndúkū ịjọ vú nzejọ rī kí drīdrīgá 'dāá. Ma mụ drị ụfulé mí be āzila ma míní āzítáná mádrị bá Ịsịrayílị drị 'baní rī kí fē.

Méjā Mūkátī ālá rī 'bājó rī

²³ “Mí idé méjā bāwū 'bókọlọ drị sī, āzo la 'bā adru āni rú mítā ālu, mgbọ la 'bā adru āni rú nūsū mítā āzila āzo la ụrụgálé ru rī 'bā adru āni rú mítā ālu. ²⁴ Í'bu ụrụ'bá la gólūdī ālá rī sī āzila ịli tị la pírí gólūdī sī trọkịlịrị cí. ²⁵ Íli tị la trọkịlịrị 'bā adru āni rú ịnzị na āzila í'bu ị'di gólūdī sī cí. ²⁶ Mí idé ímve gólūdī sī la kí sụ méjā 'dī ní sī ị'di ujíjọ, āzila mí icí kí kónā la sụ 'dī kí agá āngū ị'di 'bā pá 'bā adrujọ rī kí agá. ²⁷ Ímve 'dī 'bā adru kí méjā 'bā búlú gāsī āni rú sī ife usúlé ị'di ujíjọ rī kí rujọ. ²⁸ Mí idé ife 'dī kí bāwū 'bókọlọ drị sī, í'bu kí ụrụ'bá gólūdī sī cí āzila ị'dụ dó méjā 'i ife 'dī kī sī. ²⁹ Mí idé sāánī, kópō, jágī āzila

bākūlẹ́ kí gólūdī ǎlá rī sī, sī wáyīnī ǎwǎ'dífô ru rī kí ūsūjọ́. ³⁰ Mũkátī ǎlá rī 'bǎ adru méjǎ 'dī drī gá sǎwǎ pírí sī cí.

Tárǎ céke

³¹ “Mí idé tǎrǎ céke gólūdī ǎlá u'dilé u'dī rī sī, ìndú la kí gbọ̀ṅì la be; kópô la cécé mǎwúwǎ ǎní rī kí abe, mǎwúwǎ drī drīkǎ nzìlẹ̀pí ku rī abe ǎzìla 'bǎ ícì kí ru mǎwúwǎ la abe pírí ǎlu.

³² Tǎrǎ céke 'bǎ gbọ̀ṅì gá mí idé kénì kí ǎzìyá, na rī kí wókô ǎlu rī gá ǎzì na rī kí wókô ǎzì rī gá. ³³ Kénì ǎlu-ǎlu ọ̀rọ̀'bá gá mí idé mǎwúwǎ

í'dá cécé ǎlímóndī drī agbélépí ǎzìla ayilẹ̀pí rī kí ǎní, 'bǎ adru kí na-na. Mí idé í'di pírí 'dī 'bǎ ǎní kénì ǎzìyá ǎfùlẹ̀pí tǎrǎ céke kí ọ̀rọ̀'bá gǎlẹ̀ 'dǎ 'ba rú. ³⁴ Tǎrǎ céke ágágá rī drī gá mǎwúwǎ idélé

cécé mǎwúwǎ ǎlímóndī drī ǎní agbélépí ngúlú ǎzìla ayilẹ̀pí rī 'bǎ í'dá 'bǎ adru kí sọ. ³⁵ Mǎwúwǎ

drīkǎ agbélépí ngúlú rī 'bǎ adru kí kénì ǎfùlẹ̀pí tǎrǎ céke kí ọ̀rọ̀'bá gǎlẹ̀ ru ìrī-ìrī sī na 'dī kí ìndúlẹ̀ gá ǎlu-ǎlu cí. ³⁶ Tǎrǎ céke, kénì la kí ǎzìla

mǎwúwǎ drī ngúlú rī kí abe, mí idé kí gólūdī ǎlá 'bara ǎlu la sī.

³⁷ “Mí idé dó tǎrǎ la ǎzìrī rī kí ǎzìla mí usú dó kí ọ̀rọ̀ gá, 'bǎ jì kí dó sī ǎngū benī. ³⁸ Mí

idé aya kpákuṅá ru sī ǎko kí rujọ́ jòku a'dújọ́ rī ǎzìla trẹ̀wéyì idélé gólūdī ǎlá rī sī la kí. ³⁹ Mí

ayú gólūdī ǎlá rī kílọ́ kǎlì na drī tówú sī tǎrǎ céke idéjọ́ ǎzìla ǎko ndú-ndú ala gá rī kí abe pírí. ⁴⁰ Mí adru múké-múké, mí idé jò ǎko 'dī kí pírí gbíyǎ í'dalé míní 'bé drī gǎlẹ̀ rī kí vú sī.”

26

Hémã Ādrónǎ Īnzǐjǎ rǐ

¹ Úpí jǎ Músã ní, “Ísǐ Hémã sǐ áma Īnzǐjǎ rǐ. Mí ayú bǒngó mụdrǐ mǐfǐ nírínǎ u'bólé wǐzǐ gbětí bǔlǔ, pápǔlǔ āzǐla ika sǐ la kí, 'bá ālǐgǒ āko idélé drǐ sǐ rǐ drǐ trǔ la 'bã idé kí í'dá kẹrǔbǐ āni la kí ụrụ'bá la kí gá cí. ² Bǒngó ayulé rǐ 'bã adru kí trǔ-trǔ, āzo la 'bã adru mítã mụdrǐ drǐ ĩrǐ, mgbọ la 'bã adru mítã ĩrǐ. ³ Mí ici bǒngó tǒwú rǐ kí ālu, mí idé vā āzǐ tǒwú rǐ kí abe 'dã áni. ⁴ Mí ịgbẹ 'bú bǒngó bǔlǔ sǐ la kí bǒngó tǒwú icilé ālu rǐ 'bã tị gāsǐ, mí idé vā bǒngó āzǐ tǒwú icilé ālu rǐ kí abe 'dǐ 'bã áni. ⁵ Mí ịgbẹ 'bú 'dǐ kí bǒngó tǒwú icilé ālu rǐ 'bã tị gá kǎlǐ tǒwú āzǐla 'bú kǎlǐ tǒwú bǒngó āzǐ tǒwú icilé ālu rǐ 'bã tị gá, 'bú 'dǐ 'bã ndre kí ru ndre-ndrē. ⁶ 'Dã 'bã ũngúkú gá mí idé gǒlǐ idélé gólǔdǐ sǐ rǐ kí kǎlǐ tǒwú āzǐla mí ayú kí sǐ bǒngó 'dǐ kí ũgǐjǎ ālu, ịjǎ 'dǐ sǐ, Hémã sǐ áma Īnzǐjǎ rǐ 'bã ici rǔ sǐ ru ālu benǐ.

⁷ “Mí idé bǒngó āzǐ kí mụdrǐ drǐ ālu ĩndrǐ 'bíkó sǐ, sǐ Hémã sǐ áma Īnzǐjǎ rǐ drǐ akujó. ⁸ Bǒngó mụdrǐ drǐ ālu 'dǐ 'bã adru kí pírí trǔ-trǔ, āzo la 'bã adru kí mítã mụdrǐ drǐ na āzǐla mgbọ la 'bã adru mítã ĩrǐ. ⁹ Mí ici bǒngó tǒwú rǐ kí āngǔ ālu gá, mí ici vā āzǐ ázǐyá rǐ kí āngǔ ālu gá. Bǒngó nǎmbã ázǐyá sǐ Hémã 'bã drǐlẹ gá rǐ mí aca ĩ'di ĩrǐ. ¹⁰ Mí ịgbẹ 'bú 'dǐ kí bǒngó tǒwú icilé ālu rǐ 'bã tị gá kǎlǐ tǒwú āzǐla 'bú kǎlǐ tǒwú bǒngó āzǐ tǒwú icilé ālu rǐ 'bã tị gá. ¹¹ Mí idé gǒlǐ bǔrǒnzǐ sǐ rǐ kí kǎlǐ tǒwú āzǐla mí ũgǐ kí 'bú míní ịgbélé bǒngó tị gá rǐ kí agá sǐ Hémã 'dǐ umbéjǎ āko ālu

rú. ¹² Ígī bōngó tị ãfūlépi nŭsŭ rú rĩ Hémã sī áma
 ɪnzijó rĩ 'bã ũngúkú gá. ¹³ Bōngó tị acelépi rĩ 'bã
 adru nŭsŭ mítã wókō ɪrĩ rĩ kí agá; tị la acelépi
 rĩ ála ũgī la Hémã sī áma ɪnzijó rĩ 'bã búlú gāsī,
 sī ɪ'di akujó. ¹⁴ Mí idé Hémã 'dĩ ní ãko ɪ'di akujó
 la kãbílógó 'bã íniríkō u'bélé rãngi ika la sī la sī,
 ãzila mí aku ɪ'di drĩ ãnãkpá íniríkó ãlá la sī.

¹⁵ “Mí idé bawũ ɪdɪnã ru kpɪ la kí bawũ 'bókólō
 drĩ sī sī Hémã sī áma ɪnzijó rĩ sijó. ¹⁶ Bawũ ɪdɪnã
 ru rĩ kí píri 'bã zo kí mítã sɔ-sɔ ãzila mgbọ la
 kí drĩdrĩnĩ gá rĩ 'bã adru sɛndimĩtã 66, ¹⁷ sɪ la
 'bã ãfũ kí ɪrĩ sī ɪ'di icijó ãzĩ rĩ be. Mí idé bawũ
 ɪdɪnã ru Hémã sī áma ɪnzijó rĩ drĩ kí píri 'dĩ 'bã
 áni. ¹⁸ Mí idé bawũ ɪdɪnã ru rĩ kí kãlĩ ɪrĩ Hémã
 sī áma ɪnzijó rĩ 'bã wókō ándrá rĩ gá ¹⁹ ãzila mí
 idé ãko bawũ ɪdɪnã ru rĩ kí ɪndũ usújó sílĩvã rú
 la kí ɪ'banĩ cí, mí idé bawũ ɪdɪnã ãlu-ãlu ní ãko
 ɪndũ la sujó rĩ kí ɪrĩ-ɪrĩ, ɪsu ɪndũ la idélé sílĩvã sī
 rĩ ɪdɪnã ãlu-ãlu 'bã tị ãfūlépi rĩ gá. ²⁰ Hémã sī
 áma ɪnzijó rĩ 'bã wókō úrúlé rĩ gá, mí idé bawũ
 ɪdɪnã ru la kí kãlĩ ɪrĩ ²¹ ãzila ɪndũ la idélé sílĩvã
 sī rĩ 'bã adru kí kãlĩ sɔ, ɪdɪnã ãlu-ãlu ɪndũ gá 'bã
 adru kí ɪrĩ-ɪrĩ. ²² Mí idé Hémã sī áma ɪnzijó rĩ
 ní bawũ ɪdɪnã ru rĩ kí ázĩyá, wókō la ɪtũ 'bã 'de
 agálé ru rĩ gá, ²³ mí idé vã bawũ ɪdɪnã ru rĩ kí
 ɪrĩ kónã Hémã sī áma ɪnzijó rĩ drĩ 'bã tị ní ãsijó
 rĩ gá. ²⁴ Kónã ɪrĩ 'dĩ kí agá lē úsu ɪdɪnã kí ímve
 ãlu agá ɪrĩ ɪ'dójó ɪndũ la gá kpere drĩ la gá; ɪmi
 idé ɪdɪnã 'dĩ kí ɪrĩtrá úví ãlu sī. ²⁵ ɪjọ 'dĩ sī, bawũ
 ɪdɪnã ru rĩ kí dó sī adru ãrō ãzila ɪndũ la sílĩvã
 rú rĩ kí adru mɔdrĩ drĩ ázĩyá, ɪdɪnã ãlu-ãlu ɪndũ
 gá ɪrĩ-ɪrĩ.

26 “Mí idé bǎwũ 'bókólǒ drǐ sǐ, bǎwũ alalé alá la kí: tǒwú rǐ 'bǎ adru kí bǎwũ ǐdǐnǎ ru Hémǎ sǐ áma ǐnzǐjǒ rǐ 'bǎ búlú ǎlu rǐ gá, 27 ázǐ tǒwú rǐ 'bǎ adru kí vǎ búlú la ázǐ rǐ gá, ázǐla bǎwũ ǐdǐnǎ ru tǒwú rǐ 'ba adru kí wókō la ǐtǔ 'bǎ 'de agǎlé ru rǐ gá ǎngũ Hémǎ sǐ áma ǐnzǐjǒ rǐ 'bǎ tǐ 'bǎ sǐ ǎsǐjǒ rǐ gá. 28 Bǎwũ jó ife rú 'bǎlé ágágá alalé alá rǐ 'bǎ adru i'dónǎ gá kpere ǎsǐnǎ gá bǎwũ ǐdǐnǎ ru ágágá rǐ kí drǐ gǎsǐ. 29 Í'bu bǎwũ ǐdǐnǎ ru 'dǐ kí urun'bǎ gólǔdǐ sǐ cí ázǐla mí idé ǐmve gólǔdǐ sǐ la kí sǐ bǎwũ alalé alá jó ife rú ǐjǔlé 'dǐ kí rujǒ cí.

30 “Mí idé Hémǎ sǐ áma ǐnzǐjǒ rǐ ũví la i'dajǒ la míní 'bé drǐ gǎlé rǐ 'bǎ vúnǎ sǐ.

31 “Mí idé kátēnǐ u'bélé wǐzǐ gbētí búlú, pápǔlũ ázǐla ika sǐ la kí, 'bǎ ǎlǐgǒ ǎko idélé drǐ sǐ rǐ drǐ trǔ la 'bǎ idé kí í'dǎ kǐrǔbǐ ǎni la urun'bǎ la gá cí. 32 Ígǐ kátēnǐ 'dǐ gǒlǐ idélé gólǔdǐ sǐ usúlé ǐdǐnǎ sǔ idélé bǎwũ 'bókólǒ drǐ sǐ urun'bǎ 'bulé gólǔdǐ sǐ ázǐla usúlé ǐndú la idélé sílǐvǎ sǐ rǐ kí drǐ gá rǐ gá. 33 Ígǐ dó kátēnǐ 'dǐ láyǐnǐ gǒlǐ 'badrǐ urun'bǎ gá Hémǎ 'bǎ drǐ gá ázǐla í'bǎ dó Sǎndúkǔ tǐ icǐma drǐ kátēnǐ ǐndúlé gá. Kátēnǐ 'dǐ la dó ǎngũ ǎlá rǐ kí awa ǎngũ ǎlá ǎndǎnǐ rǐ be. 34 Mí ǔpǐ dó Sǎndúkǔ tǐ icǐma drǐ tǐ úmvúke ásǐ ǐgbǐ drǐ sǐ cí ǎngũ ǎlá ǎndǎnǐ rǐ gá 'dǎá. 35 Í'bǎ dó méjǎ ǎmvélé ǎmvélé ru 'bǎ adru sǐ kátēnǐ agá ku. Í'bǎ ǐ'di Hémǎ sǐ áma ǐnzǐjǒ rǐ 'bǎ wókō ǔrúlé rǐ gá ázǐla í'bǎ tárǎ céke 'bǎ ndre kí ru wókō la ándrá rǐ be.

36 “Kǐjǐ sǐ fǐjǒ Hémǎ 'dǐ agǎlé rǐ gá, mí idé kátēnǐ u'bélé wǐzǐ gbētí búlú, pápǔlũ ázǐla ika

sī la kí 'bá bōngó cālēpi rī 'bā cā kí ī'di ālīgō sī.
³⁷ Mí idé gōlī gólūdī sī rī kí kátēnī 'dī nī āzila
 ịdịnà bāvū 'bọkọlọ drị sī 'bulé gólūdī sī cí la kí
 tōwú. Mí idé āko ịndụ la 'bājó vū gá rī kí tōwú
 būrônzī sī.”

27

Ālītārī sī ịdétáná ivélé ivè rī kí ivéjọ rī

¹ Úpí jọ Mūsā ní, “Ípa ālītārī bāvū 'bọkọlọ drị
 sī, 'bā adru trū-trū āzo la 'bā adru mítā ịrị, mgbọ
 la mítā ịrị, āzo la ụrụgálé ru rī mítā ālu. ² Mí upa
 újéke la kí kónā la sụ 'dī kí gāsī pírí, ālītārī kí
 újéke la abe mí upa kí ife ālu la ụrụ'bá gá, āzila
 í'bu ụrụ'bá la būrônzī sī. ³ Mí idé úmvú sī úfóro
 iyájó, āko sī āko ùpējó, bākùlẹ sī āko ùyājó, fókí
 āmbógó sī ịzá ùsójó āzila sūfūríyā sī āko ụsijó
 ācí drị gá rī abe pírí būrônzī sī. ⁴ Mí idé ī'diní
 kēyíkēyī aya būrônzī rú rī sī, mí idé ímve kí sụ
 būrônzī sī, sī pá la kí ịcịjọ kónā la sụ 'dī kí gāsī.
⁵ Í'bā kēyíkēyī ālītārī drị gá ī'di dó sī adru 'bụ
 ágágá ālītārī agá 'dā agá 'dāá. ⁶ Mí idé Ālītārī
 'bā ife sī ī'di 'dujọ rī kí bāvū 'bọkọlọ drị sī, í'bu
 ụrụ'bá la kí aya būrônzī rú rī sī. ⁷ Mí usú ife sī
 ī'di ụjịjọ 'dī kí ímve kí agá sī ālītārī 'bā wókō ịrị
 rī kí agá sī ī'di ụ'dujọ. ⁸ Mí idé ālītārī 'a Sāndúkù
 áni mgbọ rú 'bā lū i'dójó drị la gá kpere ịndụ la
 gá. Mí idé ī'di cécé mání i'dalé míní 'bé sị gálé
 rī áni.

Lịcọ 'a

⁹ “Íce Hémā sī áma ịnzịjọ rī 'bā lịcọ 'a andre
 bōngó ājẹ rú mịfị níríná rī sī. Wókō la ándrá

rĩ 'bā zo mítā kālĩ sũ drĩ sũ. ¹⁰ Mĩ ũgĩ bōngó 'dĩ kí gōlĩ sīlīvā rú rĩ sī ịdị́nà bũrônzĩ rú kālĩ ịrĩ usúlé ịndụ́ la bũrônzĩ rú kālĩ ịrĩ rĩ kí ụrụ'bá gá. ¹¹ Wókō la ụrụ́ rĩ 'bā āzo 'bā adru mítā kālĩsũ drĩ sũ. Mĩ ũgĩ bōngó 'dĩ kí gōlĩ sīlīvā rú rĩ sī ịdị́nà bũrônzĩ rú kālĩ ịrĩ usúlé ịndụ́ la bũrônzĩ rú kālĩ ịrĩ rĩ kí ụrụ'bá gá gōlĩ sīlīvā rú āzıla rịnĩ kí sī.

¹² “Lịcọ́ 'a 'bā wókō ịtụ́ 'bā 'de agálé ru rĩ gá, mĩ ũgĩ bōngó mítā kālĩ ịrĩ drĩ ịrĩ rĩ kí, ịdị́nà mụdrị́ usúlé ịndụ́ la mụdrị́ rĩ kí ụrụ'bá gá rĩ gá. ¹³ Lịcọ́ 'a 'bā wókō ịtụ́ 'bā āfũ agálé ru rĩ cejó āzo la 'bā adru mítā kālĩ ịrĩ drĩ ịrĩ. ¹⁴ Āngũ la sī fijó rĩ 'bā wókō ālu rĩ gá, bōngó gílé rĩ 'bā āzo 'bā adru āni rú mítā ázịrĩ, ịdị́nà la 'bā adru kí na āzıla āko idélé sī ịdị́nà kí ịndụ́ usújó rĩ 'bā adru kí na. ¹⁵ Bōngó gílé āngũ sī fijó rĩ 'bā wókō āzị́ rĩ gá rĩ 'bā āzo 'bā adru kí āni rú mítā ázịrĩ, ịdị́nà la 'bā adru kí na āzıla āko idélé sī ịdị́nà kí ịndụ́ usújó rĩ 'bā adru kí na.

¹⁶ “Kējị́ sī fijó lịcọ́ 'a gálé rĩ gá ịgĩ bōngó mịfị́ nírínà mítā úròmĩ 'bá bōngó cālẹ́pí rĩ 'bā kí cālẹ́ ālịgọ́ sī, u'belé wízị́ gbětí bũlụ́, pápũlũ āzıla ika sī kátènĩ rú rĩ kí ịdị́nà sũ usúlé āko sī kí ịndụ́ usújó sũ rĩ kí agá rĩ kí ụrụ'bá gá. ¹⁷ Ịdị́nà pírí usúlé sī lịcọ́ 'a andre cejó rĩ kí ịcị́ kí aya ịzínà sīlīvā rú rĩ kí sī āzıla gōlĩ sī bōngó kí ũgị́jọ́ rĩ kí idé kí sīlīvā sī, āko sī ịdị́nà kí ịndụ́ usújó rĩ kí idé kí bũrônzĩ sī. ¹⁸ Āko Lịcọ́ 'a andre cejó rĩ 'bā āzo la 'bā adru mítā kālĩ sũ drĩ sũ, mgbọ́ la 'bā adru mítā kālĩ ịrĩ drĩ ịrĩ āzıla āzo la ụrụgálé ru rĩ 'bā adru mítā ịrĩ dũ ịrĩ, bōngó ājẹ́ rú mịfị́ nírínà rĩ sī. Āko sī ịdị́nà kí ịndụ́ usújó rĩ kí idé kí bũrônzĩ sī. ¹⁹ Āko pírí

ayúlé Hémã sī áma ĩnzĭjọ rĩ agá rĩ kí, áló ĩ'di drĭ kí lĭcọ 'a drĭ kí abe ídé kí bŭrônzĩ sī.”

Tárã Ādu

²⁰ Úpí jọ Músã nî, “Mí azĭ anzĭ Įsĭrayĭlĭ drĭ 'baní 'ba ají kí ādu ālá mĭzĕyĭtŭ drĭ ĩ'baní nzilé rĩ 'bã āzĭ kí tólé tárã agá 'dãã 'bã ve sĭ jã 'dã. ²¹ Ārónĭ kí anzĭ ĩ'di drĭ abe 'bã 'bã kí tárã tĭ Hémã tĭ icĭma* drĭ agá āmvé āmvélé ru kátĕnĭ Sãndŭkŭ tĭ icĭma drĭ 'bã drĭlĕ gá rĩ gá. Tárã 'bã ve Sãndŭkŭ tĭ icĭma drĭ 'bã drĭlĕ gá i'dójó ĩndró sĭ kpere ũ'bŭtĭ gá Úpí drĭlĕ gá. Įjọ 'dĩ la adru āzĭtãnjá ru 'bá Įsĭrayĭlĭ drĭ 'baní anzĭ ĩ'badrĭ drĭlĕ gálé rĩ abe jã 'dã.”

28

Bõngó Ātalo 'badrĭ kĭ

¹ Úpí jọ Músã nî, “Mí anzé mí ádrĭpĭ Ārónĭ kí anzĭ ĩ'didrĭ Nãdábũ 'i, Ābĭhũ 'i, Įĭiyázã 'i āzĭla Įtãmárĭ abe 'bá Įsĭrayĭlĭ drĭ kí agálé rá. Įjọ 'dĩ sĭ kí dó sĭ āzĭ nga mánĭ ātalo rú. ² Mí įgbĕ mí ádrĭpĭ Ārónĭ ní bõngó ālá ĩ'di 'bãlépĭ ndú 'bá kí agá 'dã la kí, ála dó sĭ ĩ'dinĭ ĩnzĭtãnjá fĕ ārútãnjá be. ³ Įlũ 'bá ālĭjọ rú mánĭ ĩ'baní úrĭndĭ ũndũwã drĭ fĕjọ 'dĩ 'baní pĭrĭ 'bã įgbĕ kí Ārónĭ ní bõngó sŭlé sŭsũ rĩ kí cí. Įjọ 'dĩ sĭ ála dó sĭ ĩ'di 'bã ndú adrujọ átáló ru āzĭ mádrĭ agá. ⁴ Bõngó ĩ'baní mŭlé įgbĕlé rĩ kí: bõngó jŭjŭ gá rĩ 'i, ĩfódĩ,* kọtĭ āzo rĩ, kãnzũ, bõngó sĭ drĭ umbéjọ rĩ 'i, āzĭla sĕrĭ

* **27:21** Hémã tĭ icĭma drĭ 'bá Yãhŭdĭ rú rĩ kí vã umve la Hémã sĭ Ādrónã ĩnzĭjọ rĩ. * **28:4** Įfódĩ ĩ'di bõngó sŭlé kọtĭ drĭ gá rĩ 'i.

igbele ũniyambamba rĩ. 'Bā igbe kí mí ádrípí Ārónĩ ní anzi ĩ'didrĩ kí abe bōngó alá 'dĩ kí, ijó 'dĩ sī kí dó sī āzĩ nga mání átáló rú. ⁵ 'Bá ālìgọ rú 'dĩ 'bā ayú kí gólūdĩ, wízĩ gbětí bŭlŭ, pápŭlŭ āzıla ika āzıla bōngó mifĩ nírínǎ rĩ kí.

⁶ "'Bá ālìgọ rú 'dĩ 'bā ayú kí wízĩ gólūdĩ rú, wízĩ gbětí bŭlŭ, pápŭlŭ ika āzıla bōngó mifĩ nírínǎ rĩ kí sī ĩfódĩ igbejó, 'bā u'bé kí ĩ'di ālìgọ sī ũniyambamba rú. ⁷ Mí idé ĩfódĩ 'bā kótrọ drĩ gá bōngó ĩbá 'bā adru kí ĩrĩ sī ĩ'di icíjọ. ⁸ 'Bá ālìgọ rú rĩ 'bā ayú kí wízĩ gólūdĩ rú, wízĩ gbětí bŭlŭ, pápŭlŭ, ika āzıla bōngó mifĩ nírínǎ rĩ kí sī sẹrĩ cǎjó, sẹrĩ kí ĩfódĩ be 'bā adru kí ālu.

⁹ "Mí a'dú irā únĩkĩsĩ rú la kí ĩrĩ, isĩ anzi İşirayĩlĩ drĩ kí rú drĩ la gá. ¹⁰ İsí rú ázıyá rĩ kí irā ālu rĩ drĩ gá āzıla ázıyá acelépi rĩ kí irā āzı rĩ drĩ gá tınǎ ĩ'badrĩ kí vú sī. ¹¹ 'Bá sī rú anzi İşirayĩlĩ drĩ 'badrĩ kí ālìgọ sī irā ĩrĩ ājẹ rú rĩ kí drĩ gá āzıla 'bā usú irā 'dĩ kí gólūdĩ kí rulépi cí rĩ agá. ¹² Mí igbe kí bōngó ĩbá ĩfódĩ 'bā kótrọ gá rĩ drĩ gá. Gẹrĩ 'dĩ sī Ārónĩ la dó sī rú 'dĩ kí 'du ĩ'di 'bā kótrọ gá. İjọ 'dĩ sī ma, Úpí 'i ma dó sī anzi İşirayĩlĩ drĩ kí ijó igá. ¹³ İcā ĩbáká gólūdĩ rú la kí ru ĩkpálépi ¹⁴ āzıla ru icílépi nōrórō idélé gólūdĩ alá la sī ĩrĩ ĩbáká áni la, āngŭ ĩ'bā kí ru icójó ĩkpájọ rĩ gá."

Bōngó jújú gá rĩ

¹⁵ Úpí jọ Mūsā ní, "Mí igbe átáló āmbógó āndānĩ rĩ ní bōngó jújú gá dīlépi lērēlērē cécé ĩfódĩ áni rĩ sī ijó amájọ Ādrónǎ 'bā lélé rĩ áni. Mí ayú wízĩ gólūdĩ rú, wízĩ gbětí bŭlŭ, pápŭlŭ,

ika āzila bōngó mīfī níríná rī kí sī ĩ'di igbejó drímvú ālígó drī sī. ¹⁶ Āzo la kí mgbo la abe 'bā adru kí trū-trū ágbó ĩ'di ĩrī. ¹⁷ 'Dā 'bā vúlé gá mí ũ'bā uru'bá la gá írā pārá-pārá la kí láyīnī sī su. Láyīnī la i'dójó rī 'bā adru írā rúbī, tōpázī, āzila ĩmērálídī ru rī kí; ¹⁸ láyīnī ĩrī rī gá írā tākúsē rú, sáfirē rú, āzila dáyímōndī rú rī kí; ¹⁹ láyīnī na rī gá írā jāsīnítō rú, írā ágātē rú, āzila írā āmētēsītō rú rī kí; ²⁰ láyīnī su rī gá írā kūrīsīlītō rú, írā únīkīsī rú āzila írā yāsípē rú rī kí. Írā 'dī kí útī kí gólūdī sī. ²¹ Írā 'bā adru kí mūdri drī ĩrī, írā ālu-ālu drī gá úsī anzi İşirayīlī drī kí rú, úsī rú 'dā kí pá tujó ínátī mūdri drī ĩrī 'dī kí kējī gá.

²² “Bōngó jújú gá rī ní mí idé nōrórō cécé ĩbáká āni la gólūdī ālá rī sī. ²³ Mí idé rínī gólūdī sī la kí ĩrī āzila ígī kí bōngó jújú gá rī 'bā kónā ĩrī la kí gá. ²⁴ Mí ũgī ĩbáká nōrórō gólūdī rú ĩrī 'dī kí rínī kí agá bōngó jújú gá rī 'bā kónā kí gá. ²⁵ ĩbáká nōrórō gólūdī rú 'dī 'bā tī kí gá ígī ĩfódī 'bā ĩbáká kótró gá rī kí drīlégâlé ru. ²⁶ Mí idé rínī gólūdī sī la kí ĩrī āzila mí ũgī kí bōngó jújú gá rī 'bā kónā la ĩrī rī kí tī gá agâlégâlé ru ĩfódī rú sī. ²⁷ Mí idé vā rínī gólūdī sī la kí āzī ĩrī mí ícī kí bōngó ĩbā ĩfódī 'bā kótró gá rī 'bā ĩndúlégâlé gá mēlētī gá 'dōlégâlé ru, āni rú āngū ĩ'bā kí sī ru ĩsújó rī gá. ²⁸ Mí ícī rínī ĩfódī drī kí rínī bōngó jújú gá rī 'bā ĩbáká bŭlŭ rī sī, āzila ícī kí sérī úpícégâlé gá rī gá, 'bā adru rú sī mgbemgbe.

²⁹ “Sáwā Ārónī 'bā fijó Āngū Ālá rī agâlégâlé rī sī, lē 'bā sŭ bōngó jújú gá sī rú sŭrú İşirayīlī drī mūdri drī ĩrī 'dī kí sījó drī la gá rī cí. İjó 'dī sī ma

Úpí 'i, ma dó sī anzi Ịsịrayílị drị kí ịjọ ịgá. ³⁰ Lẽ 'bā sụ vā Ụrịmụ āzıla Tāmímụ bōngó jùjù gá rī drị gá, ịjọ 'dī kí sī adru Ẽrọnị ásị drị gá cí ỉ'diní fi agá Úpí drịlẹ gálẹ. Ịjọ 'dī sī ỉ'di dó sī ịjọ mâ lẹlẹ rī pẹ 'bá mádrị Ịsịrayílị drị rī 'baní.

Bōngó āzị Ātalo 'badrị rī kī

³¹ “Mí idé kọtị āzo sī ịfódí sụjọ drị la gá rī pírí bōngó bụlụ rī sī, ³² 'bā adru 'bụ trū ágágá drịkā ní sī fịjọ. Tị la 'bụ ru imbe gá āzıla drị gá 'dī kí úci kí cīcī kálā gá rī áni, 'bā uce kí rú sī ku. ³³ Mí u'bé tị la gāsī ife pōmūgūránātī rú rī 'bā í'dá; gbētí bụlụ, pápūlū āzıla ika rú trọkịlịrị, ũlángí gólūdī rú la trū kí drīdrīnị gá cí. ³⁴ Í'dá ũlángí idélé gólūdī sī rī drị kí āzıla ife pōmūgūránātī drị kí mí ũ'bā kí kọtị 'bā imbe tị gāsī trọkịlịrị. ³⁵ Ẽrọnị 'bā sụ bōngó 'dī 'i ỉ'di 'bā 'bá kí drị ce agá. Ỉ'di 'bā fi agá Ẽngū Ẽlā rī gá Úpí drịlẹ gálẹ āzıla āfū agá āmvé 'dólẹ, ịjọ 'dī sī, ịcọ dó sī drālẹ ku.

³⁶ “Ídị gólūdī ǎlā rī 'bara rú āzıla ísī drị la gá: ẼLÁ RU ÚPÍ NÍ. ³⁷ Mí úmbé ỉ'di bōngó ịbáká bụlụ la sī, bōngó sī drị umbéjọ rī 'bā mėlẹtị gálẹ ru. ³⁸ Ẽrọnị 'bā sụ ỉ'di ỉ'di 'bā androko gá, ịjọ 'dī sī, Úpí la dó sī ǎko pírí 'bá Ịsịrayílị drị 'bā kí idélé idétáná ru rī kí ǎ'í rá, drị kí táni ịjọ iza.

³⁹ “Ícā bōngó Ẽrọnị drị kánzū rú rī bōngó ǎjẹ rú mịfị níriná rī sī, bōngó sī drị umbéjọ rī bōngó ǎjẹ rú mịfị níriná rī sī āzıla mí u'bé Sẹrị la ũniyambamba rú. ⁴⁰ Anzi Ẽrọnị drị 'baní, mí ịgbe kánzū, bōngó sī drị umbéjọ rī 'i, āzıla sẹrị,

ála sī ĩ'baní ĩnzĭtáná fě ārútáná be. ⁴¹ Mí ũsũ dó Ārónĭ kí anzĭ ĩ'didrĭ abe bōngó 'dĭ kí sĭ, mí ũsũ kí ādu sĭ drĭ tĭjó kí drĭ gá āzĭla kí 'bājó ndú. Ítĭ dó drĭ kí drĭ gá, ĩjó 'dĭ sĭ kí dó sĭ adru ātalo rú āzĭ ngalé mánĭ.

⁴² “Mí ĩgbẹ pájāmā 'bá 'dĭ 'baní sĭ ĩ'bā pílípílí atrijó, āzo la 'bā adru úpícẹ gá kpere ĩlí gá.

⁴³ Ārónĭ kí anzĭ ĩ'di drĭ abe 'bā sũ kí bōngó 'dĭ kí ĩ'bā kí fi agá Hémā tĭ icĭma drĭ agálé jōku āngũ ālĭtārĭ drĭ gálé āzĭ ngajó Āngũ Ālá rĭ gá, ĩjó 'dĭ 'bā adru rú sĭ ĩ'baní ĩjó ũnzĭ ru āzĭla drā rú ku.

“Dĭ la adru āzĭtáná ru Ārónĭ ní anzĭ ĩ'didrĭ drĭlé gálé rĭ abe jā 'dā.”

29

Ārónĭ kí 'bājó ndú anzĭ abe ātalo rú rĭ

¹ Úpí jọ Mūsā nĭ, “Dĭ kí ĩjó míní mụlé idélé sĭ Ārónĭ kí 'bājó ndú anzĭ abe ātalo rú rĭ kĭ: Mí a'dú mọnĭgọ ālu mŭlŭkŭdŭ la kábĭlógó ĩrĭ bĭlémĭ kóru la kí abe. ² Mí idé mŭkátĭ ānáfóró ngánŭ drĭ mĭnāmĭnā ākŭkĭ kóru rĭ sĭ, mŭkátĭ mvutu rĭ, kékĭ usalé ādu sĭ rĭ, mŭkátĭ nírĭnjá aselé ādu sĭ rĭ.

³ Í'bā kí gŭfá agá, mí ají kí mọnĭgọ āzĭla kábĭlō ĩrĭ 'dā abe idétáná ru mánĭ. ⁴ 'Dā 'bā ũngúkú gá mí ají dó Ārónĭ kí anzĭ ĩ'didrĭ kí abe kĕjĭtĭ sĭ fĭjó Hémā tĭ icĭma drĭ agá rĭ gá āzĭla mí ũjĭ dó kí ĩyĭ sĭ. ⁵ Mí ũsũ dó bōngó 'dĭ kí Ārónĭ uru'ba gá, kánzŭ, kótĭ, ĩfódĭ, bōngó jújú gá rĭ āzĭla sĕrĭ. Mí icĭ ĩ'di ĩfódĭ uru'ba gá sĕrĭ cālé ālĭgọ sĭ rĭ sĭ. ⁶ Mí umbé drĭkā la bōngó sĭ drĭ umbéjó rĭ sĭ, mí icĭ

gólūdĩ ālá dīlé 'bara sī drī la gá sījó la ĀLÁ RU
 ĀDRÓŃÁ NÍ rī. ⁷ Mí ūsū ādu drī tījó 'bá drī gá
 rī sī ĩ'diní ūkpō fējó. ⁸ Mí ūsū ngópika kí kánzū
 ĩ'badrī ātalo 'badrī kí sī ⁹ āzila mí umbé kí drī gá
 bōngó sī drī umbéjó rī cí. 'Dā 'bā ūngúkú gá mí
 úmbé dó Ārōṅī kí úpicé ngópika kí abe sērī sī.
 Ījó ĩ'baní adrujó ātalo rú rī ú'bā ĩ'di āzítáná ru
 jā 'dā. Gērī 'dī sī mi dó Ārōṅī kí 'bā ndú ngópika
 abe.

¹⁰ “Mí ají mōṅṅó Hémā tī icíma drī 'bā drīlé
 gá, āzila Ārōṅī kí ngópika abe 'bā ūtī kí drī drī
 la gá. ¹¹ Īlī ĩ'di Úpí drīlé gá kējītī sī fijó Hémā tī
 icíma drī gá 'dāá. ¹² Mí ābī mōṅṅó 'bā ārí āzí, mí
 ū'bā ĩ'di ālītārī 'bā újé sū rī kí agá tīndrímváná
 sī āzila ĩmbī la acelépi rī mí ūsū ĩ'di ālītārī ĩndú
 gá 'dāá. ¹³ 'Dā 'bā ūngúkú gá úsā āko agá rī kí
 akulépi rī kí mí anzé kí rá, úgú gá rī abe, rókójí
 úsā ala gá rī abe, mí ivé kí ālītārī drī gá 'dāá.
¹⁴ Wó mí ivé mōṅṅó 'bā ĩzá íniríkō la abe ífí la
 kí abe āngū 'bá 'bā kí sī u'ájó rī gá āmvé-āmvélé
 ru. 'Dī ídétáná sī ĩjó ūnzí ātalo 'badrī kí idéjó rī.

¹⁵ “Mí a'dú kābīlógó āzí ālu rī, Ārōṅī kí
 ngópika abe 'bā ūtī kí drī drī la gá. ¹⁶ Īlī ĩ'di āzila
 mí ūyā ārí la āngū ālītārī drī 'bā wókō kí agá sī
 pírí. ¹⁷ Mí ūlī ĩzá kābīlógó drī ndú-ndú āzila mí
 ūjī ífí la kí ĩzá la pá gá rī kí abe, í'bā kí drīkā abe
 ĩzá ĩmbī acelépi 'dī abe ālītārī gá 'dāá. ¹⁸ 'Dā 'bā
 ūngúkú gá mí ivé dó ĩzá kābīlógó drī pírí ālītārī
 drī gá 'dāá. ĩ'di ídétáná ivélé ivé Úpí ní ngūlépi
 vīrī rī 'i.

¹⁹ “Mí a'dú kābīlógó āzí rī 'i, Ārōṅī 'bā tī kí drī

drī la gá ngópika abe. ²⁰ Ílì ǐ'dī āzila mí ābī ārī la 'bā āzī, ǐ'bā ǐ'di Ārōnī 'bā bīlẹ drīlẹ āndá gá rī gá āzila ngópika kí 'bā bīlẹ drīlẹ āndá gá rī kí gá, drī ágó āndá gá rī kí gá, ǐ'bā pá ágó āndá gá rī kí gá. 'Dā 'bā ũngúkú gá mí ũyā dó ārī la 'bā āzī rī ālītārī 'bā wókō kí agā sī pírí. ²¹ Í'dụ ārī ālītārī gá 'dāá rī 'bā āzī ādu drī tǐjọ 'bá drī gá rī abe āzila mí ũyā ǐ'di Ārōnī ụrụ'bá gá bōngó ǐ'didrī kí abe āzila ngópika kí ụrụ'bá gá bōngó ǐ'badrī kí abe. Ārōnī kí ngópika abe āzila bōngó ǐ'badrī kí abe ála dó sī kí 'bā ndú mání.

²² “Kābīlógó 'dī rụ 'dā mí alị úsā āko agá rī kí akulépi rī kí, úsā kótẹ gá rī, úsā la úgú drī gá rī abe, rókójí kí úsā ala gá rī abe, āzila ǐlì la pá āndá gá rī abe. 'Dī kābīlógó sī drī tǐjọ kí drī gá rī.

²³ Angájọ gúfá mūkátī ākúkị kóru 'bālẹ Úpí drīlẹ gá rī kí agá, mí a'dụ mūkátī ākúkị kóru mvụtu rī ālu, kékī idélé ādu sī rī āzila mūkátī níríná aselé ādu sī rī kí abe. ²⁴ Í'bā āko 'dī kí pírí Ārōnī kí drī gá ngópika abe āzila ílū ǐ'baní 'bā inga kí āko 'dī kí fẹlẹ Úpí ní idétáná ru. ²⁵ 'Dā 'bā ũngúkú gá mí a'dụ ākónā idétáná ru 'dī kí 'bá 'dī kí drī gá 'dā rá, mí ivé kí ālītārī drī gá 'dāá, idétáná ivélé ivé ājị ngūlẹpi vīrī rī 'bā drī gá sī āyīkō fẹjó Úpí nī. ²⁶ Í'dụ kābīlógó sī drī tǐjọ Ārōnī drī gá rī 'bā jújútì āzila mí inga ǐ'di Úpí ní idétáná ru. 'Dī wókō mídrí gá rī 'i.

²⁷ “Ízá drī tǐjọ Ārōnī kí drī gá ngópika abe rī ǐ'bā kí ndú: jújútì āzila pá āndá gá rī abe ingalẹ idétáná ru mání rī kí ála kí 'bā ndú ātalo 'baní.

²⁸ Íjọ 'dī kí mání lẹlẹ anzi Ịsịrayílì drī 'bā nga kí

kí sáwã drị tịjọ ấtalo kí drị gá rĩ sĩ rĩ kĩ: Ỉzã jújútị gá ấzıla pá ấndá gá rĩ kí wókõ fếtáná ru Ầrọṅị 'baní anzi ỉ'didrị abe jã 'dã rĩ kĩ. 'Dĩ kí ídétáná anzi Ỉsịrayílị drị 'bã kí fêlé Úpí ní rĩ kĩ.

29 “Ầrọṅị drị drã rá bõngó ấlá ỉ'didrị átáló drị kí ála kí 'dụ fêlé anzi ỉ'didrị 'baní, ỉjọ 'dĩ sĩ ála dó sĩ ấdu ấsũ kí drị gá ấzıla drị tị kí drị gá. 30 Ngọtịṅá acálepi átáló ru ỉ'di kẹjị gá rĩ ní úsũ bõngó 'dĩ kí ú'dụ ấzịrị ỉ'di dó sĩ mụ Hémã tị icíma drị agálé sĩ mụjọ ấzị ngajọ Ầngũ Ầlá rĩ gálé nĩ.

31 “Ỉ'dụ kãbílógó sĩ drị tịjọ 'bã drị gá rĩ 'bã ỉzã ấzıla mí a'dí ỉ'di ấngũ ấlá rĩ agá. 32 Ầrọṅị kí ngọpịka abe 'bã na kí kãbílógô ỉzã ấzıla mũkátị gúfá agá rĩ abe kẹjịtị sĩ fịjọ Hémã tị icíma drị 'bã tị gá 'dãá. 33 'Bã na kí ídétáná sĩ ỉjọ ấnzị ỉ'badrị kí ídėjọ ayulé sáwã 'baní drị tịjọ kí drị gá rĩ nĩ. Wó 'bá ấzị ndú la 'bã na ku, ấ'dusĩku kí dó ấlá ru. 34 Ỉzã kãbílógô drị sĩ drị tịjọ rĩ 'bã ỉmbị jòku mũkátị cí rĩ drị ace kpere ấ'bútị gá cí, mí ívé ỉ'di rá. Lẽ úna ỉ'di ku, ấ'dusĩku ỉ'di ấlá ru.

35 “Mí ídé Ầrọṅị 'baní ngọpịka abe ỉjọ pírí mání azilé 'dĩ kí 'bã 'dụ kí ú'dụ ấzịrị ála dó sĩ drị tị kí drị gá ỉndõ. 36 Ủ'dụ ấlu-ấlu sĩ, ỉlị mọṅịgọ ấlu ídétáná sĩ ỉjọ ấnzị ídėjọ rĩ ídėjọ, mí ấsũ ấdu Mịzẹyítũ drị ấlítárị drị gá sĩ ỉ'di 'bãjọ ndú ấlá ru. 37 Mí ídé ídétáná ấlítárị 'bãjọ ấlá ru rĩ ú'dụ ấzịrị sĩ ỉ'di 'bãjọ ndú. Ỉjọ 'dĩ sĩ ấlítárị dó sĩ ndẽ ấlápítị sĩ rá, ấzıla ấko ỉ'di ừụ'bá alólépi rĩ la adru ấlá ru.

Ídétáná Ủ'dụ ấlu-ấlu sĩ rĩ

38 “Ū'dú ālu-ālu sī mi mu kābīlō mūlūkūdū calēpi ílí ālu 'bo la kí fēlé ĭrī ídétáná ru ālītārī drī gá 'dāá. 39 Mí idé kābīlō ālu rī ídétáná ru ū'bútī sī āzī ālu rī ĩndró sī. 40 Míni Kābīlō mūlūkūdū drīdrī rī fē agá ídétáná ru, mí ayú ānáfóro kílō ālu usalé ādu Mīzēyítū drī sī rī āni rú lítā ĭrī. Ísū wáyīnī lítā ālu rī fētáná āko mvulé mvu-mvū rī rú. 41 Kābīlō āzī rī mīni ĭ'di fē agá ídétáná ru ĩndró sī, mí ayú vā ānáfóro kílō ālu usalé ādu Mīzēyítū drī sī rī āni rú lítā ĭrī. Ísū wáyīnī lítā ālu rī fētáná āko mvulé mvu-mvū rī rú. 'Dī kí ākónā fēlé Úpí ní ídétáná ājī ngūlēpi vīrī ĭ'dinī sī u'ájó āyīkō sī rī kí.

42 “Īmi idé ídétáná ivélé ivē 'dī āzítáná ru anzī ĩmidrī drīlē gālē rī 'baní ū'dú pírī sī Hémā tī icíma drī 'bā tī gá Úpí drīlē gá 'dāá. 'Dā āngū mánī sī drī ūfujó mí be āzila ĭjō jojó mīnī rī 'i, 43 ma drī ūfū anzī Īsīrayīlī drī abe 'dāá, āzila ma āngū 'dā 'bā ālá ru đīzā mádrī đīlēpi rī sī.

44 “Ījō 'dī sī ma dó sī Hémā tī icíma drī kí 'bā ālītārī be ndú, Ārónī kí ngópīka abe ma kí 'bā ndú adrujō ātalo rú āzī mádrī ngájó. 45 'Dā 'bā ūngúkú gá ma u'á anzī Īsīrayīlī drī kí drīdrīnī gá āzila ma adru Ādróná ĭ'badrī rú. 46 Kí dó sī nī la rá ma Úpí Ādróná ĭ'badrī kí anzélēpi angájó Mīsīrī gālē rī 'i, ma dó mu u'alé kí drīdrīnī gá. Ma dó sī adru Úpí ĭ'badrī 'i.”

30

Ālītārī sī lūbánī ivéjō rī

1 Úpí jọ Músā nī, “Mí idé ālītārī sī lūbánī ājī ngūlépi vīrī rī ivéjọ rī drī bāwū 'bókọlọ drī sī. 2 Āzo la kí mgbọ la be 'bā adru kí trū-trū āni rú nūṣū mítā āzila āzo la urugálé ru rī 'bā adru āni rú mítā ālu. Újé la kónā sụ 'dī kí gá rī 'bā icí kí ru ī'di be āko ālu rú. 3 Í'bu drī la, búlú la, āzila újé la kí abe píri gólūdī ālá la sī, íli tị la gólūdī sī trọkìliri cí. 4 Mí idé ímve gólūdī sī la kí ịrị láyīnī ūnī āni ulilé gólūdī sī trọkìliri rī 'bā ịndúlé gálé ru 'bā ndre kí ru āzị rī kí abe. Ímve ịrị rī 'bā adru kí búlú āzị rī gá, āzị ịrị rī 'bā adru kí búlú āzị rī gá sī ife sī ālītārī ujíjọ rī rujọ. 5 Mí idé ife sī ī'di ujíjọ rī kí bāwū 'bókọlọ drī sī āzila í'bu uru'ba la kí gólūdī sī. 6 Í'bā ālītārī 'dī āmvé-āmvélé ru kátēnī Sāndúkụ tị icíma drī a'bólépi rī be úmvúke ásí ịgbẹ drī drīlẹ gá. 'Dī dó āngū mání sī drī ụfujọ mí be rī.

7 “Ārọnị 'bā ivé lūbánī ājī ngūlépi vīrī rī āngū ālītārī drī gá ụ'bụtị ālu-ālu sī ī'di 'bā tárā kí tị ū'bā agá. 8 Lẹ 'bā ivé āko ājī ngūlépi vīrī rī ịdị drī dó tárā kí tị ū'bā ịndró sī 'bo rī gá. Ịjọ 'dī sī, lūbánī ājī ngūlépi vīrī velépi rī kí dó sī ve ú'dú píri Úpí drīlẹ gá anị ịmidrị drīlẹ gálé rī abe jā 'dā. 9 Ālītārī 'dī drī gá mí ivé lūbánī āzị lélé ku la ku jọku ānākpá ídétáná ru, jọku ānáfóró ídétáná ru āzila mí ūsū wáyīnī ídétáná ru rī drī la gá ku. 10 Ílī ālu agá Ārọnị 'bā idé ídétáná sī ālītārī 'bājọ ālá ru rī pālẹ ālu. 'Bā 'bā újé la sụ 'dā kí agá ānākpá lịlẹ sī ídétáná ịjọ ūnzí idé jó rī 'bā ārị. Lẹ 'bā idé ịjọ 'dī ílī ālu-ālu sī anị ịmidrị mụlẹ tịlẹ drīlẹ gálé rī 'banī. Ālītārī 'dī ālá āndānī Úpí

nī rī 'i.”

Séndē sī 'bá unzejó rī

¹¹ 'Dā 'bā ūngúkú gá Úpí jọ Mùsā nī, ¹² “Míni anzi Ịsịrayílị drị kí lā agá, 'bá ālu-ālu 'bā fē Úpí ní āko lile ỉ'di drị gá sī ịdri ỉ'didrị gá rī unzejó rī sáwā ỉ'di lājó rī sī. Ịjọ 'dī sī jụwẹ ico dó sī kí rulé ku. ¹³ 'Bá ālu-ālu lālẹ rá rī lẹ 'bā fē séndē a'ílẹ rī fētáná alá rī ru Úpí nī. Séndē 'dī ỉ'di nùsụ sẹkẹlị drị āko jó Ādróná drị agá rī kí ụ'bịjọ rī sī. ¹⁴ 'Bá pírí rú sílẹ rá ılı trū kālị ịrị jọku 'dī drịlẹ gá rī 'bā fē kí séndē 'dī fētáná ru Úpí ní rá. ¹⁵ 'Bá málí trū rī 'bā fē kí 'bā alị séndē a'ílẹ 'dā ku, 'bá lēmèrị rī 'bā fē kí vā vúlẹ dọdọ ku ỉ'baní fētáná 'dī fē agá Úpí ní ịdétáná ru sī ịdri ỉ'badrị unzejó rī gá. ¹⁶ Mí atrá séndē sī ịdétáná idejọ 'dī anzi Ịsịrayílị drị 'badrị sī āzị Hémā tị icíma drị kí ngajó. Ỉ'di adru anzi Ịsịrayílị drị 'baní sī ịjọ ụrājó Úpí drị gá, sī kí ịdri tā mbajó.”

Báfū sī drị āzila pá ụjịjọ rī

¹⁷ 'Dā 'bā ūngúkú gá Úpí jọ Mùsā nī, ¹⁸ “Mí ide báfū sī ru drị kí ụjịjọ pá abe la būrônzị sī āzila pá la sī ỉ'di 'bājó drị la gá rī 'bā adru kí vā būrônzị sī. Ỉ'bā ỉ'di ịyị trū drịdrị Hémā tị icíma drị 'badrị ālítarị be rī gá. ¹⁹ Ịyị ala gá rī Ārónị 'bā ayú kí ỉ'di ngọpịka abe sī ỉ'bā pá kí ụjịjọ drị abe. ²⁰ Ỉ'baní fi agá Hémā tị icíma drị agálẹ rī gá, 'bā ụjị kí ru pá kí drị abe ịyị sī ráká, ịjọ 'dī sī ico kí dó sī drálẹ ku. Ỉ'baní mụ agá fētáná fėlẹ Úpí ní ịdétáná ru ivélẹ ācí sī rī kí fē agá ālítarị gálẹ, ²¹ lẹ 'bā ụjị kí ru drị kí pá abe ráká ịjọ 'dī sī 'bā drā kī sī ku. 'Dī

la adru Ārōnī 'baní āzítānā ru anzi ī'badrī drīlē gālē rī abe jā 'dā."

Ādu sī drī tījō 'bá drī gá rī

²² 'Dā 'bā ũngúkú gá Úpí jō Músā nī, ²³ "Í'du ādu ājī ngūlépi vīrī mīrā rú ũsūlé 'bá drī gá rī kíļō ázīyá, ādu sūsú ru ājī ngūlépi vīrī rī 'bā nūsū cajó kíļō na, 'dī páwūdá sínāmōnī rú rī 'i, ādu kórókóró gá rī kí kíļō na. ²⁴ Kíļō ázīyá kásīyā drī kí ũ'bī kí āko úmgbó ũ'bījō 'baní ā'īlé rá rī sī. Í'bā ādu mīzēyītū drī drī la gá lítā sū. ²⁵ Mí idé ādu ālá 'bālē ndú sī drī tījō 'bá drī gá ājī ngūlépi vīrī rī. ²⁶ Mí ayú ādu sī 'bá 'bā jō ndú 'dī 'i sī Hémā tī icíma drī 'bājó ālá ru, Sāndúkū tī icíma drī, ²⁷ méjā āzīla āko ayulé drī la gá rī kí abe, tárā céke āzīla āko la ī'didrī kí abe āzīla ālītārī sī lūbánī ivéjō rī, ²⁸ ālītārī sī ídétānā ivélé ivē rī kí ivéjō rī āzīla ākójó ala gá rī kí abe āzīla báfū pá la kí abe. ²⁹ Mí kí 'bā ndú íjō 'dī sī, kí dó sī adru ālá ru āndānī, āko kí ʊru 'bá alólépi rī kí dó sī adru ālá ru.

³⁰ "Mí ũsū ādu Ārōnī kí drī gá ngópīka abe sī kí 'bājó ndú, ítī drī kí drī gá kí dó sī āzī nga mání ātalo ru. ³¹ Íjō 'bá İşirayīlī drī 'baní, 'dī la mu adrulé ādu mání sī īmi 'bājó ālá ru anzi īmidrī drīlē gālē rī abe jā 'dā rī. ³² Mí ũsū ādu 'dī 'bá kí drī gá mīrī rú ku āzīla mí idé vā ādu āzī gērī míní sī ādu 'dī idéjō rī sī ku. Í'di ādu āzī 'bālē ndú la, lē ínī rá ī'di ālá ru ndú á'dūsī. ³³ 'Bá āzī drī vā ādu āzī idé gērī míní sī ādu 'dī idéjō rī sī āzīla drī ũsū la 'bá āzī nīlé ku la drī gá rá işú 'dī

sĩ 'bá la 'dã adru átáló ku yã áni, ma ĩ'di nze 'bá mádrĩ kí agá 'dã rá."

Lūbánĩ ãḡĩ ngũlépi vīrĩ rĩ kí

³⁴ 'Dã 'bã ũngúkú gá Úpí jọ Músã nĩ, "Mí a'dú ãko ngũlépi vīrĩ 'dĩ kí trũ-trũ: ísékisé ife 'bã ũgórókó'bō gá rĩ, átíríkó 'bã ú'bó, āzila gālūbānāmũ. ³⁵ Mí ayú ãko 'dĩ kí sī lūbánĩ ãḡĩ ngũlépi vīrĩ rĩ kí usajó, mí usa kí acájó ādu ngũlépi vīrĩ rĩ rú. Í'bã ã'ĩ ala gá cí 'bã iza kí sī ru ku āzila 'bã adru kí vā sī ndú āzila ālá ru. ³⁶ Mí amvi āzĩ rĩ kí fufú ru, mí agụ kí 'bālé Hémā tị icíma drĩ agá Sāndúkũ tị icíma drĩ drĩlé gá, 'dĩ āngũ mání sī mujó drĩ ufujó mí be rĩ gá. ĩ'di adru míní ālá ru āndānĩ. ³⁷ Mí idé lūbánĩ āzĩ gērĩ míní sī lūbánĩ ãḡĩ ngũlépi vīrĩ rĩ idéjọ rĩ sī ku. ĩ'di lūbánĩ 'bālé ālá ru ndú á'dūsĩ Úpí nĩ la. ³⁸ 'Bá āzĩ drĩ vā lūbánĩ āzĩ idé gērĩ míní sī lūbánĩ ãḡĩ ngũlépi vīrĩ rĩ idéjọ rĩ sī sī āyĩkō ísújọ ãḡĩ la sī, ma 'bá 'dĩ áni rĩ nze 'bá mádrĩ kí agá 'dã rá."

31

Bēzālélĩ kí pějọ Ũhōllyábũ be Hémā Ādróná drĩ sījọ rĩ

¹ Úpí jọ Músã nĩ, ² "Ápē Bēzālélĩ Ũrĩ ngópĩ, Hūrĩ umvelépi áyĩpĩ rĩ angájọ sūrú Yúdã drĩ gá, ³ āzila áfē ĩ'diní úrindí mádrĩ 'i. Áfē ĩ'diní nītáná, ālīgō sī icójọ ãko pírĩ kí idéjọ, ⁴ ĩ'di sī í'dá gbā ālīgō sī, āzĩ nga gólūdĩ sī, sílívā sī, āzila aya būrônzĩ rú rĩ sī; ⁵ ĩ'di ũnĩ ãko ṅalí kí áni 'dĩ kí idé, ife kí upa āzila agó ũví ndú-ndú sī āzila āzĩ pírĩ ngalé ālīgō sī rĩ kí abe. ⁶ Ápē vā Ũhōllyábũ Āhīsāmákĩ

ngópi 'i angájó súrú Dánĩ drĩ agá, kí sĩ āzĩ nga ĩ'di be. Áfē vâ ālĩgõ āmbógó la 'bá ālĩgõ rú rĩ 'baní, icó kí sĩ āko mání azilé miní idé kí 'dĩ kí idélé rá: ⁷ Hémã tĩ icíma drĩ, Sāndúkũ tĩ icíma drĩ kí úmvúke ásĩ ĩgbẽ drĩ be, āko pírí Hémã ũsũjó rĩ kí abe, ⁸ méjã āzĩla āko ĩ'didrĩ kí abe, tárã céke idélé gólũdĩ ālá rĩ sĩ āzĩla āko ĩ'didrĩ kí abe pírí, ālĩtārĩ sĩ lūbánĩ ivéjõ rĩ, ⁹ ālĩtārĩ sĩ idétánǎ ivélé ivê rĩ kí ivéjõ rĩ āzĩla ākójó ala gá rĩ kí abe, báfũ drĩ ũjĩjõ rĩ kí āko ĩndũ la 'bājó rĩ abe, ¹⁰ bõngó ũniyambamba ālá átáló Ārõnĩ ní āzĩla anzĩ ĩ'didrĩ abe ĩ'baní sũlé āzĩ átáló drĩ ngajó rĩ kí, ¹¹ ādu sĩ drĩ tĩjõ 'bá drĩ gá rĩ, āzĩla lūbánĩ ngũlépi vĩrĩ Āngũ Ālá rĩ drĩ gá rĩ trũ. Āko 'dĩ kí idéjõ pírí, lē 'bã idé kí kí cécé mání āzĩtánǎ la fējó miní rĩ áni."

Āzĩtánǎ Sābátũ drĩ

¹² Úpí jõ Músã nĩ, ¹³ "Íjõ 'bá ĩsĩrayĩlĩ drĩ 'baní, ĩm̄ba ú'dũ mádrĩ avĩjõ Sābátũ drĩ tã, ā'dusĩku ĩ'di ícétánǎ āma drĩdrĩjĩ gá ĩmi abe āzĩla anzĩ ĩmidrĩ drĩlélé gálé rĩ 'baní pírí rĩ, i'dajó la ma Úpí 'i, á'bã ĩmi 'bá mgbã mádrĩ kí rú. ¹⁴ Lē ĩm̄ba ú'dũ Sābátũ drĩ avĩjõ 'dĩ tã, ā'dusĩku ĩ'di ālá ru. 'Bá āzĩ drĩ tã la mba ku, wó drĩ āzĩ nga ú'dũ 'dã sĩ, lē ú'dĩ ĩ'di rá. ¹⁵ Ú'dũ ázĩyá 'dĩ kí miní sĩ āzĩ ngajó, wó ú'dũ ázĩrĩ rĩ ĩ'di Sābátũ ú'dũ miní sĩ avĩjõ rĩ 'i, ím̄ba tã la ālá ru Úpí nĩ. 'Bá āzĩ drĩ āzĩ āzĩ nga ala gá rá, lē ú'dĩ ĩ'di rá. ¹⁶ 'Bá ĩsĩrayĩlĩ drĩ 'bã mba kí ú'dũ Sābátũ drĩ tã ícétánǎ tĩ icíma drĩ rú jã 'dã. ¹⁷ Ú'dũ 'dĩ ĩ'di ícétánǎ ukólépi ku rĩ rú 'bá ĩsĩrayĩlĩ drĩ kí drĩdrĩjĩ gá má be, ā'dusĩku ma

Úpí 'i, má idé 'bũ kí ỳnọkú be ỳ'dú ázìyá āzìla ỳ'dú ázìrĩ rĩ sī má a'be āzì nḡaṅá drĩṅá āzìla má avì dó sī áyũ.' "

¹⁸ Ādróná la dó mụ ỳjọ delé jọ agá Mùsā be 'bé Sīnáyī drĩ gálé 'bo, fē dó írā 'bara-'bara ỳrĩ Ādróná 'bā āzìtáṅá kí sījọ drĩ la gá drĩ ỳ'didrĩ sī rĩ kí Mùsā drĩ.

32

Kājóná idélé Gólūdĩ sī rĩ

¹ 'Bá Ịsịrayīlị drĩ kí mụ ndrelé la Mùsā u'a 'bé sị gálé sáwā āzo rú asị vùrú 'dólé ku, atrá kí ru Ārónĩ andre gá āzìla jọ kí, "Ānĩ ā'du ỳjọ idé ru ágóbì Mùsā ándrá āma anzélépi Mịsịrĩ gálé 'dĩ ỳrũ'bá gá nĩ yā rĩ gá ku, mí idé āmaní ādróná* āzì 'bā ce dó sī āma drĩ."

² Ārónĩ jọ ỳ'banĩ, "Īmi ũtrũ ngílíngílí gólūdĩ rú ũku ỳmidrĩ, anzi, āzìla izonzi ỳmidrĩ 'bā kí sũlé bìlẹ́ gá 'dĩ kí, ỳmi ajì kí mádrĩ 'dólé." ³ Ịjọ 'dĩ sī 'bá pírí ũtrũ kí ngílíngílí gólūdĩ rú kí bìlẹ́ gá rĩ kí āzìla ajì kí kí Ārónĩ rú 'dólé. ⁴ 'Dụ dó ngílíngílí gólūdĩ rú 'dĩ kí, aká kí ācì sī, āzìla ũsũ ỳ'di umbalé, idé dó ỳ'di kājóná 'bā ỳ'dá rú.

'Dā 'bā ũngúkú gá 'bá jọ kí dó, "Ịsịrayīlị, 'dĩ ādróná ỳmidrĩ ándrá ỳmi anzélépi Mịsịrĩ gálé rĩ 'ì!"

⁵ 'Dā 'bā ũngúkú gá Ārónĩ sị dó ālītārĩ kājóná ādróná ru idélé gólūdĩ sī rĩ drĩlẹ́ gá āzìla uyú dó ỳjọ la 'bá 'banĩ, "Drũsị ũmũ la adru ỳnzìtáṅá fējọ Úpí ní cí." ⁶ ỳ'dú āzì rĩ sī ỳ'bùtịnìnì, 'bá ajì kí

* **32:1** Bùkũ āzì rĩ kí jọ la ādroṅa.

ānākpá āzǐ kí ídétánǎ ivélé ivê rǐ rú āzǐla na kí āzǐ rǐ kí ídétánǎ ásǐ ǐgbẹ̀ drǐ rú. 'Bá ri kí vǔrú ǔmǔ nalé, ǔmǔ uja dó ru íwá mvujó āzǐla āwǔ ngajó.

Ūmbā na Ādrónǎ 'i

⁷ 'Dā 'bā ūngúkú gá Úpí jọ Mǔsā nǐ, “Ígō vúlê lé gbōrú, ā'dusǐku 'bá mídrǐ ǐsǐrayǐlǐ rú míní ándrá anzélé Mǐsǐrǐ gálé rǐ iza kí ǐjọ 'bo āzǐla gā kí ma úmgbé. ⁸ A'be kí gẹrǐ mání azilé 'bā bǐ kí vú la rǐ rá; idé kí kǎjónǎ ādrónǎ ru la gólūdǐ akálé ācí sǐ rǐ sǐ, āzǐla i'dó kí ǐ'di ǐnzǐlé sǐ ídétánǎ idéjọ ǐ'di nǐ. Jọ kí, “Dǐ ādrónǎ ǐ'badrǐ kí anzélépi Mǐsǐrǐ gálé rǐ 'i.’ ”

⁹ Úpí jọ Mǔsā nǐ, “Ánǐ 'bá 'dǐ kí 'bá drǐ ūnzǐ la rǐ gá rá. ¹⁰ Álê ú'dǐ'da mí útrǐ ma ku, ūmbā na dó ma ǐ'baní rá, ma mu kí ǐlǐkǐlé rá. Ma ǐjọ 'dǐ sǐ ími 'bā āzǐla drǐlé mídrǐ abe sǔrú āmbógó la rú.”

¹¹ Wó Mǔsā 'bā māmálá Úpí Ādrónǎ ǐ'didrǐ rú jọ, “Úpí ūmbā na dó mǐ 'bá mídrǐ 'baní trẹyǐ ini ā'du ǐjọ sǐ yā? ǐsǔ 'dǐ sǐ mí anzé kí Mǐsǐrǐ gálé drǐ ũkpó āzǐla āvēvǐ mídrǐ āmbógó rǐ sǐ mi 'i. ¹² 'Bá Mǐsǐrǐ gá rǐ 'bā jọ kí rú vā sǐ mí anzé 'bá 'dǐ kí rá, sǐ amújó kí ụ'dǐjọ 'bé agá āzǐla kí ǐlǐkǐjọ pírí rá yā? Mí a'be drǐ ūmbā 'dǐ cā; mí uja drǐ ími ásǐ āzǐla mí ajǐ drǐ lǐkǐ 'bá mídrǐ kí drǐ gá ku fô. ¹³ Mí ũrā drǐ átǐ'bó mídrǐ ǐburaǐmǔ, ǐsákā, āzǐla Yākó'bō kí 'bā ǐjọ. Mí ũrā drǐ ǐjọ ándrá míní ũyō najó mi drǐlé kí fě ǐ'baní ũ'bíkānā rú cécé lələgó 'bǔ gá 'dǐ kí áni, āzǐla anzi ǐ'badrǐ drǐlé gálé rǐ 'baní āngǔ ándrá míní azilé rǐ fě āwítā rú jǎ 'dā

rĩ 'bǎ ǐjǒ fô.” 14 ǐjǒ 'dĩ sī Úpí uja dó ru ásí āzila
ají dó ǐkǐ ǐ'di 'bǎ lélé ajilé 'bá ǐ'didrǐ 'baní rĩ ku.

15 Músǎ así dó 'bé sí gǎlé rĩ sī vǔrú 'dǒlé,
a'dú dó sī ǐrǎ 'bara-'bara ǐrǐ āzítǎná kí sǐjǒ drǐ
la gǎ wókǒ la sụ rĩ kí agǎ pírí rĩ ǐ'didrǐ gǎ ǐndĩ.

16 Ādrónǎ 'bǎ mgbārĩ idé ǐrǎ 'bara-'bara 'dǎ kí nĩ
āzila sī āzítǎná drǐ la gǎ rĩ kí ǐ'di 'bǎ drǐ sī.

17 Yósūwǎ lǎ mụ 'bá kí 'bǎ úzǎná arelé 'bo, jǒ
dó sī Músǎ ní, “Ma ú'dúkǒ ā'dǐ āni la are kǎmbĩ
agǎlé 'dĩ.”

18 Músǎ umvi, “Ú'dúkǒ 'dǎ adru ā'dǐ ndějǒ jǒku
áwǎná 'bá kí ndějǒ rá rĩ ní a'újǒ rĩ áni ku; ǐ'di a'ú
ú'dúkǒ úngǒ ngonǎ āni la rú.”

19 Músǎ la dó mụ acále āni rú kǎmbĩ gǎ sī
kǎjónǎ ādrónǎ ru 'dǎ ndrejǒ, āzila 'bá kí 'bǎ
úngǒ tunǎ ndrelé 'bo, ũmbǎ na ǐ'di ũnzí. 'Bé
pǎ gǎ 'dǎá Músǎ 'be dó ǐrǎ 'bara-'bara tá ǐ'di 'bǎ
a'dúlé ǐ'didrǐ gǎ ǐndĩ 'dǎ kí āzila andi kí dó sī
kpékpé rá. 20 'Dụ kǎjónǎ ādrónǎ ru ǐ'baní idélé
rĩ 'i, aká ǐ'di ācí sī, 'ǐ ǐ'di fúfú ru, usa ǐ'di ǐyǐ sī.
'Dǎ 'bǎ ũngúkú gǎ fě dó ǐ'di 'bá ǐsǐrayǐlǐ drǐ 'baní
mvulé. 21 Músǎ zǐ Ārǒnǐ 'i, “'Bá 'dĩ idé kí míní
ā'du míní sī fějǒ la ǐ'baní ǐjǒ ũnzíkǎnǎ 'dĩ idéjǒ?”

22 Ārǒnǐ umvi ǐ'diní, “Āmbógǒ mádrǐ, ũmbǎ
'bǎ na mi mání ku; ǐnǐ cé 'bá 'dĩ kí bábá ǐjǒ ũnzí
idéjǒ. 23 'Bá 'dĩ jǒ kí mání, 'Ānǐ ā'du ǐjǒ idé ru
ágǒbǐ Músǎ ándrá āma anzélépǐ Mǐsǐrǐ gǎlé 'dĩ
urụ 'bá gǎ nĩ yǎ rĩ gǎ ku, mí idé āmaní ādrónǎ† āzǐ
'bǎ ce dó sī āma drǐ.’ 24 Má a'ǐ ǐ'badrǐ, ngǐlǐngǐlǐ
gólūdĩ rú rĩ kǐ āzila 'bá cí ngǐlǐngǐlǐ gólūdĩ rú rĩ

† 32:23 Búkǐ āzǐ rĩ kí jǒ la ādrónǎ.

trũ rĩ ũtrũ kí dó kí āfēlé mádrĩ. Á'be dó ngílíngílí 'dĩ kí ācí gá āzila ũfũ kí dó kǎjónǎ ādrónǎ ru 'dĩ rú 'dĩ."

²⁵ Músā ndre ǐjọ Ārónĩ 'bā 'bá kí a'bejó ưtrĩnǎ kóru, āzila ỉ'baní aza ỉ'badrĩ i'dajó méré'bá ỉ'badrĩ kí drĩlé gá rĩ 'i. ²⁶ ǐjọ 'dĩ sĩ Músā tu dó pá kějĩtĩ kám bĩ drĩ gá āzila za, "'Bá pírí wókō Úpí drĩ gá rĩ 'ba amụ kí má rú 'dōlé!" ǐjọ 'dĩ sĩ 'bá Léví drĩ atrá kí ru ỉ'di andre gá.

²⁷ 'Dā 'bā ũngúkú gá Músā jọ 'bá Léví drĩ 'banĩ, "Úpí Ādrónǎ Ỉsĩrayĩlĩ drĩ fē āzítánǎ, 'Ỉmi ālu-ālu 'bā a'dú ménénǎ ỉ'didrĩ 'i 'bā su ỉ'di nákūrǎ agá 'bā mụ kám bĩ agá sĩ kějĩtĩ 'dĩ gá 'dā kperere 'dā gá sĩ ỉmĩ ádrĩpĩka kí āzila ỉmĩ wọrĩka kí ụ'díjọ jĩránĩ ỉmidrĩ kí abe.' " ²⁸ 'Bá Léví drĩ are kí Músā tĩ rá, āzila ụ'dĩ kí 'bá 3,000 ụ'dụ 'dā sĩ. ²⁹ Músā jọ 'bá Léví drĩ 'banĩ, "Āndrũ ú'bā ỉmi ndú ātalo rú āzĩ Úpí drĩ ngájọ ỉminí anzi ỉmidrĩ kí āzila ỉmi ádrĩpĩka kí ụ'díjọ rĩ sĩ, ǐjọ 'dĩ sĩ wi ỉminí sũsũ ỉ'didrĩ gá rĩ rá."

³⁰ Ụ'bútĩ āzĩ rĩ sĩ Músā jọ 'bá 'banĩ, "Ỉmi iza ǐjọ ũnzíkānǎ la. Wó ma drĩ mụ tulé ưrụgá Úpí rú 'bé sị gálé ỉdĩ; Ỉ'di jōnō ā'ĩ ǐjọ ũnzĩ ỉmidrĩ kí trũlé rá yā áni." ³¹ Músā gō dó ǐjọ 'dĩ sĩ Úpí rùlé āzila jọ, "'Bá 'dĩ idé kí ǐjọ ũnzíkānǎ la. Idé kí ādrónǎ gólũdĩ sĩ la āzila ỉnzĩ kí ỉ'di 'i. ³² 'Bá rĩ ỉtrũ mání ǐjọ ũnzĩ ỉ'badrĩ kí rá fô; wó ỉdrĩ lē la ku yā áni ỉlĩ āma rú búkũ míní sĩ 'bá mídrĩ gá rĩ kí rú sĩjọ rĩ gá rá."

³³ Wó Úpí umvi Músā nĩ, "'Bá mání rú lĩlé búkũ mádrĩ agá rá rĩ kí adru 'bá ǐjọ ũnzĩ ỉzalépi má rú

rĩ kî. ³⁴ Ú'dí'da ímụ, íce 'bá 'dĩ kí drị ǎngũ mání ìjọ la jọjọ míní 'bo rĩ gá. Lě ínří rá Mǎlǎyíkǎ mádrị la ímí drị ce nří, wó sǎwǎ ǎzı la acá rá ma mụ 'bá 'dĩ 'banı drıřıma fělé ìjọ ũnzı ř'bǎ kí idélé 'dĩ sří rá."

³⁵ Úpı ǎpě dó ǎyǎnří tı 'bá İřırayıřı drı kí drı gá, ǎ'dusıku ř'bǎ kí fějọ la ǎřonřı idé kǎjónǎ ǎdrónǎ ru gólũdřı sřı la rřı sřı.

33

'Bá İřırayıřı drı kí 'bé Sınáyıřı a'bejọ rřı

¹ Úpı jọ Músǎ nı, "Mı a'be ǎngũ 'dĩ 'i, mı 'i ǎzıla 'bá mídrı mínı ajılé Mıřıřı gǎlé rřı abe. Ímụ ǎngũ mánı ũyọ najọ ma fě la İbırahımũ, İsákǎ, ǎzıla Yǎkó'bō 'banı anzı ř'badrı drıřılé gǎlé rřı abe rřı gá.

² Ma mǎlǎyíkǎ tı pě řmi drı cejọ, ǎzıla ma 'bá Kǎnánı rú, ǎmóřı rú, Hıřı rú, Pěřézı rú, Hıvı rú ǎzıla Yěbúsı rú 'dĩ kí dro řmi drıřılé gá 'dǎá rá.

³ İmụ ǎngũ mǎlı trũ mũ'dũ-mũ'dũ lé 'bǎ sřı rajọ ala gá ǎnũ úsǎ be rřı gá, wó má icó mụlé řmi drıřıřı gá ku, ǎ'dusıku řmi 'bá drı ũnzı la kı, ma mụ řmi řřıřılé ku rá."

⁴ 'Bá 'dĩ kí mụ ìjọ jọlé ũnzırıkǎnǎ 'dĩ kí arelé 'bo, 'be kí ru ǎwǎǎ gá, 'bá ǎzı ǎlu la sřı ǎko ũnřı ǎni la kí ku. ⁵ Úpı jọ Músǎ nı, "İjọ 'bá İřırayıřı drı 'banı, 'řmi 'bá drı ũnzı la kı, ǎdrı mụ pǎlé ǎlu řmi drıřıřı gá, ma řmi řřıřı rá. İjọ 'dĩ sřı řmi ũtrũ ũnřı ǎko řminı sřılé 'dĩ kí rá ǎzıla ma ìjọ mínı lélé idélé řmi abe rřı pě ma 'i.' " ⁶ İjọ 'dĩ sřı 'bá İřırayıřı drı ũtrũ kí dó ǎko ř'badrı ũnřı drı kí pırı 'Bé Hōřébũ gá 'dǎá rá sřı kí dó sřı kí řdı ku.

Hémã tị icíma drị 'i

⁷ 'Bá Ịsịrayílị drị drị kí dó kámbĩ sị 'bo, Mụsã la Hémã ả́zị idé kámbĩ agá 'dãá rĩ sĩ ả́mvé-ả́mvélé ru, ala ỉ'di umve Hémã tị icíma drị 'i. 'Bá ả́zị drị sĩ lẹ tị icilé Úpí be ỉ'di dó sĩ mụ ả́mvé ala gâlé. ⁸ Mụsã drị dó fũ mụlé Hémã tị icíma drị gá ả́mvélé 'bo, 'bá pírí kí dó pá utu hémã ỉ'badrị kí tị gá, ả́zıla kí Mụsã ndre kpere ỉ'diní fi agá ala gâlé. ⁹ 'Dã 'bã ũngúkú gá Mụsã drị dó fi ala gâlé 'bo, ừrụ'bũ ỉdịṅá áni rĩ la asị vữrụ ả́zıla ỉ'di pá tu Hémã tị icíma drị 'bã kějịtị gá, Úpí la ỉjọ jọ Mụsã be angájọ ừrụ'bũ ả́nzị rĩ agâlé. ¹⁰ 'Bá pírí drị kí ừrụ'bũ ỉdịṅá áni ả́nzị rĩ ndre pá tu agá kějịtị Hémã tị icíma drị drị tị gá 'dãá 'bo, 'bá pírí kí ả́vũ vữrụ hémã ỉ'badrị kí tị gá 'dãá Úpí ỉnzịjọ. ¹¹ Úpí la ỉjọ jọ Mụsã be mịfị gá mịfị gá, cécé 'bá 'bã kí ỉjọ jọjọ wõrịka abe rĩ áni. Mụsã drị dó gõ vúlé kámbĩ gâlé, wó kārịlẹ Yósũwã Nụnị ngọpị rú ỉ'di ả́zã kolépi rĩ la ace Hémã tị icíma drị agá 'dãá ũgũgõ.

Mụsã 'bã dịzã Úpí drị ndrejọ rĩ

¹² Mụsã jọ Úpí ní, “Índre drị, ỉjọ mání, ‘Ace 'bá 'dĩ kí drị,’ wó ỉfẹ mání 'bá míní mụlé tị pélé má be rĩ ả́'di 'i yã rĩ nịlé ku, drị la gãsị ỉjọ vâ, ‘Ínị ma rụ sĩ cé, ả́zıla má ịsụ vâ lếtáṅá ỉmi drịlẹ gá 'bo.’ ¹³ Ídrị áma lẹ rá, mí imbá mání gẹrị mídrị kị, ỉjọ 'dĩ sĩ ma dó sĩ ỉmi nị cé ả́zıla ma dó sĩ rị ả́sị ỉgbẹ mídrị ịsúlé. Lẹ mí igá ỉjọ míní sùrụ 'dĩ pějọ mí ả́ni la rú rĩ rá.”

14 Úpí jọ Músā nî, “Ma mu mí be ìndĩ, àzìla ma míní fě avílé rá.”

15 Músā jọ Úpí ní, “Ídrĩ mu ãma abe ìndĩ ku, ífě ãma a'be ãngũ 'dĩ ku. 16 'Bá icó kí n̄lẹ́ la ími ásì mání ìgbẹ́ ru rĩ gá íngoní ru, ídrĩ mu ãma abe ìndĩ ku rĩ gá? ãma 'bá mí ãni la rú 'dĩ, ã'du la icó ãma ìsélé colé 'bá àzì ỳnókù drĩ gá 'dĩ kí abe n̄ yā?”

17 Úpí jọ Músā ní, “Ma ìjọ míní zìlẹ́ 'dĩ kí idé pírí rá, ã'dusĩku án̄ mi rú s̄í cé, àzìla má u'á m̄í s̄í ãyĩkō s̄í.”

18 Músā jọ Úpí nî, “Álě d̄izā mídrĩ ndrelé rá mí i'da ì'dì mánì.”

19 Úpí jọ, “Ma alì ími dr̄lẹ́ gās̄í mi s̄í d̄izā mádrĩ 'bā ùn̄i ndre pírí, mūkē mádrĩ be. Ma áma rú umve Úpí 'i, ma 'bá mání pělẹ́ rĩ 'baní lētáná uyaná kóru rĩ fě àzìla kí ízákĩzā ndre. 20 Mí icó áma m̄létì ndrelé ku, 'bá dr̄í áma m̄létì ndre rá icó adrulé ídri ku.”

21 'Dā 'bā ùngúkú gá Úpí jọ Músā nî, “Àngũ àzì áma b̄lù gá 'dĩ mi s̄í pá tu írā dr̄í gá. 22 D̄izā mádrĩ dr̄í dó alì yā áni, ma ími 'bā írā ru nz̄lẹ́pi mgbọ́ la agá àzìla ma ími aku áma dr̄í s̄í kperé mání alì agá. 23 'Dā 'bā ùngúkú gá ma dó áma dr̄í 'dù rá àzìla mi dó áma ùngúkú ndre áyù wó adru áma m̄létì ku.”

34

Írā 'bara ìr̄í ú'dí àz̄ítáná dr̄í kí

1 Úpí jọ Músā ní, “Mí upa írā 'bara-'bara la àzì kí ìr̄í cécé ándrá dr̄ídr̄í 'dā kí áni, àzìla ma ìjọ

ándrá mání sīlé írā drīdrī míní ándrá andilé 'dā kí drī gá rī sī kí drī gá. ² Drūšī ũ'bútī sī mí adru bábá mí dó sī atú 'bé Sīnáyī drī gá 'dô sī drī ufujó má be. ³ 'Bá āzī 'ba atú mí be ụruga 'bé drī gá 'dōlé ĩndī ku, jōku āko āzī 'ba indré 'bé drī gá 'dāá ku, drī tání adru agá kābīlō jōku ānākpá ĩrī nalépi 'bé drī gá 'dāá la kí yā 'ba indré kí 'bé 'bā pá gá 'dāá ku."

⁴ Íjọ 'dī sī, Mūsā upa írā 'bara-'bara la kí ĩrī cécé ándrá drīdrī 'dā kí áni, āzila tu 'bé Sīnáyī drī gá ụrụ gálé ũ'bútīnīnī, cécé Úpí 'bā jolé ĩ'diní rī áni, 'dụ írā ĩrī 'dā kí drī gá ĩndī. ⁵ 'Dā 'bā ũngúkú gá Úpí asị vūrú 'dōlé ụrú'bū agā sī āzila tu pá Mūsā be 'dāá, umve ru rú Úpí 'i. ⁶ Úpí alí Mūsā drīlé gāsī, āzila umve ru rú, "Ma, Úpí 'i, ma Ādróná galépi tré asị ĩgbē sī āzila 'bá kí ízákīzā ndrelépi rī 'i, ũmbā rụ ma gbōrú ku, ma lētáná āmbógó la i'da āzila 'bá kí sī asị tī áma drī gá rá. ⁷ Ma lētáná mádrī ukólépi ku rī tā mba anzi álífū álífū ĩ'badrī drīlé gálé rī 'ba ní, āzila ma íjọ ũnzí ĩ'badrī kí trū ũnzīkānā ĩ'badrī abe rá. Wó má ícō ĩcélé drīrīma fējó 'bá íjọ ũnzí idélépi rī 'baní ku. 'Bá drī kí íjọ ũnzí idé ma rú, ma anzi ĩ'badrī mụlé tīlé drīlé gálé á'bī anzi na jōku sụ rī 'baní drīrīma fē, íjọ ũnzí ĩ'bā átépika 'badrī kí sī."

⁸ Mūsā āvū vūrú gbōrú sī ĩnzītáná fējó. ⁹ Jọ, "Úpí ídrī u'á mání āyīkō sī, má a'ị mí ímụ dó āma abe ĩndī. 'Bá 'dī drī kí tání adru drī ũnzí ru, ĩtrū íjọ ũnzí āmadrī kí ũnzīkānā āmaní idélé rī kí abe, āzila í'dụ āma 'bá mídrī mgbā rī kí rú."

10 Úpí jọ Músā ní, “Ma mu ú'dî'da tì icíma idélé 'bá Ịsírayìlì drī abe. Ma mu ịjọ ả́bọ́gọ́ la kí idélé kí mélé́tì gá ịjọ́ jọ́ drī ịdu idélé sùrú ả́zì agá ả́ngũ drī gá 'dâ ku la kî. 'Bá pírí kí mu ịjọ́ ả́bọ́gọ́ mání icólé idélé 'dĩ kí ndrelé, ả́'dusĩku ma Úpí 'i, ma mu ịjọ́ ụsùtáná ru 'dĩ kí idélé ỉminí. 11 Ỉmba ả́zítáná mání félé ỉminí ả́ndrũ 'dĩ kí tã. Mã mu sùrú 'dĩ kí drolé ả́mvé ả́mọ́rĩ kí, Kánánĩ kí, Híftì kí, Pẹ́rẹ́zì kí, Híyì kí, ả́zìla Yẹ́bùsì kí trũ, ỉminí mu agá 'dĩ gá 'dâ. 12 Lẹ́ ỉmi adru mịfì trũ ỉmi idé ịjọ́ ả́zì sī tì icíma icíjọ́ sùrú ỉminí fíjọ́ ala gá 'dĩ kí abe ku, ả́'dusĩku kí mu adrulé ỉminí mătégõ ũnzì la. 13 Kẹ́jì la gá ỉmi andi ả́lítárì ỉ'badrì kí, ỉrà ỉ'bã ả́ni ỉnzìlẹ́ ỉnzì ỉnzì 'dĩ kí, ả́zìla ỉmi aga ịdíná ả́dróná ụkú ru ả́sérã drì 'dĩ kí vùrú.

14 “Mí ỉnzì ả́dróná ả́zì ku, ả́'dusĩku Ma, Úpí 'i, ma ả́jã rú ả́dróná ả́zì ỉnzìjọ́ rĩ sī. 15 Mí adru mịfì trũ mí icí tì 'bá u'álépi sùrú 'dĩ agá rĩ abe ku, ả́'dusĩku drī kí ả́droṅa ỉ'badrì kí ỉnzì ả́zìla ịdétáná idé ỉ'baní, kí ỉmi umve sī ru umújọ́ ỉ'ba abe, ả́zìla kí ỉmi drī se sī ỉná ỉ'baní félé ịdétáná ru ả́droṅa ỉ'badrì 'baní rĩ kí nalé ku rá. 16 Anzì ỉmidrì drī kí izonzi ả́míyóná ru 'dã kí ỉgbã ụkú ru, kí dó sī kí drī se sī ả́ma ả́'ịjọ́ ku ả́zìla ả́droṅa ỉ'ba ả́ni 'dã kí ỉnzìjọ́.

17 “Mí idé ả́ya ả́droṅa rú la kí mìní ỉnzìlẹ́ ku.

18 “Ỉmba Ừmũ Mũkátĩ Ắkúkì kóru rĩ najọ́ rĩ tã. Mání ịjọ́ la azíjọ́ mìní rĩ ả́ni, ỉna Mũkátĩ Ắkúkì kóru 'dĩ ụ'dú ả́zìrĩ ỉmbá ả́bíbũ drì 'dĩ sī, ả́'dusĩku ỉmbá 'dĩ ả́ndrá mìní sī Mịsírì a'bejọ́ rĩ 'i.

19 “Ngótí ágòbì kǎjǎní rī kí ǎnǎkpá lịcọ gá ágó kǎjǎní rī abe kí pírí má ǎni. 20 Kǎyīnǒ mvǎṅá kǎjǎní rī mi unze la kǎbīlō fējó kējì la gá rī sī, ídrī lē unzelé la ku mi imbe la nū rá. Lē mí unze anzi ǎgòbì kǎjǎní rī kí rá.

“Lē 'bá ǎzí 'bǎ amụ áma drīlẹ gá drīdrī ru ǎwǎ'dífô kóru ku.

21 “Ínga ǎzí mídrī sī ámvụ sǒjọ ǎzila ǎkónǎ ũkūnǎjọ rī kí ụ'dụ ázíyá, wó ụ'dụ ǎzịrī rī sī mí avị.

22 “Í'bǎ Ụmụ ǎkónǎ ǎfūlépi drīdrī mídrī ámvụ agá rī 'badrī 'i ǎzila í'bǎ Ụmụ ǎkónǎ ámvụ agá rī kí Atrájọ pírí 'bo rī drī ílì 'bǎ ukó agá. 23 ǎgòbì mídrī 'bǎ amụ kí Ụkpó 'Dịpị Ụpí ǎdróná Ịsịrayílì drī drīlẹ gá 'dì ịnzịjọ ílì ǎlu-ǎlu agá pǎlé na. 24 Ma mụ sụrụ 'dì kí drolé ími drīlẹ gásí rá ǎzila ma sụrụ mídrī nzị mgbọ rú 'bá ǎzí ícọ amúlẹ ími ndélé sáwǎ míní adrujọ Ụpí ǎdróná mídrī drīlẹ gá ụmụ na 'dì naná gá ílì ǎlu-ǎlu sī ku.

25 “Ími ají mání ǎrí ǎnǎkpá lịlẹ ídétǎṅá ru la ǎni la idélé ǎkónǎ ǎkụkị trū la be ku. Ímba ǎko ídétǎṅá ru ụmụ alijọ 'bá drī gásí rī drī 'bǎ ịmbị tǎ kpere ụ'bụtị gá ku.

26 “Ílì ǎlu-ǎlu sī mí ají jọ Ụpí ǎdróná mídrī drī agá ǎkónǎ mídrī ǎfūlépi drīdrī rī kī.

“Lē mí a'dí ịndrī mvǎṅá ịzá ǎndrē 'bǎ lẹsụ sī ku.”

27 'Dǎ 'bǎ ũngúkú gá Ụpí jọ Músǎ nì, “Ísì ịjọ 'dì kí vùrụ, ǎ'dusiku ịjọ 'dì kí bǎ sī fēlẹpi la mání tị ícìma ícìjọ mí be ǎzila 'bá Ịsịrayílì drī abe 'dì.”

28 Músā u'a Úpí be 'bé sị gâlé ú'dú kâlì sụ āzila inì kâlì sụ, mūkátì naná āzila ãyì mvuṅá kóru. Sị dó irā 'bara-'bara 'dā kí drị gá ãjọ tị icíma drị kí āzítáná mụdrị rī kí abe.

Músā 'bā méléti la ãjọ ã-ã rī

29 Músā la mụ asílé 'bé Sínáyī sị gâlé vūrú 'dólé irā 'bara-'bara ãrī āzítáná mụdrị rī kí sịjọ drị la gá rī abe ã'didrị gá 'bo, méléti la ri ãlilé pā-rā-pā-rā rú, ā'dusīku angá ãjọ jọ agá Úpí be; wó nī 'i méléti la ã-ã la ku. 30 Ārónī kí 'bá Iṣṣrayīlī drị kí abe píri ndre kí dó Músā 'bā méléti la ã-ã, idé kí dó ũrī sī sī mujó āni rú ã'di andre gâlé. 31 Wó Músā umve Ārónī kí drīlé ũ'bí 'badrī abe āzila mụ kí dó ã'di rúlé, Músā jọ ãjọ ã'baní. 32 'Dā 'bā vúlé gá 'bá píri Iṣṣrayīlī drị tra kí ru Músā andre gá, āzila fē dó ã'baní āzítáná píri Úpí 'bā fēlé ã'didrị 'bé Sínáyī drī gâlé rī kí. 33 Músā la mụ ãjọ ã'dini jolé ã'baní rī delé 'bo, aku ru méléti bōngó sī cí.

34 Wó Músā drī mụ Úpí drīlé gá sī ãjọ jójó ã'di be, ã'di bōngó ã'di sī ru méléti akujó rī wị rá. Drī dó āfū āmvé ã'di ãjọ Úpí 'bā azilé ã'dini rī kí vú nze 'bá Iṣṣrayīlī drī 'baní píri, 35 āzila 'bá kí méléti la ãlépi ã-ã 'dā ndre. 'Dā 'bā ũngúkú gá Músā la ru méléti aku bōngô sī cí kpere sáwā ã'di 'bā mujó ãjọ jójó Úpí be rī gá.

35

Āzítáná Sābátū drī kí

1 'Dā 'bā ũngúkú gá Músā tra ũ'bí Iṣṣrayīlī drī kí píri āzila jọ, "Ājọ 'dī kí āzítáná Úpí 'bā azilé ãmi

idé kí rĩ kí: ² Ụ'dụ ázíyá rĩ kí ìminí sī āzị ngajó, wó ụ'dụ ázịrị rĩ ì'di ụ'dụ Sābátū drị ìminí sī avijó rĩ 'i, ìmba tã la ālá ru Ụpí nì. 'Bá āzị drị āzị āzị nga ala gá rá, lē ú'dị ì'di rá. ³ Lē 'bá āzị 'bã ùdũ ācì āngũ ì'diní u'ájó rĩ gá Sābátū sī ku.”

Āko ayulé sī Hémā Ādróná Īnzījó rĩ sījó rĩ kí

⁴ Mụsā jọ vā ù'bí Ịsīrayílí drị 'baní pírí, “'dī ijó Ụpí 'bã azilè rĩ: ⁵ Īmi a'dụ āko ìmidrị kí agulè āwā'difô rú Ụpí nì. 'Bá pírí lèlépi āwā'difô ajilépi Ụpí ní ásì ālu sī rĩ 'ba ají āwā'difô rú gólūdī, sílívā, āzila būrônzī; ⁶ wízị la 'bã adru kí gbētí bŭlŭ, pápŭlŭ āzila ika; bōngó ājẹ rú mīfī nírīnā, idélé ìndrị 'biko sī rĩ; ⁷ kábīlō ínì vúlè rángi sī ika rĩ kí; ānākpá íníríkó ālá la kí; bāwŭ 'bókólŭ drị kí; ⁸ tārā ādu; ādu ājị ngŭlépi vīrī ūsŭlè 'bá drị gá rĩ 'i āzila lŭbánī ājị ngŭlépi vīrī rĩ be; ⁹ āzila írā úníkīsī rú rĩ kí írā āzị ājẹ rú icólè ịgbelè átáló āmbógó āndānī rĩ 'bã bōngó ìfódī rú rĩ gá āzila bōngó jújú gá rĩ gá rĩ 'i.

Āko 'bālè Hémā Ādróná Īnzījó rĩ agá rĩ kí

¹⁰ “'Bá ìmi agá ālịgọ rú āzị ānì 'dī 'ba amú kí āzila 'bã idé kí āko pírí Ụpí 'bã azilè 'dī kí: ¹¹ Hémā sī Ādróná Īnzījó rĩ 'i; āko sī ì'di atrijó rĩ kí; gōlī la kí āzila bāwŭ ìdīnā ru rĩ abe; jó ife bāwŭ alalé alā rĩ kí; ìdīnā la kí; āzila āko sī ìndú la kí sujó rĩ. ¹² Sāndŭkŭ tị icíma drị kí ife sī ì'di ujijó rĩ kí abe; úmvúke ásì ịgbẹ drị āzila kātēnī ì'di atrilèpi rĩ; ¹³ méjā kí ife sī ì'di ujijó rĩ abe āzila āko drị la gá rĩ kí abe; mŭkátī ídétánā ru 'bālè ndú Ādróná nì rĩ; ¹⁴ tārā céke ācì drị ādu

la abe; ¹⁵ ālītārī sī lūbánī ājī ngūlēpi vīrī rī ivéjō rī āzīla ife la kī abe; ādu sī drī tījō 'bá drī gá rī, lūbánī ājī ngūlēpi vīrī rī, kátēnī kējīṭī sī fijō Hémā sī Ādróná ĩnzījō rī agálé rī; ¹⁶ āzīla ālītārī āko ídétáná ru ivélé ivê rī drī kī, kēyīkēyī idélé aya būrônzī rú rī sī rī; ife sī i'di ujíjō rī kī āzīla ākójō la kī; báfū būrônzī rú rī pá la abe; ¹⁷ bōngó sī lícọ 'a atrijó rī, ídīṅá āzīla āko sī ĩndú la sujó rī; āzīla kátēnī kējīṭī sī fijō lícọ 'a gálé rī atrijó rī; ¹⁸ áló Hémā sī Ādróná ĩnzījō rī drī kī íbáká la abe āzīla āko sī lícọ 'a atrijó rī; ¹⁹ āzīla bōngó cālé ũniyambamba ālá ātalo 'baní sūlé sī āzī ngajó Āngū Ālá rī gá, átáló Ārónī 'baní anzī i'didrī abe rī.”

²⁰ 'Dā 'bā ũngúkú gá ũ'bí İṣīrayīlī drī ídā kī ru pírí Músā drīlẹ́ gá 'dāá rá, ²¹ āzīla 'bá pírí ásí gálé lēlēpi āko fēlēpi rá rī ají kī āko fētáná ru ālá rī kī Úpí ní sī Hémā ṭī ícīma drī idéjō. Ají kī āko lēlé ĩnzītáná drī āzīla āko sī bōngó ātalo 'badrī kī idéjō rī kī. ²² 'Bá pírí āgọbī rú āzīla ũkú ru ásí gálé lēlēpi āko fēlēpi 'dī amú kī āzīla ají kī āko ũnī drī gólūdī rú ũví ndú ndú 'dī kī ingalé ídétáná ru Úpí nī: ²³ 'Bá pírí ají kī náyīlōnī āla; bŭlŭ rú, pápŭlŭ, jōku kābīlō 'bíko ika; bōngó ājẹ rú mīfī níríná idélé ĩndrī 'bíko sī rī, kābīlō íní vúlé rángi sī ika rī kī, jōku ānākpá íníríkó ālá la. ²⁴ 'Bá fētáná fēlēpi sílívā sī jōku būrônzī sī rī ají kī kī félé Úpí nī, āzīla 'bá bāwŭ 'bókólọ́ drī trŭ rī ají kī sī āzī kī lēlēpi rī kī ngajó. ²⁵ Ũkú pírí ālìgọ rú āko cālẹ́pi drī sī 'dī ají kī bōngó mīfī níríná i'baní cālẹ́ rī kī, wízī gbětí bŭlŭ, pápŭlŭ āzīla ika

rĩ kí abe. ²⁶ Ūkú pírí ālìgò rú rĩ idé kí vâ wǐzĩ ìndrì 'biko sī ì'bā ásì sī cénì. ²⁷ 'Bá drìlẹ ru rĩ aji kí irā únìkìsī rú rĩ kí irā āzì ājẹ rú icólé ìgbelẹ átáló āmbógó āndānī rĩ 'bā bōngó ìfódì rú rĩ gá āzila bōngó jújú gá rĩ gá rĩ 'i. ²⁸ Ají kí lūbánì ājì ngūlépi vīrī rĩ kí tárā ādu Mǐzẹyítù drì abe, ādu ūsúlẹ sī drì tǐjọ 'bá drì gá rĩ āzila āko ājì ngūlépi vīrī rĩ abe. ²⁹ 'Bá pírí Ịṣirayílì drì āgọbì rú āzila ūkú ru ásì gálẹ lẹlépi āko fẹlépi cénì āwā'difô rú rĩ aji kí Úpí ní āko sī āzì ngajó ì'di 'bā azilẹ Músā ní rĩ kí.

Bẹzālẹlì kí Ūhōllyábū be

³⁰ 'Dā 'bā ūngúkú gá Músā jọ 'bá Ịṣirayílì drì 'baní, “Ìndre, Úpí pẹ Bẹzālẹlì Ụrì ngọpì Húrì umvelépi áyìpì rĩ angájó sùrú Yúdā drì agá. ³¹ Ādróná fẹ ga tré úrindí ì'didrì sī, ālìgò sī, nǐtáná sī āzila icó āzì pírí idélé ālìgò sī rĩ kí ngalé rá. ³² Ì'di sī ì'dá gbā ālìgò sī, āzì nga gólūdì sī, sílìvā sī, āzila būrōnzì sī. ³³ Ì'di ūnī āko nǎlì kí ánì 'dì kí idé, ife kí upa āzila agọ ūví ndú-ndú sī āzila āzì pírí ngalé ālìgò sī rĩ abe. ³⁴ Úpí fẹ Bẹzālẹlì āzila Ūhōllyábū Āhīsāmákì ngọpì, sùrú Dánì drì gá rĩ kí ásì gá ūndūwā sī 'bá kí imbájó ālìgò sī rĩ. ³⁵ Úpí fẹ ga kí tré ālìgò sī āko ndú-ndú kí idéjọ āzila āzì pírí kí ngajó rĩ kí sī. Āko idélé drì sī 'dì kí, bawū kí upajó, āko kí u'béjọ gbětì bŭlŭ, pápŭlŭ, kǎbìlŭ 'biko ika, āzila bōngó ājẹ rú mǐfì níríná rĩ kí abe. Kí icó āzì pírí kí ngalé rá, āzila kí ālìgò āko pírí kí idéjọ rĩ trū.

36

¹ “Ījǒ 'dī sī Bēzālélī 'i, Ūhōlīyábū 'i āzila 'bá āzī ālīḡo rú Úpí 'bā sī ĩ'baní ũndūwā, ālīḡō āzila nītánǎ fējó rī 'bā sī kí Hémā Ādrónǎ Īnzījǒ rī cécé Úpí 'bā azilé rī áni.”

² 'Dā 'bā ũngúkú gá Músā umve dó Bēzālélī kí Ūhōlīyábū be āzila 'bá pírí ālīḡo rú Úpí 'bā sī ĩ'baní ālīḡō āzila ũndūwā fējó ā'ílēpi amùlépi āzī ngalépi cénī 'dī kí amùlé sī i'dólé āzī ngalé.

³ Músā fē dó ĩ'badrīlé āko āwā'dīfō rú 'bá Īsīrayīlī drī 'bā kí fēlé sī āzī āngū ālá rī drī sījǒ rī kí. 'Bá 'dī ri kí ũ'būtī ālu-ālu sī āko āwā'dīfō ru rī kí ajílé fēlé cénī. ⁴ Ījǒ 'dī sī 'bá pírí ālīḡo rú āzī ngalépi āngū ālá rī 'bā sījǎ gá 'dī a'be kí āzī ĩ'badrī kí rá ⁵ āzila jǒ kí Músā ní, “Bá kí āko ají sī āzī ngajǒ ndē Úpí 'bā azilé rī rá.”

⁶ Ījǒ 'dī sī Músā fē dó āzītánǎ sī ĩjǒ 'dī azijǒ kámbī agā sī pírí: “Bá āzī ágóbī ru jǒku ũkú ru la 'bā ají kí dó āko āzī fētánǎ ru la kí fēlé āngū ālá rī ní ĩ'dí ku.” Ījǒ 'dī sī ātrī dó 'bá kí āko fētánǎ ru rī kí ajínǎ gá cí, ⁷ ā'dusīku āko tralé sī Hémā sī Ādrónǎ Īnzījǒ rī sījǒ āzila dejǒ rī tra kí ru ambamba.

Hémā Ādrónǎ Īnzījǒ rī

⁸ 'Bá pírí ālīḡo rú 'dī sī kí Hémā sī Ādrónǎ ĩnzījǒ rī drī bǒngó mụdrī mīfī nírínǎ u'belé gbētí būlū, pápūlū āzila ika la kí sī, āzila 'bá ālīḡō āko idéjǒ drī sī rī drī trū rī idé kí í'dá kērúbī āni la kí uru'ba la kí gá cí. ⁹ Bǒngó 'dī 'bā adru kí pírí trū-trū, āzo la 'bā adru kí mítā mụdrī drī ĩrī, mgbọ la 'bā adru mítā ĩrī. ¹⁰ Ici kí bǒngó tǒwú rī kí ālu,

idé kí vâ āzī tōwú 'dā kí cécé 'dā áni. ¹¹ 'Dā 'bā ũngúkú gá igr̃é kí bōngó bŭlŭ la kí bōngó ālu rī 'bā tī gāsī, idé kí vâ bōngó āzī rī kí abe 'dā áni. ¹² Idé kí dó 'bŭ bōngó tōwú icilé ālu rī 'bā tī gá kālī tōwú āzila 'bŭ kālī tōwú bōngó āzī tōwú icilé ālu rī 'bā tī gá, 'bŭ 'dī ndre kí ru ndre-ndrē. ¹³ 'Dā 'bā ũngúkú gá idé kí gōlī gólŭdī sī rī kí kālī tōwú āzila ayú kí dó kí sī bōngó 'dī kí ũgījō ālu, ijō 'dī sī, Hémā sī Ādróná ĩnzījō rī drī 'bā icí kí rú sī ru ālu benī.

¹⁴ Idé bōngó āzī kí mŭdrī drī ālu ĩndrī 'biko sī sī Hémā sī Ādróná ĩnzījō rī drī akujó. ¹⁵ Bōngó mŭdrī drī ālu 'dī kí pírí trŭ-trŭ, āzo la kí mítā mŭdrī drī na āzila mgbo la kí mítā ĩrī. ¹⁶ Usé kí kátēnī tōwú rī kí ĩbáká ālu gá āzī ázīyá rī kí ĩbáká ālu gá. ¹⁷ 'Dā 'bā ũngúkú gá igr̃é kí 'bŭ kí kālī tōwú bōngó tōwú usélé āngŭ ālu gá āsījō rī 'bā tī gāsī, igr̃é kí vâ 'bŭ kí kālī tōwú kátēnī ázīyá usélé āngŭ ālu gá āsījō rī 'bā tī gāsī. ¹⁸ Idé kí gōlī bŭrōnzī sī rī kí kālī tōwú sī Hémā kí icíjō āko ālu rú. ¹⁹ 'Dā 'bā ũngúkú gá idé kí Hémā ní āko sī ĩ'di drī akujó la kábīlógó 'bā íniríkō vulé rángi ika la sī rī sī, āzila aku kí ĩ'di drī ānākpá íniríkó ālá la sī.

²⁰ Idé kí ídījā kpī la kí bāwŭ 'bōkólō drī sī Hémā sī Ādróná ĩnzījō rī ní. ²¹ Bāwŭ ídījā ru ālu-ālu rī 'bā āzo 'bā adru mítā sŭ-sŭ āzila mgbo la kí drīdrījī gá rī 'bā adru sēndīmītā 66. ²² Bāwŭ 'bā tī ĩrī rī 'bā āfŭ kí āzila 'bā ndre kí ru āzī rī abe sī kí icíjō ālu. Idé kí bāwŭ ídījā ru Hémā sī Ādróná ĩnzījō rī drī kí pírí 'dī áni. ²³ Idé kí bāwŭ ídījā ru rī kí kālī ĩrī Hémā sī Ādróná ĩnzījō rī

'bǎ wókō ándrá rǐ gá ²⁴ āzila idé kí āko sǐ bǎwũ ǐdǐnǎ ru rǐ kí ǐndú usújó sílǐvǎ rú rǐ kí kǎlǐ sụ, ǐdǐnǎ ālu-ālu ǐndú gá kí ǐrǐ-ǐrǐ. ²⁵ Hémǎ sǐ Ādrónǎ ǐnzǐjǒ rǐ 'bǎ wókō úrúlé rǐ gá, idé kí bǎwũ ǐdǐnǎ ru rǐ kí kǎlǐ ǐrǐ ²⁶ āzila ǐndú la idélé sílǐvǎ sǐ rǐ kí kǎlǐ sụ, ǐdǐnǎ ālu-ālu ǐndú gá kí ǐrǐ-ǐrǐ. ²⁷ Idé kí Hémǎ sǐ Ādrónǎ ǐnzǐjǒ rǐ ní bǎwũ ǐdǐnǎ ru rǐ kí ázǐyá, wókō la ǐtǐ 'bǎ 'de agǎlé ru rǐ gá, ²⁸ āzila idé kí vǎ bǎwũ ǐdǐnǎ ru rǐ kí ǐrǐ kónǎ Hémǎ sǐ Ādrónǎ ǐnzǐjǒ rǐ 'bǎ āsǐjǒ rǐ gá. ²⁹ Kónǎ ǐrǐ 'dǐ kí agá usú kí ǐdǐnǎ kí ǐmve ālu agá ǐrǐ-ǐrǐ i 'dójó ǐndú gá kpere drǐ gá. Idé kí kí ǐrǐtrǎ ũví ālu sǐ. ³⁰ ǐjǒ 'dǐ sǐ, bǎwũ ǐdǐnǎ ru rǐ kí dǒ sǐ ārō āzila ǐndú la sílǐvǎ rú rǐ kí mǔdrǐ drǐ ázǐyá, kí ǐdǐnǎ ālu-ālu ǐndú gá ǐrǐ-ǐrǐ.

³¹ Idé kí jǒ ife bǎwũ alalé alá la kí bǎwũ 'bókólǒ drǐ sǐ: tǒwú rǐ kí ǐdǐnǎ Hémǎ sǐ Ādrónǎ ǐnzǐjǒ rǐ 'bǎ búlú ālu rǐ gá, ³² āzǐ tǒwú rǐ kí búlú la āzǐ rǐ gá, āzila bǎwũ ǐdǐnǎ ru tǒwú rǐ kí wókō ǐtǐ 'bǎ 'de agǎlé ru rǐ gá āngũ Hémǎ sǐ Ādrónǎ ǐnzǐjǒ rǐ 'bǎ tǐ 'bǎ āsǐjǒ rǐ gá. ³³ Idé kí bǎwũ alalé alá 'bǎlé ǐdǐnǎ ágágá rǐ kí drǐ gǎsǐ rǐ kí i 'dónǎ gá kpere āsǐnǎ gá. ³⁴ Ase kí ǐdǐnǎ 'dǐ kí ụrụ 'bá gólũdǐ sǐ cí āzila idé kí ǐmve gólũdǐ sǐ la kí sǐ bǎwũ alalé alá 'dǐ kí rǔjǒ. Ase kí vǎ bǎwũ alalé ala-lǎ lǎ 'dǐ kí ụrụ 'bá gólũdǐ sǐ cí.

³⁵ Idé kí kátēnǐ kí bǒngó mǐfǐ nírǐnǎ la sǐ āzila u 'bé kí ǐ 'di wǐzǐ gbētǐ búlú, pǎpǔlũ, ǐka āzila 'bá ālǐgǒ āko idélé drǐ sǐ rǐ drǐ trũ rǐ idé kí kẹrǔbǐ úpúpǐ trũ la kí. ³⁶ Idé kí ǐ 'dǐnǐ ǐdǐnǎ kí sụ bǎwũ 'bókólǒ drǐ sǐ āzila ase kí ụrụ 'bá la kí gólũdǐ sǐ.

Idé kí gōlī kí gólūdī sī āzila idé kí āko sī ịdị́nà kí ị́ndụ́ sụ́jọ́ sụ́ rī́ kí sílívà sī. ³⁷ Kējìtì sī fìjọ́ Hémà Ādrónà Ịnzìjọ́ rī́ agàlé rī́ gá, cā́ kí kátēnī́ u'belé wízì gbētí bụlụ́, pápūlū́ āzila ika sī́ la kí wízì sī́ āzila bōngó mịfị́ nírínà cālé ǎlìgọ́ sī́ la sī. ³⁸ Idé kí ịdị́nà kí tōwú́ gōlī́ trū́ bōngó 'dī́ 'baní. Ase kí ịdị́nà 'dī́ kí drị́ āzila aya usúlé́ kí ụrụ́'bá gá rī́ kí abe gólūdī́ sī. Idé kí ị́ndụ́ la tōwú́ rī́ kí būrônzī́ sī.

37

Sāndúkū́ tị́ icíma drị́ idéjọ́ rī́

¹ Bēzālélì́ idé Sāndúkū́ tị́ icíma drị́ bawū́ 'bókólọ́ drị́ sī, āzo la mítā́ ǎlu núsū́, mgbọ́ la mítā́ ǎlu núsū́, āzila āzo la ụrụgàlé ru rī́ mítā́ ǎlu núsū́. ² Ase ụrụ́'bá la agā́ sī́ āzila ǎmvḗ sī́ rī́ gólūdī́ ǎlá rī́ sī. Āzila ulí́ láyīnī́ ũnī́ ǎni la gólūdī́ sī́ ụrụ́'bá la gāsī́ pírí́ cí. ³ Bēzālélì́ idé Sāndúkū́ tị́ icíma drị́ ní́ ímve gólūdī́ sī́ la kí sụ́ sī́ ị́'di ụjìjọ́, ícì pá la sụ́ 'dī́ kí agā́ ímve ǎlu-ǎlu. Sāndúkū́ 'bā́ wókṓ ǎlu rī́ gá ị́rị́ ǎzì rī́ gá vā́ ị́rị́. ⁴ 'Dā́ 'bā́ ũngúkú́ gá, idé ife sī́ ị́'di ụjìjọ́ la kí bawū́ 'bókólọ́ drị́ sī́ āzila ase ụrụ́'bá la kí gólūdī́ sī́ cí, ⁵ āzila su ife 'dā́ kí ímve kí agā́ sī́ Sāndúkū́ tị́ icíma drị́ 'bā́ bụlú́ gá sī́ ị́'di ụjìjọ́.

⁶ Bēzālélì́ idé Sāndúkū́ tị́ icíma drị́ ní́ úmvúke ásì́ ịgbẹ́ drị́ sī́ ị́'di tị́ ụpìjọ́ gólūdī́ ǎlá rī́ sī, āzo la ǎni rú́ mítā́ ǎlu núsū́ āzila mgbọ́ la ǎni rú́ mítā́ ǎlu. ⁷ Idé kẹrúbì́ ụpúpì́ trū́ u'dilé́ gólūdī́ sī́ la kí ị́rị́, ũ'bā́ kí úmvúke ásì́ ịgbẹ́ drị́ 'bā́ tị́ ǎsìjọ́ rī́ kí gá. ⁸ Idé kẹrúbì́ ụpúpì́ trū́ ǎlu rī́ wókṓ ǎlu rī́ gá, ǎzì ǎlu rī́ vā́ ǎzì rī́ gá; ícì́ kí úmvúke ásì́ ịgbẹ́ drị́

be ālu tị la ãrĩ rĩ kí gá. ⁹ Kě̀rúbì inga kí ru ụ̀pụ̀pị ụ̀rụ̀gálé ru āzıla aku kí dó sị ụ̀mvúke ásị ìgbẹ̀ drị cí, ndre kí ru ndre-ndrē āzıla ndre kí āngũ ụ̀mvúke ásị ìgbẹ̀ drị rùlé ru.

Méjā idélé rĩ

¹⁰ Bẹ̀zālẹ̀lị idé méjā b́awũ 'bọ̀kọ̀lọ̀ drị sị, āzo la āni rú mítā ālu, mgbọ la āni rú n̄sụ mítā āzıla āzo la ụ̀rụ̀gálé ru rĩ āni rú mítā ālu. ¹¹ 'Dā 'bā ụ̀ngúkú gá Bẹ̀zālẹ̀lị ase ụ̀rụ̀'bá la gólũdĩ ālá rĩ sị āzıla li tị la pírí gólũdĩ sị trọ̀kìlịrị cí. ¹² Li tị la trọ̀kìlịrị, ānzị la āni rú ìnzị na āzıla ase kí ì'di gólũdĩ sị cí. ¹³ Idé ìmve gólũdĩ sị la kí sụ méjā 'dĩ ní sị ì'di ụ̀jịjọ, āzıla icí ìmve 'dĩ kí kónā la sụ 'dĩ kí agá āngũ ì'di 'bā pá 'bā sị adrujọ rĩ kí gá. ¹⁴ Bẹ̀zālẹ̀lị umbé ìmve kí méjā 'bā b́ulú gāsī āni rú sị ife usúlé ì'di ụ̀'dujọ rĩ kí rujọ. ¹⁵ Idé kí ife sị méjā 'dĩ ụ̀'dujọ rĩ kí b́awũ 'bọ̀kọ̀lọ̀ drị sị āzıla ase kí ụ̀rụ̀'bá la kí gólũdĩ sị cí. ¹⁶ Idé kí dó ākójọ ndú-ndú méjā 'dĩ drị s̄ánĩ, kópō, jágì āzıla b́akùlẹ̀ sị icójọ āko mvulé mvụ-mvụ rĩ kí ụ̀sũjọ rĩ kí gólũdĩ ālá la sị.

Tárā céke

¹⁷ Bẹ̀zālẹ̀lị idé kí tárā céke gólũdĩ ālá u'dilé u'di rĩ sị, ìndụ la kí gbọ̀nị la be; kópō la cécé m̄awụwā áni rĩ kí abe, m̄awụwā drị drịk̄ā n̄zilẹ̀pi ku rĩ abe āzıla icí kí ru m̄awụwā la abe pírí ālu. ¹⁸ Tárā céke 'bā gbọ̀nị gá idé kí kénĩ kí ázìyá, na rĩ kí wókō ālu rĩ gá āzıla na rĩ kí wókō āzì rĩ gá. ¹⁹ Idé kí kénĩ ālu-ālu ázìyá 'dĩ kí ụ̀rụ̀'bá gá m̄awụwā ì'dá cécé ālīmóndĩ drị āf̄ulẹ̀pi tárā céke kí ụ̀rụ̀'bá gálé rĩ 'ba n̄i. ²⁰ Idé kí tárā céke ágágá rĩ drị gá

māwúwā idélé cécé māwúwā ālīmóndī drī áni agbélépi ngúlú āzila ayilépi rī kí sù cí. ²¹ Idé kí māwúwā drīkā agbélépi ngúlú rī kí kénī ākpālé ịrị-ịrị na 'dī kí ịndúlé gá ālu-ālu. ²² Tárā céke, kénī la kí āzila māwúwā drī ngúlú rī kí abe idé kí gólūdī ālá 'bara ālu la sī.

²³ Idé kí dó tárā la ázịrị rī kī, āzila kpákuṅá sī āko kí rujó jōku a'dújó rī abe gólūdī ālá la sī. ²⁴ Ayú gólūdī ālá rī kílọ kālị na drī tōwú sī tárā céke idéjó āzila āko ndú-ndú ala gá rī kí abe pírí.

Ālītárī sī lūbánī ivéjọ rī

²⁵ Bẹzālẹlị idé ālītárī sī lūbánī ājị ngǔlépi vīrī rī ivéjọ rī bawū 'bókólọ drī sī. Idé ị'di trū-trū āzo la kí mgbọ la be āni rú nǔsụ mítā āzila āzo la ụrugálé ru rī āni rú mítā ālu. Újé la kónā la sù 'dī kí gá rī ịcị kí ru āko ālu rú. ²⁶ Ase drī la, búlụ la kí, āzila újé la kónā gá rī kí abe pírí gólūdī ālá rī sī, āzila li kí tị gólūdī sī trọkịlịrị cí. ²⁷ Idé kí ímve gólūdī sī la kí ịrị láyīnī ũnī āni ulilé gólūdī sī trọkịlịrị rī 'bā ịndúlé gálé ru ndre kí ru āzị rī be, ịrị rī kí búlụ āzị rī gá āzila ịrị rī kí búlụ āzị rī gá sī ife kí usújọ sī ālītárī ujíjọ. ²⁸ Idé ife sī ị'di ujíjọ rī bawū 'bókólọ drī sī āzila ase kí ụru'ba la kí gólūdī ālá rī sī cí.

²⁹ Idé kí ādu 'bālẹ ndú sī drī tịjọ 'bá drī gá rī āzila lūbánī ālá ājị ngǔlépi vīrī rī be.

38

Ālītárī sī idétáná ivélé ivê rī kí ivéjọ rī

1 Bēzālēlī pa kí ālītārī ídétáná ivélé ivê rī drī bāvū 'bókólō drī sī, āzo la kí mgbọ la be kí trū-trū mítā ịrị-ịrị, āzo la ụrụgâlê ru rī mítā ālu. 2 Upa újéke kí ālītārī 'bā kónā sụ 'dī kí agā sī pírí, ālītārī i'dá dó sī āko ālu rú āzila 'bu ālītārī urụ 'bá būrônzī sī. 3 Idé ālītārī ní úmvú sī úfóró iyájó, āko sī āko ụpējó, bākùlẹ sī āko ụyājó, fókī āmbógó sī ịzá ụsōjọ āzila sūfūríyā sī āko ụsijó ācí drī gá rī abe pírí būrônzī sī. 4 Idé ālītārī ní kēyíkēyī būrônzī sī, āzila ímve kí sụ sī pá la kí icíjọ kónā la sụ 'dī kí agá. 5 Idé ímve kí sụ kónā kēyíkēyī idélé būrônzī sī rī drī kí agá sī ife sī ị'di ụjijó rī kí sujó. 6 Idé bāvū 'bókólō drī sī ị'di ụjijó rī kí āzila ase bāvū kí urụ 'bá aya būrônzī rú rī sī, 7 āzila usú kí ife sī ị'di ụjijó rī kí ímve ālītārī 'bā kónā ālu-ālu gá rī kí agá. Idé kí ālītārī bāvū 'bókólō drī sī āzila 'a la lū mgbọ.

Báfū sī drī āzila pá ụjijó rī

8 Bēzālēlī idé báfū sī drī kí ụjijó pá abe rī kí pá lā be māráyā būrônzī rú ụkú āzị ngalépi kējịtị sī fijó Hémā tị icíma drī agá rī 'bā kí fēlé rī kí sī.

Lịcọ 'a

9 'Dā 'bā ũngúkú gá Bēzālēlī idé lịcọ 'a Hémā andre gá 'dāá cí. Wókō la ándrá rī zo mítā kālị sụ drī sụ āzila bōngó mịfị nírinjá rī ala gá cí. 10 Ūgī bōngó 'dī kí gōlī sílívā rú rī sī ịdịná būrônzī rú kālị ịrị usulé ịndụ la būrônzī rú kālị ịrị rī kí urụ 'bá gá rī gá. 11 Wókō la ụrụ rī gá ịdịná kālị ịrị idélé būrônzī sī rī kí āko ịndụ la kí usújọ ala gá kālị ịrị idélé būrônzī sī rī kí, gōlī āzila āko sī kí icíjọ sílívā sī rī abe.

12 Bēzālélī ūgī bōngó mítā kǎlī ĩrī drī ĩrī rī kí gōlī sílīvā rú rī sī ịdịnǎ mụdrị usúlé ịndụ la mụdrị rī kí agá rī kí ụrụ'bá gá, Lịcọ 'a 'bā wókō ịtú 'bā 'de agálé ru rī gá. 13 Lịcọ 'a 'bā wókō sī fijó ịtú 'bā ǎfū agálé ru rī 'bā mgbo mítā kǎlī ĩrī drī ĩrī. 14 Kējịtị sī fijó rī 'bā wókō ịjị gá rī gá, bōngó gīlé rī kí 'bā ǎzo ǎni rú mítā ázịrị, ịdịnǎ la kí na ǎzıla ǎko idélé sī ịdịnǎ kí ịndụ sujó rī kí na. 15 Bōngó gīlé kējịtị sī fijó lịcọ 'a gálé rī 'bā wókō ǎndá gá rī gá rī kí 'bā ǎzo ǎni rú mítā ázịrị, ịdịnǎ la kí na ǎzıla ǎko idélé sī ịdịnǎ kí ịndụ sujó rī kí na. 16 Bōngó ūgīlé lịcọ 'a andre gá trọkịlịrị rī kí idé kí bōngó mịfị níríná cǎlé ǎlá la sī. 17 ǎko sī ịdịnǎ kí ịndụ usújó rī kí idé kí būrônzī sī, gōlī sī bōngó kí ūgịjọ rī kí idé kí sílīvā sī, ịdịnǎ píri kí drị ǎse kí sílīvā sī, ịjọ 'dī sī ịdịnǎ lịcọ 'a drị kí ici kí kí aya sílīvā rú rī kí sī.

18 Kējịtị sī fijó lịcọ 'a gálé rī gá, gī bōngó mịfị níríná u'belé wịzị gbētí bұлұ, pápұлū ǎzıla ika sī la kí kátēnī rú mítā úrômī 'bá bōngó cǎlépi rī 'bā kí cǎlé ǎlīgọ sī la kí cí, 19 ịdịnǎ sụ ǎzıla ǎko ịdịnǎ ịndụ usújó sụ idélé būrônzī sī rī kí abe. Gōlī ǎzıla ǎko sī kí icijó rī kí aya ipalé kí ụrụ'bá gá rī kí, ǎzıla drịkǎ la abe ase kí sílīvā sī. 20 Ídé áló Hémǎ sī ǎdrónǎ ịnzịjọ rī gịjọ rī drị kí lịcọ 'a drị kí abe píri būrônzī sī.

ǎko ayulé rī kí

21 'Dī kí ǎko ayulé Hémǎ sī ǎdrónǎ ịnzịjọ rī agá Sǎndúkụ tị icíma drị írǎ 'bara-'bara ĩrī sī ǎzítánǎ mụdrị 'dī kí tǎ mbajó ala gá rī gá rī kí. Mụsǎ fē ándrá ǎzítánǎ la 'bá Lévī rú ǎzị ngalépi Ítǎmǎrī

Āronī ngōṗi átáló ru rī drī. ²² Bēzālélī Ūrī ngōṗi Hūrī umvelépi áyīṗi angálépi súrú Yúdā drī agá rī idé āko 'dī kí pírí Úpí 'bā azilé Mūsā ní rī áni. ²³ 'Bá Bēzālélī āzā kolépi āzī 'dī kí ngajó rī ī'di Ūhōlīyábū Āhīsāmákī ngōṗi súrú Dánī drī gá, bāwū kí upalépi, āko kí u'bélépi gbētí būlū, pápūlū, kābīlō 'bíkó ika, āzila bōngó ājē rú mīṗi níríná rī kí abe āzila ālīgō sī āko pírí kí idéjó rī trū rī 'i.

²⁴ Gólūdī fēlé Ādróná ní idétaná ru āngū ālá Ādróná drī gá rī ānzī la kílō 1,000. 'Dī āko ānzī ũ'bījó 'bá pírí 'bā kí ā'ílé rá rī 'i. ²⁵ Mūsorō sílīvā rú tralé ũ'bí Iṣrayīlī drī kí lājó rī sī rī tra ru kílō 3,430. 'Dī āko ānzī ũ'bījó 'bá pírí 'bā kí ā'ílé āngū ālápítí rī gá rá rī 'i. ²⁶ Sílīvā 'dī tra ru 'dī áni la kālāfe 'bá lālé rá rī 'badrī 603,550. 'Bá ílí trū kālī írī 'bā drīlé gá rī 'be kí sēkélī ālu 'bā nūsū. 'Dī āko ānzī ũ'bījó 'bá pírí 'bā kí ā'ílé āngū ālápítí Ādróná drī gá rá rī 'i. ²⁷ Bēzālélī ayú sílīvā kílō 3,400 sī āko ídīnā īndú usújó 100 āngū ālápítí Ādróná drī ní āzila ayú kílō kālī na drī sū sī āko ālu-ālu ídīnā kātēnī gījó rī kí īndú usújó rī kí idéjó. ²⁸ Bēzālélī ayú sílīvā 'bā ímbī acelépi kílō kālī na rī kí sī aya ipalé ife uru 'bá gá rī kí, gōlī ídīnā kí uru 'bá gá rī kí āzila āko kí drī akujó rī abe rī kí idéjó. ²⁹ Būrônzī fēlé Úpí ní idétaná ru rī 'bā kālāfe ũ'bā kí ru kílō 2,425. ³⁰ Bēzālélī idé āko ídīnā kí īndú usújó rī kí kējítī sī fījó Hémā tī icima drī agalé rī ní, ālītārī būrônzī sī rī, kēyīkéyī la būrônzī sī rī abe āzila ākójó ala gá rī kí abe pírí, ³¹ āko sī ídīnā lícō 'a andre cejó rī kí īndú usújó

rī kí āzila kējīti fijó lịcọ agâlê rī 'badrī kí abe, áló pírí Hémā sī Ādróná ịnzịjọ rī drị āzila āngū andre la celépi rī drị kí idé kí bŭrônzi sī.

39

Bōngó Ātalo 'badrī kí

¹ Bēzālélī, Ūhōlīyábū āzila 'bá ālịgọ rú rī ịgbe kí bōngó gbētí bŭlŭ, pápŭlŭ, ika, āzila bōngó mịfị cālê níríná rī abe sī āzị ngajó Āngū Ālá rī gá rī kí. Idé kí vā Ārónī ní bōngó sī ị'di 'bājó ndú rī kí cécé Úpí 'bā azilé Mŭsā ní rī áni.

² Bēzālélī ịgbe kí ịfódí bōngó mịfị níríná rī sī, u'bé kí ị'di wízị gólŭdī rú dīlẹpi lèrèlèrè, wízị gbētí bŭlŭ, pápŭlŭ āzila ika rī kí sī. ³ Dị kí gólŭdī 'bara rú, ūsī kí ị'di wízị rú ịzíná-ịzíná ru idé kí dó sī bōngó ājẹ rú mịfị níríná rī wízị bŭlŭ, pápŭlŭ, ika rī kí sī ūniyambamba rú ālịgọ sī. ⁴ Idé kí ịfódí 'bā kọtrọ drị gá bōngó ịbáká kí ịrī, ịcị kí dó kí kónā la kí agá sī ị'di ịcịjọ. ⁵ 'Bá ālịgọ rú rī ayú kí wízị gólŭdī rú, wízị gbētí bŭlŭ, pápŭlŭ, ika āzila bōngó mịfị níríná rī kí sī sẹrị cájọ, ịcị sẹrị kí ịfódí be ālu cécé Úpí 'bā azilé Mŭsā ní rī áni.

⁶ Ūdrō kí ālịgọ sī ịrā úníkīsī rú dīlẹpi gīlịgīlị ājẹ rú rī kí gólŭdī 'bele-'bele rī kí sī āzila ūsī kí anzị Ịsịrayīlị drị kí rụ kí drị gá. ⁷ 'Dā 'bā ūngúkú gá ịgbe kí dó kí ịfódí 'bā kọtrọ gá anzị Ịsịrayīlị drị kí ịgájọ cécé Úpí 'bā azilé Mŭsā ní rī áni.

Bōngó jújú gá rī ịgbejọ rī

⁸ Ịgbe kí bōngó jújú gá rī ālịgọ sī cécé ịfódí ịgbejọ rī áni. Ayú kí wízị gólŭdī rú, wízị gbētí

būlū, pápūlū, ika āzila bōngó mifī níriná rī 'i.
 9 Bōngó jújú gá rī 'bā āzo la kí mgbọ la abe
 trū-trū, agbọ kí ĩ'di ĩrī. 10 Ũ'bā kí ụru'ba la gá
 írā pāra-pāra la kí láyīnī sī sụ. Láyīnī i'dójó rī
 gá ũ'bā kí írā rúbī, tōpázī, āzila ĩmērálidī rú
 rī kí; 11 láyīnī ĩrī rī gá írā tākúsẹ, sāfirẹ, āzila
 dáyimōndī rú rī kí; 12 láyīnī na rī gá írā jāsīnītọ,
 ágātẹ, āzila írā āmētẹsītọ rú rī kí; 13 láyīnī sụ
 rī gá írā kūrīshlītọ, úníkīsī āzila yāsípẹ rú rī kí.
 Ụtī kí írā 'dī kí gólūdī sī. 14 Írā kí mụdrī drī ĩrī,
 írā ālu-ālu drī gá ũsī kí anzī Isirayīlī drī kí rụ;
 rú 'dī tu kí pá ínátī mụdrī drī ĩrī 'dī kí kẹjī gá.
 15 Idé kí bōngó jújú gá rī ní nōrórō cécé ĩbáká
 áni la gólūdī alá rī sī. 16 Idé kí āko sī kí icíjọ la
 kí gólūdī alá rī sī ĩrī, rínjī kí ĩrī āzila gī kí dó kí
 bōngó jújú gá rī 'bā kónā ĩrī rī kí agá. 17 Ũgī kí
 nōrórō gólūdī rú ĩrī 'dī kí rínjī 'ba rú bōngó jújú
 gá rī 'bā kónā kí gá, 18 āzila nōrórō gólūdī rú rī
 'bā tị āsījọ rī kí icí kí ĩfódī 'bā ĩbáká kọtrọ drī gá
 u'bélé gólūdī sī rī kí gá. 19 Idé kí rínjī gólūdī sī
 la kí ĩrī āzila ũgī kí dó kí bōngó jújú gá rī 'bā
 kónā ĩrī rī kí tị gá agâlẹ ru ĩfódī rụ sī. 20 Idé kí
 rínjī gólūdī sī la 'bā āzī kí ĩrī, icí kí dó kí bōngó
 kọtrọ gá rī 'bā ĩndúlẹ gá ĩfódī 'bā mėlẹtị gá 'dólẹ
 ru, āni rú āngū ĩ'bā kí sī ru isújọ rī gá sẹrī cālẹ
 mifī níriná rī gá. 21 Umbé kí rínjī bōngó jújú gá
 rī drī kí rínjī ĩfódī drī kí gá ĩbáká būlū ĩ'di icílẹpí
 sẹrī be bōngó jújú gá rī 'bā aya dó sī ru ĩfódī rụ
 'dā ku cécé Úpí 'bā azilẹ Músā ní rī áni.

Bōngó Ātalo 'badrī 'bā āzī kí

22 Ịgbẹ́ kí kọ́tị ǎzị ịfódị sụjọ drị la gá rī ǎndá la bǎngó bụlụ́ rī sī, 23 'bụ trū ágágá drīkǎ ní sī fíjọ. Tị la 'bụ ru imbe gá ǎzıla drị gá 'dī kí cì kí dọ́ kí cīcī kálǎ gá rī áni, 'bǎ uce kí rú sī ku. 24 Ū'bǎ kí ife pǎmũgũránǎtī drị 'bǎ í'dá wízị gbětí bụlụ́, pápũlũ ǎzıla ika ǎzıla bǎngó mịfị nírinǎ cále ǎlá rī kọ́tị tị gǎsī trǒkịlirị ũlángí gólũdī rú la trū kí drīdrinǎ gá cì. 25 U'bé kí kọ́tị 'bǎ imbe tị ife pǎmũgũránǎtī drị 'bǎ í'dá sī ǎzıla ũ'bǎ kí dọ́ í'dá ũlángí idélé gólũdī ǎlá rī sī rī drị kí ife pǎmũgũránǎtī drị kí drīdrinǎ gǎsī trǒkịlirị. 26 Cì kí ũlángí í'dá kí ife pǎmũgũránǎtī drị 'bǎ í'dá trū kọ́tị ǎrónǎ 'bǎ sùlé sǎwǎ ị'dinǎ ǎzị ngajọ́ rī sī rī tị gǎsī trǒkịlirị cécé Úpí 'bǎ azilé Músǎ ní rī áni.

27 'Bá ǎlìgọ́ rú rī ịgbẹ́ kí ǎrónǎ 'baní ngọpịka abe kǎnzũ, 28 kǒfíyǎ drị gá rī, bǎngó sī drị umbéjọ́ rī abe ǎzıla bǎngó ǎlì sùlé pájǎmǎ drị gá rī kí trū. 29 Idé kí sẹ́rị umbélé úpícé gá rī ǎlìgọ́ sī wízị gbětí bụlụ́, pápũlũ ǎzıla ika ǎzıla bǎngó mịfị nírinǎ rī sī. Ịgbẹ́ kí dọ́ kí lịbịrǎ sī cécé Úpí 'bǎ azilé Músǎ ní rī áni.

30 Idé kí sǎánǎ gólũdī ǎlá rī sī ǎzıla sī kí drị la gá: ǎlá ru Úpí Nì. 31 'Dǎ 'bǎ ũngúkú gá umbé kí gólũdī ǎlá dīlé 'bara rī bǎngó ịbáká sī drị umbéjọ́ bụlụ́ rī sī kǒfíyǎ ǎrónǎ drị 'bǎ mẹlẹ́tị gá cécé Úpí 'bǎ azilé Músǎ ní rī áni.

Músǎ 'bǎ Hémǎ ǎdrónǎ ịnzịjọ́ rī undréjọ́ rī

32 Ịjọ́ 'dī sī anzị Ịsịrayílị drị de kí dọ́ ǎzị Hémǎ sī ǎdrónǎ ịnzịjọ́ rī drị rá. Idé kí dọ́ cécé Úpí 'bǎ azilé Músǎ ní rī áni. 33 'Dǎ 'bǎ ũngúkú gá ají kí

dó Hémǎ sǐ Ādrónǎ ĩnzǐjǒ rǐ āko ala gá rǐ kí abe pírí Músǎ drǐlé gá: Hémǎ 'i, gǒlǐ la kí, bǎwũ la kí, bǎwũ alalé alá rǐ kí, ǐdǐnǎ la kí; āzǐla āko sǐ ǐdǐnǎ kí ĩndú sujó rǐ kí abe. ³⁴ Āko sǐ drǐ la akujó rǐ kǎbǐlǒ ágó ínǐ vúlé rǎngi ika rǐ sǐ, ānǎkpá ínǐrǐkǒ ālá la, kátēnǐ; ³⁵ ife sǐ Sǎndúkũ tǐ icǐma drǐ ujǐjǒ rǐ kí úmvúke ásǐ ĩgbē drǐ be. ³⁶ Méjǎ 'i āko pírí ĩ'didrǐ kí abe āzǐla mǔkátǐ ndú fělé Ādrónǎ ní rǐ abe. ³⁷ Tárǎ céke idélé gólũdǐ ālá sǐ rǐ, tárǎ kí ādu la abe āzǐla āko pírí ĩ'di drǐ kí abe. ³⁸ Ālǐtǎrǐ idélé gólũdǐ sǐ rǐ, ādu sǐ drǐ tǐjǒ 'bá drǐ gá rǐ, lǔbánǐ ājǐ ngǔlépi vǐrǐ rǐ āzǐla kátēnǐ kějǐtǐ sǐ fǐjǒ Hémǎ Ādrónǎ ĩnzǐjǒ rǐ drǐ gá rǐ; ³⁹ Ālǐtǎrǐ idélé bǔrǒnzǐ sǐ rǐ, kějǐkějǐ idélé aya bǔrǒnzǐ rú rǐ sǐ rǐ; ife sǐ ĩ'di ujǐjǒ rǐ kí ākójǒ la kí abe; bǎfũ bǔrǒnzǐ rú rǐ pá la kí abe; ⁴⁰ kátēnǐ sǐ Bǒrǒ lǐcǒ 'a atrǐjǒ rǐ kí, bǎwũ ǐdǐnǎ rú rǐ kí, āko la sǐ ĩndú la kí usújǒ rǐ kí abe, kátēnǐ gǐlé kějǐtǐ sǐ fǐjǒ lǐcǒ agá rǐ drǐ kí; ĩbáká hémǎ drǐ kí áló la kí abe, āzǐla āko pírí ayúlé sǐ ĩnzǐtǎnǎ idéjǒ Hémǎ sǐ Ādrónǎ ĩnzǐjǒ rǐ agá rǐ kí abe. ⁴¹ Bǒngó cǎlé ālá ātalo 'banǐ sǔlé sǐ āzǐ ngajǒ Āngũ Ālá rǐ gá, átáló Ārǒnǐ 'banǐ anzǐ ĩ'didrǐ abe rǐ. ⁴² 'Bá ǐsǐrayǐlǐ drǐ nga kí āzǐ 'dǐ kí pírí cécé Úpǐ 'bǎ azǐlé Músǎ nǐ rǐ áni. ⁴³ Músǎ undré āko 'dǐ kí pírí āzǐla ǐsú dó āko 'dǐ idé kí dó ru cécé Úpǐ 'bǎ azǐlé ĩ'dinǐ rǐ áni. ǐjǒ 'dǐ sǐ, wi dó sǐ ĩ'banǐ sǔsú.

40

Hémǎ Ādrónǎ ĩnzǐjǒ rǐ sǐnǎ dejó rǐ

1 'Dā 'bā ũngúkú gá Úpí jò Mùsā ní, 2 "Īmbá ālu 'bā ụ'dụ ālu sī, mí ĩdrē Hémā sī áma ịnzịjọ rī urugá. 3 Í'bā Sāndúkụ tị icíma drị sī āzítáná mụdrị rī kí 'bājó ala gá rī ala gá, āzıla mí atrị ĩ'di kátēnī sī cí. 4 Mí ají méjā jó agá āzıla mí ũ'bā āko drị la gá rī kí. Mí ají vā tárā céke kí āzıla mí ũ'bā tárā kí drị la gá. 5 Í'bā ālītárī gólūdī rú sī lūbánī ivéjọ rī Sāndúkụ tị icíma drị drīlẹ gá āzıla ígī kátēnī kējítị sī fijó Hémā sī áma ịnzịjọ rī drị gá.

6 "Í'bā ālītárī sī ídétáná ivélé ivè rī kí ivéjọ rī kējítị sī fijó Hémā sī áma ịnzịjọ rī drị 'bā drīlẹ gá; 7 í'bā báfū sī āko ũjịjọ rī Hémā sī áma ịnzịjọ rī kí drīdrịjī gá ālītárī be āzıla ísū ịyị ala gá cí. 8 Mí idé ịlịcọ 'a andre la gá tròkịlịrị āzıla ígī kátēnī kējítị la sī fijó ịlịcọ agá rī gá.

9 "Í'du ādu sī drị tịjọ 'bá drị gá rī āzıla mí ũsū ĩ'di Hémā sī áma ịnzịjọ rī drị gá, āko ala gá rī kí abe pírí; í'bā Hémā 'dī āko ala gá rī kí abe pírí ndú āzıla ĩ'di dó sī adru ālá ru. 10 'Dā 'bā ũngúkú gá, í'bā ālītárī ídétáná ivélé ivè rī drị ndú āzıla mí ũsū ādu drị la gá, 'bā adru sī pírí ālá ru āndānī. 11 Mí ũsū ādu báfū drị gá āzıla pá la sī ĩ'di 'bājó rī abe sī kí 'bājó ndú.

12 "Mí ají Ārónī kí ngópịka abe kējítị sī fijó Hémā tị icíma drị agá rī gá āzıla mí ũjī kí ịyị sī. 13 Mí ũsū Ārónī bōngó ĩ'didrị átáló drị kí agá, mí ũsū ādu drị la gá āzıla gẹrī 'dī sī mí ĩ'di 'bā ālá ru ndú, ịjọ 'dī sī ĩ'di dó sī āzị nga mání átáló ru. 14 Mí ají ngópịka kí, āzıla mí ũsū kí kánzū sī. 15 Mí ũsū vā ādu kí drị gá míní tá idélé átépī

urū'bá gá rī áni, ijó 'dī sī kí dó sī āzī nga mání átáló ru. Ādu ūsūlé kí drī gá 'dī la kí 'bā adrujó átáló ru anzi ī'badrī mūlé tīlé drīlé gālé rī kí abe jā 'dā." ¹⁶ Mūsā idé ijó Úpí 'bā azīlé ī'diní rī kí pírí rá.

¹⁷ Ijó 'dī sī úde dó Hémā sī Ādróná ĩnzījó rī sī agá ĩmbá ālu 'bā ĩmbá ú'dú ālu sī 'dī ílī ĩrī ī'baní Mīsīrī a'bejó 'bo rī 'bā vūlé gá. ¹⁸ Mūsā la mu Hémā sī Ādróná ĩnzījó rī 'bā sīṅá delé 'bo, ū'bā āko ídīṅá kí ĩndú usújó rī kí ī'badrī āngū gá, umbé bāwū alalé alā rī kī, āzīla usú dó ídīṅá la kí. ¹⁹ Aja bōngó idélé ĩndrī 'bīko sī sī Hémā sī Ādróná ĩnzījó rī drī akujó āzīla 'be Hémā drī āmvé-āmvélé ru rī bōngó Hémā drī akujó rī sī cí cécé Úpí 'bā azīlé Mūsā ní rī áni.

²⁰ 'Dā 'bā ūngúkú gá 'du írā tī icíma drī kí, 'bā kí Sāndúkū tī icíma drī agá. Usú ife sī ī'di ujíjó rī kí ímve Sāndúkū 'bā búlú gá rī kí gá āzīla ūpí dó tī la úmvúke ásī ĩgbē drī sī cí. ²¹ Ají dó Sāndúkū Hémā sī Ādróná ĩnzījó rī drī agá, āzīla ūgī dó kātēnī sī Sāndúkū tī icíma drī atríjó rī, atrí dó sī ī'di cí cécé Úpí 'bā azīlé Mūsā ní rī áni.

²² Mūsā 'bā dó méjā Hémā sī Ādróná ĩnzījó rī Āngū Ālá rī 'bā wókō úrú rī gá kātēnī gīlé 'a gāsī rī 'bā wókō āmvélé āmvélé ru rī gá, ²³ āzīla 'bā drī la gá mūkātī fēlé Úpí ní rī, cécé Úpí 'bā azīlé Mūsā ní rī áni.

²⁴ 'Dā 'bā ūngúkú gá Mūsā 'bā dó tárā céke kí Hémā sī Ādróná ĩnzījó rī agá Āngū Ālá rī 'bā wókō ándrá rī gá, ndre kí ru méjā be. ²⁵ 'Bā tárā kí tī Úpí drīlé gá, cécé Úpí 'bā azīlé Mūsā ní rī

áni. ²⁶ 'Bā dó ālītārī gólūdī rú rī Hémā tī icíma drī rī agâlé, kátēnī drīlẹ́ gá ²⁷ āzila ivé lūbānī ājī ngūlépi vīrī rī drī la gá Úpí 'bā azilé Músā ní rī áni. ²⁸ Músā gī dó kátēnī kējīṭi sī fijó Hémā sī Ādróná ĩnzījó rī agá rī gá, ²⁹ āzila kējīṭi sī fijó Hémā sī Ādróná ĩnzījó rī agâlé rī 'bā drīlẹ́ gá 'dǎá 'bā dó ālītārī idétáná ivéjọ́ rī. Idé dó idétáná ivélé ivé rī drī la gá āzila idétáná ānáfóro sī rī abe cécé Úpí 'bā azilé ĩ'diní rī áni.

³⁰ 'Dǎ 'bā ũngúkú gá Músā 'bā báfū āko ũjījọ́ rī Hémā tī icíma drī rī kí drīdrīnī gá ālītārī be, sū dó ịyị ala gá tré sī āko kí ũjījọ́. ³¹ Músā kí Ārónī be āzila anzi Ārónī drī kí trū kí ru drī kí ũjī pá abe 'dǎá. ³² Kí drī kí ũjī pá abe drī kí lẹ́ filé Hémā tī icíma drī rī agâlé jọku acájọ́ āni rú ālītārī andre gá, Úpí 'bā azilé Músā ní rī áni.

³³ Músā ce dó Hémā sī Ādróná ĩnzījó rī 'i, ālītārī āzila lịcọ́ 'a 'bā andre bōngó ājẹ́ rú mịfị níriná rī sī trọkịliri āzila gī kátēnī kējīṭi sī fijó lịcọ́ 'a gâlẹ́ rī gá cí. De dó āzị kí pírí rá.

Dịzā Úpí drī

³⁴ 'Dǎ 'bā ũngúkú gá ụrụ'bụ ānzi la aku dó Hémā sī Ādróná ĩnzījó rī drī cí, āzila dịzā Úpí drī ga dó 'a lǎ gá tré. ³⁵ Ịjọ́ 'dī sī Músā icó dó filé Hémā sī Ādróná ĩnzījó rī agâlẹ́ ku, ā'dusiku ụrụ'bụ aku Hémā drī cí āzila dịzā Úpí drī ga 'a lǎ gá tré.

³⁶ Ācī 'bá Ịsịrayịlị drī 'badrī kí agá pírí, ụrụ'bụ drī ru inga Hémā sī Ādróná ĩnzījó rī drī gá 'dǎá rī sī mụlẹ́ āngū āzị gá rá, kí ĩ'di vú bī ĩndī; ³⁷ wó

ṽrú'bü drĩ ru inga ku icó kí drĩ kolé ku kpere ú'dú
ĩ'di 'bā ru ingajó mujó rĩ gá. ³⁸ Ācĩ 'bá Ịsịrayĩlĩ
drĩ 'badrĩ kí agá pírí, kí ịtụ sị ṽrú'bü Úpí drĩ ndre,
āzıla ịnị sị kí ācĩ ndre dī agá ṽrú'bü agá Hémā sị
Ādróná ịnzịjọ rĩ drĩ drĩ gá.

cxxvi

Ījò Ú'dí rĩ

The Holy Bible in the Aringa language of Uganda

copyright © 2018 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Aringa)

Contributor: SIL International (in Africa)

All rights reserved.

2020-11-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

695104cf-f1e1-5cdd-8e7e-1df2480da505